BEZPŁATNE

CZASOPISMO POLONIJNE DLA CIEBIE

MOJE MIASTO

nr 04 (49) lipiec/sierpień 2015

DWUMIESIĘCZNIK

www.mm-gazeta.de

www.facebook.com/mmgazeta

Polonia się bawi
reportaże

Jak nas widzą
zapach męskich perfum

Lato w mieście
z dziećmi w Monachium

Turystyka
witamy w Las Vegas

Olga Boznańska
bez malarstwa żyć nie chciała

Ksiądz Twardowski
w setną rocznicę urodzin

Wywiad z ekspertem
fenomen Solidarności za Odrą

MONIKA CIERNIA
talent, uroda, sukces

więcej na str. 13

CODZIENNE PRZEJAZDY
NIEMCY - HOLANDIA

JUZWA

tel. +48 77 4313 440 tel. +31 633 644 133
tel. +48 604 225 821 tel. +49 160 623 5514 e-mail: biuro@juzwa.pl

Rezerwacja i bilety on-line na www.juzwa.pl od lutego 2015!

PROFESSIONELL · ENGAGIERT · LOYAL

ZURAWEL & PARTNER

RECHTSANWÄLTE

EVA SCHNEIDER
Rechtsanwältin

KANZLEI IN NÜRNBERG
Leopoldstraße 41, 90439 Nürnberg, Tel.: 0911-254 64 07, Fax: 0911-971 66 55

KANZLEI IN PLOCHINGEN BEI STUTTGART
Urbanstraße 30-32, 73207 Plochingen, Tel.: 07153-572 07 84, Fax: 07153-20 00 99

KANZLEI IN INGOLSTADT
Neuburger Str. 47, 85057 Ingolstadt, Tel.: 0841-121 32 803, Fax: 0841-3 35 28

KANZLEI IN REGENSBURG
Donaustaufer Str. 120, 93059 Regensburg , Tel.: 0941-200 63 768, Fax: 0941-381 395 29

ADAM ZURAWEL
Rechtsanwalt

Mobil: 0178-531 98 55 | Email: info@zurawel-partner.de | www.zurawel-partner.de

• PRAWO PODATKOWE • DEKLARACJE PODATKOWE I KSIĘGOWOŚĆ • PRAWO GOSPODARCZE • PRAWO PRACY •
• PRAWO CYWILNE • PRAWO KARNE • PRAWO RODZINNE • DOCHODZENIE ROSZCZEŃ •
• PRAWO UBEZPIECZEŃ • PRAWO DOTYCZĄCE RUCHU DROGOWEGO •

MOJA KSIĘGOWOŚĆ JEST W DOBRYCH RĘKACH

Büro · Buchhaltung · Lohnbuchhaltung

- księgowanie bieżących operacji gospodarczych
- nadzór dłużników i wierzycieli
- sortowanie i porządkowanie dokumentów księgowych
- wsparcie przy bieżących postępowaniach firmowych
- nadzór terminów świadczeń podatkowych
- przygotowanie dokumentów, ułatwiających wszelkie decyzje przedsiębiorcze
- pomoc w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w Niemczech

Mitglied im Bundesverband selbständiger Buchhalter und Bilanzbuchhalter

80336 München Paul- Heyse-Str. 6 T: 089 / 322 123 78 F: 089 / 322 123 79

SPIS TREŚCI

Moje Miasto

Miriam Baouardy z Abellin 4
Polskie Parafie Katolickie 4
Dzień Polski w Monachium 5
Polka w Monachium Lato w mieście Dominika Rotthaler 6
Miasto Dzieci Kwasowo-zasadowe dzieła sztuki Agnieszka Spiżewska 7
Felieton - Generałowa Bogdan Żurek 8
Felieton - Listy z Berdyczowa
Pamiątka znaleziona w PeKaeSie Krzysztof Dobrecki 8
Żyj z klasą Zapach męskich perfum Aldona Likus-Cannon 9
Olga Boznańska Jolanta Helena Stranzenbach 10
Spieszmy się kochać ludzi – tak szybko odchodzą
ks. dr hab. Jerzy Grześkowiak 11
Life Festival Oświęcim Korespondencja MM Justyna Gaj Skowronek 12
Dziewczyna z okładki Uroda, talent, sukces 13
Fenomen Solidarności za Odrą Wywiad Jolanta Łada-Zielke 14
Stuttgart Pamiętamy Małgorzata Piegsa 15
Uśmiech leczy Katarzyna Dera 17
Ne przegap szansy! PL NAVIGATOR 17

Poradnik

Powroty Spadek po dalekim krewnym Monika Skrzypek-Paliwoda 19
W świecie hazardu Welcome to Las Vegas Sebastian Wieczorek 22-23
W tych branżach jest najwięcej pracy 26-27
Walka o pracowników! 26-27
Nowe miejsca pracy 29
Klątwa dobrobytu, czyli niewydolność naczyń wieńcowych
cz. 3 lek. stom. Marian Znorowski 30-31

Aktualności

Polskie ślady w Monachium Marek Prorok 34
Laureaci II edycji konkursu Biznes w Niemczech 36
Rewolucja kasowa 37
Dodatek urlopowy 38
Nowości z życia SV POLONIA Monachium
Integracyjny festyn rodzinny 39
Daria Nadolska 40
Kącik Muzyczny Agnieszka Hekiert 40
Co, gdzie, kiedy? 41
Humor PINiądze 41
Język ten sam, lecz dwa różne światy...
Jadwiga Zabierska 42
Pracujesz w Niemczech? Zarobisz więcej! 45

od redakcji

Drodzy Czytelnicy!

Lato, lato wszędzie. Urlopy, wyjazdy, opustoszałe miasta. Wypoczywają prawie wszyscy. Zastój w polityce, w telewizorze same powtórki, bryndza medialna, czyli sezon ogórkowy. Ale nie u nas! W Moim Mieście – czy to deszcz, czy słoneczna spiekota – jesteśmy na posterunku, by was bawić, informować, doradzać. Od ręki polecamy przykłady automatycznych odpowiedzi na maile przychodzące podczas waszego urlopu:

Otrzymałeś tę odpowiedź, ponieważ nie ma mnie w biurze. Normalnie nie otrzymałbyś żadnej.
Twoja wiadomość została umieszczona w kolejce oczekujących pod numerem 782. Przewidywany termin odpowiedzi – 3 miesiące.

Są tacy, którzy nie biorą urlopu latem tylko dlatego, by choć przez kilka tygodni w roku delektować się pustym, wyludnionym miastem. Bez korków i kolejek, z wolnym miejscem w tramwaju, autobusie i metrze. Wypoczynek gwarantowany. W takich właśnie cieplarnianych warunkach powstawał ten lipcowy numer Mojego Miasta, w którym nie brakuje tematów tak gorących, że aż krew mrozi w żyłach. Choćby opowieść o Oldze Boznańskiej, znakomitej malarce, celebrytce – jak byśmy ją dzisiaj nazwali – przełomu XIX i XX wieku czy tajemniczej Generałowej, pojawiającej się we śnie naczelnego.

Powaga i nauka płyną z relacji o odsłonięciu tablicy poświęconej robotnikom przymusowym, z wywiadu o ruchu oporu w PRL i w NRD, artykułu o Radiu Wolna Europa oraz ze wspomnienia w stulecie urodzin księdza Jana Twardowskiego, wraz z jego nieśmiertelnym: *śpieszmy się kochać ludzi – tak szybko odchodzą...*
Króluje jednak lato, z podpowiedziami, jak je przeżyć z dziećmi w dużym mieście i czym zajmować milusińskich, by się bawiły i jednocześnie uczyły. Mamy recenzje i rady, co czytać letnią porą. Są relacje z Dnia Polskiego w Monachium, festynu rodzinnego z klubem Polonia, a także korespondencja naszego wysłannika z Life Festival Oświęcim 2015 – międzynarodowej imprezy, której głównym przesłaniem jest życie, muzyka i pokój.

Na wymienienie wszystkich pozycji brakuje miejsca, więc jeszcze tylko kilka haseł: jak pachnie polski mężczyzna, tajemnice castingu, humor (uwaga debiut!), no i PERŁA – urocza dziewczyna z okładki, utalentowana Polka robiąca międzynarodową karierę.

Wspaniałych urlopów i niezapomnianych wrażeń, także przy lekturze tego wydania, życzy

Redakcja czasopisma **Moje Miasto**

JESTEŚMY NA facebook

Miriam Baouardy z Abellin

W gronie osób ogłoszonych w tym roku przez papieża Franciszka I błogosławionymi znajduje się karmelitanka pochodząca z Ziemi Świętej.

Miriam Baouardy urodziła się w Abellin niedaleko Nazaretu w 1946 r. w rodzinie należącej do Greckiego Kościoła Unijnego. Od dzieciństwa wykazywała się wielkim umiłowaniem sakramentu Eucharystii, który przyjęła wcześniej niż inne dzieci. W wieku 13 lat sprzeciwiła się przymusowemu wydaniu jej za mąż przez wuja oraz próbie nawrócenia na islam, przez co omal nie straciła życia. W 1867 r. wstąpiła do zakonu karmelitanek we Francji, otrzymując imię „Miriam od Jezusa Ukrzyżowanego". Pracowała między innymi jako misjonarka w Indiach. Założyła klasztor karmelitanek w Betlejem i zainicjowała budowę domu zakonnego w Nazarecie według własnego projektu. Zmarła w sierpniu 1878 wskutek wypadku, jakiemu uległa pomagając przy pracach budowlanych.

Miriam z Abellin miewała często wizje z udziałem Jezusa i Marii, a po przyjęciu komunii świętej popadała w mistyczną ekstazę. Potrafiła unosić się nad powierzchnią ziemi, posiadała również zdolność bilokacji. Często mawiała „Im więcej *Zdrowaś Mario*, tym większe i mocniejsze jest zasiane ziarno" albo „Chciałabym, żeby cały świat został uświęcony".

(JLZ)

POLSKIE PARAFIE KATOLICKIE †

MONACHIUM
Heßstraße 26, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Msze św.:
- **8:45** – kaplica Misji **(Heßstr. 24)** - z wyjątkiem ferii szkolnych w Bawarii
- **10:00** – kaplica Misji **(Heßstr. 24)** - Msza święta z udziałem dzieci
- **10:00** – kaplica św. Jana Nepomucena **(Ludwigsfeld)**
- **11:00** – kościół św. Moniki **(Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)** - Msza święta dla dzieci z rodzicami
- **12:00** – kościół św. Józefa **(Josephsplatz)**
- **12:15** – kościół św. Moniki **(Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)**
- **18:30** – kościół MB Królowej Pokoju **(Werinherstr. 50)** - Msza święta z udziałem młodzieży

LANDSHUT
Msze św.:

LANDSHUT – kościół św. Piotra i Pawła, Niedermaierstr.25
- w niedziele – 11:30
- środy – 18:00
- pierwsze piątki miesiąca – 18:00

FREISING – kościół św. Piotra i Pawła
Ignaz-Günther-Straße 6, 85356 Freising
- w niedziele – 16:30

AUGSBURG
Biuro: Thommstr. 24 B, 86153 Augsburg
tel. 08 21/3 07 49, fax 08 21/3 07 22

Msze św.:

AUGSBURG – kościół św. Alberta
Dr. Schmelzing-Str. 60
- w niedziele i święta – 10:30
- środa i piątek – 18:30

ROSENHEIM
Msze św.:

ROSENHEIM – St. Michael, Westerndorferstr. 43
- w niedziele i święta kościelne – 10:30

Kaplica w Centrum Misji, Heilig-Geist-Str. 46
- od wtorku do piątku – 18:00

TRAUNSTEIN – St. Josef, Salinenstr. 2
- IV sobota miesiąca – 17:00

TRAUNREUT – Zum Heiligsten Erlöser
Rathausplatz 1a
- I niedziela miesiąca – 17:00

FREILASSING – St. Rupert, Martin-Oberndorfer-Straße 2
- II niedziela miesiąca – 17:00

GERETSRIED – Heilige Familie, Johannisplatz 21
- III niedziela miesiąca – 16:00

WALDKRAIBURG – Christkönig, Karlsbader Str. 1
- II sobota miesiąca – 17:00
- IV niedziela miesiąca – 16:00
- Okazja do spowiedzi pół godziny przed Mszą św.

NORYMBERGA
ks. Stanisław Stenka CR
Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg, Tel. 0911/473355
Fax 0911/3475749

Msze św.:
- w niedziele – 09:00 (Boże Narodzenie, Wielkanoc – 10:15) **kościół św. Willibalda, Zengerstr. 12, 90471 Nürnberg** (metro Bauernfeindstrasse)
- w niedziele – 12:00 **kościół św. Józefa Gießereistr. 2, 90489 Nürnberg Lichtenau koło Ansbachu**
- II niedziela miesiąca – 16.00

INGOLSTADT
ks. Ryszard Kazimierczak
Gaimersheimerstr. 32, 85057 Ingolstadt
tel.: 0841 84845

Msze św.:

Heilig-Geist-Kirche, Spitalstr. 4
- w niedziele – 10:00
- w dni powszednie 18:00

Gmina Weissenburg Kościół - Willibald-Kirche
- II i IV niedziela miesiąca – 12:45

STUTTGART
ks. Roman Michalec
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
tel.: 0711 564184

Msze św.:

STUTTGART – kościół św. Tomasza, Falchstr. 9, 70378 Stuttgart
- w niedziele i święta – 10:30
- środy – 18:30,
- pierwszy piątek miesiąca – 18:30

BÖBLINGEN – kościół św. Maryi, Berliner Str. 14
71034 Böblingen
- w niedziele i święta – 12:30
- pierwszy czwartek miesiąca – 18:30

TÜBINGEN – kościół św. Pawła, Karl-Adam-Str. 3
72076 Tübingen
- w niedziele i święta – 15:00

BALINGEN – kościół św. Ducha,
Heilig-Geist-Kirchplatz 3, 74336 Balingen
- I sobota i III niedziela miesiąca – 16:00

KARLSRUHE
ks. Bartłomiej Ilków
Südendstr. 39, 76137 Karlsruhe
Tel.: 0721/24654

Msze św.:

KARLSRUHE – kościół św. Franciszka,
Rechts der Alb 28
- w piątki – 18:00
- niedziele i święta – 12:30

RASTATT – kościół św. Bernarda, Engelstr. 6
- w soboty – 18:15

PFORZHEIM – kościół św. Franciszka
Franziskusstr. 3
- w niedziele – 8:45

BADEN-BADEN – Dreieichenkapelle
Rheinstr. 64
- w niedziele – 15:00

BRUCHSAL – kościół św. Anton
Paul-Gerhardt-Str. 56
- I niedziela miesiąca – 17:30

LUDWIGSBURG
ks. Eugeniusz Bartnik
Moldaustr. 20, 71638 Ludwigsburg, tel. (07141) 893369

Msze św.:

Kościół st. Elizabeth, Moldaustr. 20
- w czwartki – 19:00
- w piątki i soboty – 18:30
- niedziele – 10:15

HEILBRONN – NECKAGARTACH
kościół św. Michała, Liebermannstr. 18
- niedziele – 12:30

REGENSBURG
o. dr Józef Maziarz
Plattlinger Str. 6, 93055 Regensburg
tel.: 0941 79 44 78

Msze św.:

kościół pw. Mater Dolorosa, Hoher Kreuz Weg 9
93055 Regensburg
- w niedziele i święta – 10:30

Dzień Polski w Monachium

Ach, co to był za dzień, wytęskniony, oczekiwany, wymarzony Dzień Polski w Monachium. Wydawało się, że popłynie z letnim deszczem, bo prognozy ulewy przewidywały. W pierwotnych bowiem planach pod chmurką, w ogrodach Ebenböckhaus na Pasingu, miały się odbywać te harce i swawole. Zadziałała polsko-niemiecka kooperacja, współpraca, nawet więcej – pomoc, której trudno przyjacielską nie nazwać. *Jak będzie lało, to chodźcie do naszej sali gimnastycznej ze sceną, rozgośćcie się na naszym boisku* – zaproponowała dyrektorka pobliskiej szkoły. Z zaproszenia skorzystano, gdyż rzeczywiście w sobotę, 20 czerwca, popadywało, a słoneczko raczej odpoczywało. Za to wewnątrz gorąc rozradowanych polskich serc (ale nie tylko polskich, bo „tutejsi" stawili się też nader licznie) dawał skuteczny odpór niezbyt sprzyjającej aurze. A było się czym radować i cieszyć, gdyż program imprezy mógł zaspokoić najbardziej wybredne gusta. Pod ścianami i we foyer rozlokowały się stoiska organizacji, szkół, klubów, artystów i autorów. Na środku stanęły stoły i ławy do biesiadowania, a o stan ciała zadbali przybyli z Podhala polscy górale i to tak skutecznie, że niektórym do dziś na samo wspomnienie ślinka leci. Po wystąpieniach oficjeli, wśród których reprezentant samego burmistrza przemawiał, bawiono się doskonale przy popisach artystów i zespołów wszelakich, by na końcu puścić się w radosne tany. Już teraz, w kilka dni po – obok gratulacji i słów podzięki – płyną pod adresem organizatorów prośby, by w roku przyszłym znowu…

Brak miejsca nie pozwala na wyliczenie wszystkich zaangażowanych w to ogromne dzieło. Było ich wielu. Na podkreślenie zasługuje wsparcie gospodarzy, a więc władz miasta, dzielnicy Pasing oraz Rady Cudzoziemców. Życzliwym urzędnikom, świeckim działaczom katolickim, wolnotariuszom i wielu, wielu innym też należą się słowa podzięki. Nie byłoby jednak Dnia Polskiego bez kierowanej przez Jolantę Sularz Grupy Inicjatywnej Polskich Organizacji w Monachium, w skład której wchodzą: Adam Dyrko, Alicja Oterska, Arthur Kowalczyk, Beata Modzelewska-Kowalewska, Edyta Pużak, Irena Szymanowicz, Izabela Kulesza Ubrich, Janusz Stankowski, Justyna Weber, Leszek Żądło, Lidia Stankiewicz, Monika Zielińska, Nina Kozłowska i Władysław Minkiewicz. To im zawdzięczamy ten niezapomniany Dzień. DZIĘKUJEMY!

Impreza została objęta patronatem medialnym przez Moje Miasto.

Dominika ROTTHALER

POLKA W MONACHIUM

Wreszcie upragnione lato! Mimo wspaniałej pogody i dogodnych warunków do relaksu, nie każdy ma możliwość dłuższego wyjazdu poza miasto, gdzie kontakt z przyrodą jest bliższy, a wypoczynek nabiera lepszej jakości. Dla tych z Was, którzy organizują sobie czas wolny w mieście, mam dobrą wiadomość – Monachium oferuje wiele atrakcji na miejscu, bez konieczności pokonywania wielu kilometrów w poszukiwaniu wakacyjnego szczęścia. Zapraszam do przeglądu rodzinnych atrakcji, oferujących bliskość natury, wodę, przestrzeń oraz namiastkę urlopu!

LATO w mieście

Czyli gdzie spędzić wakacyjne chwile z dziećmi w Monachium

Zielone Monachium

Mimo że najbliżej mam do Englischer Garten, lubię poznawać również inne monachijskie parki. W niektórych z nich można się poczuć jak w prawdziwym lesie: są drzewa, polany, strumyki. W każdym z dużych miejskich parków znajdują się liczne place zabaw, których często główną atrakcją jest woda, co zwłaszcza w lecie ma niemałe znaczenie! Oprócz tego w wyznaczonych miejscach można grillować, opalać się i piknikować. Wizyta w jakimś nowym, nieznanym dotąd parku może okazać się wspaniałą okazją do całodziennej wycieczki, np. rowerowej. Dobrze wiedzieć, że w niedzielne popołudnia w wybranych parkach organizowane są bezpłatne inicjatywy zabawowe (tzw. Spielaktionen), podczas których miasto daje do dyspozycji sprzęt, gry i pomysły na dobrą zabawę dla całej rodziny!

Warto pospacerować i zrelaksować się w północnej części Englischer Garten, w Westpark, Ostpark, Südpark, Luitpoldpark, Riemer Park, w Hirschgarten oraz przy pasach bujnej zieleni wijących się wzdłuż rzeki Izary.

Wodne Monachium

Wizyta na wodnych placach zabaw ucieszy każdego malucha – w Monachium takich miejsc, z pompą wodną, fontanną lub zjeżdżalnią, z której skoczyć można prosto do wody, jest całkiem sporo. Przy upalnych temperaturach również rodzice z przyjemnością rozłożą się na kocyku w cieniu jakiegoś drzewa lub ochłodzą się wodą z zimnego źródła. Jeśli jednak samo chlapanie się Wam i maluchom nie wystarczy, warto skorzystać z oferty jednego z licznych monachijskich odkrytych basenów. Większość z nich ma udogodnienia dla dzieci, a także oferuje specjalny brodzik dla najmłodszych. Dogodne ceny i przyjazna rodzinom infrastruktura sprawią, że na odkrytym basenie spędzicie przyjemny, pełen radości dzień! Moja osobista rada: aby uniknąć długich kolejek do kasy w najbardziej upalne dni, warto zainwestować w rodzinną kartę M-Bäderkarte, dzięki której wejdziecie na teren basenu przez automatyczną bramkę. Kartę można doładować wartością 25, 50, 100 lub 200 euro.

Warto popluskać się w: Bad Georgenschwaige, Dante-Freibad, Freibad West, Michaeli-Freibad, Naturbad Maria Einsiedel, Prinzregentenbad i Ungererbad.

Owocowe Monachium

Kiedy chcę spędzić intensywny, ale i naprawdę fajny dzień z całą rodziną, zabieram wszystkich do jednej z trzech monachijskich kawiarni owocowych, tzw. Beerencafés. Miejsca te powstały przy polach owocowych, jednak ich oferta daleko wykracza poza samo zbieranie i smakowanie letnich owoców. Dla dzieci jest tu mnóstwo atrakcji, takich jak labirynt ze słomy lub labirynt z wąskich ścieżek otoczonych plantacją kukurydzy, trampoliny, huśtawki, tor dla plastikowych samochodzików i małych traktorów, hamaki, bujawki oraz małe zoo, w którym można dokarmiać i głaskać zwierzęta. Są liczne stoliki, przy których można się rozsiąść i delektować owocowymi deserami oraz cieszyć wakacyjną atmosferą. Dojazd własnym autem lub komunikacją miejską.

Warto odwiedzić owocowe raje w Lochhausen, Johanneskirchen oraz Feldmoching.

Piwne Monachium

Bawarskie ogródki piwne są znane chyba na całym świecie i kojarzą się nieodłącznie z tym regionem. Ich historia sięga XVI wieku i bynajmniej nie sprowadza się wyłącznie do picia piwa na świeżym powietrzu w cieniu rozłożystych kasztanów. To długa, wpisana w krajobraz i charakter Monachium tradycja, która w letnich miesiącach przeżywa swój rozkwit. Szczególnie miły dzień można spędzić, pielęgnując tutejszy zwyczaj przynoszenia własnego posiłku do ogródków piwnych. Do koszyka z obrusem w biało-czerwoną kratę warto zapakować dodatkowo sztućce, sól i pieprz, a także chleb na zakwasie, słone precle, ser Obatzda, kiełbasę, rzodkiewki lub co dusza zapragnie! Obecnie wiele ogródków piwnych dostosowało swoją infrastrukturę również do potrzeb rodzin, np. udostępniając place zabaw lub organizując w weekendy dodatkową opiekę nad dziećmi. Dzięki temu kilka godzin spędzonych w takim miejscu to wielka frajda nie tylko dla dorosłych, ale i maluchów!

Warto wypić duże piwo, czyli Maßbier, w Menterschwaige, Hirschgarten, Aumeister, Hofbräukeller przy Max-Weber-Platz, Muffathalle lub Kugler Alm w Oberhaching.

Życzę Wam udanego oraz pełnego słońca i radości lata!

Więcej informacji o kulturze niemieckiej z polskiej perspektywy oraz wiele ciekawych wskazówek, m.in. gdzie spędzić z dzieckiem czas w Monachium, znajdziecie na blogu POLKA W MONACHIUM:

www.polkawmonachium.blogspot.com

kwasowo-zasadowe DZIEŁA SZTUKI

pH, kwas, zasada...
Ilu z Was dostało właśnie gęsiej skórki na wspomnienie lekcji chemii? Nie bierzcie eksperymentów aż tak poważnie, a już na pewno nie wtedy, kiedy robicie je wraz z dziećmi. Dziś zakładamy eksperymentalną galerię sztuki.

Czy eksperymenty są wyłącznie po to, żeby czegoś się nauczyć? Stanowczo protestuję! Pracuję z dziećmi w różnym wieku i z różnych środowisk i jedno wiem na pewno: eksperymenty są po to, żeby się nimi bawić! Dlatego wyszukuję zawsze „praktyczne" zastosowania eksperymentów.

Dziś proponuję Wam połączyć eksperyment ze sztuką. Malowanie i kolory poruszają wyobraźnię dzieci od najmłodszych lat. W ostatnim numerze MM zrobiliśmy sok z czerwonej vel modrej kapusty i odkryliśmy całą paletę jego barw. Zamroziliście resztę soku? Świetnie! Dziś nam się przyda. Będzie podstawą naszych „magicznych farb".

Widzieliśmy, jak sok z czerwonej kapusty z cytryną (eksperyment opisany w poprzednim numerze MM) zmieniał barwę na cudny różowo-czerwony, a sok z sodą oczyszczoną robił się głęboko zielony. Przenieśmy to zjawisko na papier, a konkretnie na chłonny filtr kawowy. Bierzemy zwykłą kartkę papieru i rysujemy np. księżniczkę. Spódnica księżniczki ma kształt filtra kawowego – w tym miejscu przytwierdzamy więc filtr. Malujemy spódnicę „farbą bazową" – sokiem z kapusty. Pomyślmy teraz, jaki wzór jest w tym sezonie modny: fuksjowe kropki czy zielone paski? Sokiem z cytryny oraz roztworem sody malujemy fantazyjne wzory. Obraz suszymy i gotowe! Świetny początek domowej galerii sztuki nowoczesnej ☺

UWAGA!

- Zamiast filtra kawowego możemy wykorzystać każdy inny chłonny papier, np. kuchenny, a nawet toaletowy.
- Filtr najlepiej przyczepić zszywaczem, bo po pierwsze nie odklei się, gdy zmoczymy papier, a po drugie, klej ma odczyn nieobojętny, a więc zmienia kolor soku.
- Szablon najlepiej narysować markerem permanentnym, który nie rozpuszcza się w wodzie. Inaczej będziecie musieli się wytłumaczyć z dodatkowych efektów kolorystycznych na kartce, kiedy czarny pisak „rozpłynie się" nagle na kilka kolorów pod wpływem cieczy ☺
- Kształt filtra kawowego, oprócz w spódnicy księżniczki, odnajdziecie w żaglówce, rybie, dachu, kapeluszu, skrzydłach motylich, kielichach kwiatów i wielu innych przedmiotach. Jak Wam się ten kształt znudzi, przytnijcie go, aby uzyskać inny.
- Dla wprawionych: weźcie 4 filtry, zegnijcie je w harmonijki (otworem filtra do góry) i złączcie drutem. Otwórzcie filtry i zobaczcie, jaki piękny kwiat! Z patyka do szaszłyków możecie zrobić jeszcze łodyżkę i owinąć ją zieloną bibułą. Pomalujcie kwiat magicznymi farbami, wysuszcie i... zróbcie cały bukiet!

Śledźcie Little Lab – Wissenschaft fuer Kinder na Facebooku. Znajdziecie tam wiele eksperymentów i ich „praktycznych" zastosowań.

WESOŁEGO EKSPERYMENTOWANIA!
Agnieszka Spiżewska z Little Lab

Little Lab
Naturwissenschaften für Kinder

Agnieszka Spiżewska

– założycielka Little Lab, w ramach którego popularyzuje naukę wśród dzieci. Prowadzi warsztaty, interaktywne wystawy i pokazy popularnonaukowe. Mama 6-letniego biegacza i 3-letniej zbieraczki okruszków.

Osobowość: zwariowany kujon.
Tryb myślowy: 100 okienek przeglądarki otwartych jednocześnie.
Chroniczne choroby: uśmiech, kreatywność.
Hobby: myślenie, zadziwianie.
Niespełniona miłość: chemia.

Bogdan Żurek

Generałowa

Niby poważny człowiek, a tak niepoważne felietony pisze – tak rzekomo mówią o mnie „na mieście”.

Nie sądziłem, że jest aż tak źle. Dla pewności zanurkowałem jednak w archiwaliach, by zarzuty z oryginałami skonfrontować, a tam rzeczywiście – tragedia, a raczej same „jaja”. Choćby w poprzednim numerze – który powagą nasączon był, bo o znamienitym patronie szkoły traktował – felieton kończyłem kumplem, bohatersko ratującym butelki wina przed rozbiciem. W innych wydaniach jest jeszcze gorzej, bo o wódeczce i trawce, które do wegańskich dań zaliczyłem, o dzieciach poczętych przy herbatce z listonoszem czy o internetowym odgrzewaniu starych miłości przez jeszcze starszych internautów.

Czas spoważnieć, pomyślałem, tylko jak, gdy nic poważnego w głowie nie świta? W politykę nie będę przecież wchodził, bo z tego to dopiero wyjdą „numery”. Dni uciekają, wydanie gazety zamknięte, drukarnia nogami przebiera, a mego felietonu ani widu, ani słychu. Już miałem się zwrócić do sąsiada z dołu z propozycją, by się na całą stronę rozciągnął, gdy przyszedł sen...

Tramwaj. Ludzi sporo. Siedzę w kierunku jazdy, przy oknie po lewej. Przystanek. Przednim wejściem wchodzi schludnie ubrana starsza pani. Rozgląda się chwilę. Dzieli nas kilka metrów. Zrywam się, by ustąpić miejsca. Kiwa przecząco głową wskazując, że ma wolne krzesełko w pierwszym rzędzie. Siada twarzą do nas wszystkich, kładąc na kolanach sporą beżową torbę. Coś jest w tej kobiecie. Lekko siwiejące włosy uczesane gładko do tyłu, pasujące do nich szare żywe oczy, oblicze dostojne, a zarazem ciepłe. Ona jest naprawdę inna. Nie mogę oderwać od niej wzroku. Po chwili słyszę szepty: „generałowa, generałowa...”… Są coraz wyraźniejsze: „tam siedzi pani generałowa!”… Odzywają się pojedyncze oklaski, by po chwili wybuchnąć burzą. Brawo biją wszyscy, także i ja, choć nie rozumiem przyczyn tego aplauzu. Kobieta, jakby lekko zawstydzona, uśmiecha się nieśmiało. Ktoś intonuje „Jeszcze Polska nie zginęła...”. Wstajemy. Już jej nie widzę, ci z przodu mi zasłaniają. Polski hymn rozsadza pudło toczącego się wagonu.

Koniec. Budzę się. Dalej nie wiem, kim jest „Generałowa”... piszę z dużej litery, bo przecież musi być KIMŚ, jeżeli wszyscy ją znają. Wszyscy, tylko nie ja – do jasnej! Doskonale pamiętam twarz. Nie pasuje mi do nikogo. Jestem pewien, że nigdy jej wcześniej nie widziałem.

Miało być poważnie i jest poważnie. Opisałem swój sen, niczego nie ujmując ani dodając. Teraz powinna być puenta, najlepiej mądra i pouczająca. Nieważne bowiem jak felietonista zaczyna, ważne jak kończy. Tylko, jak ja mam toto spuentować, jeżeli nie wiem, o co i o kogo w tym śnie chodzi? Pozostaje więc tylko rada: jak nie masz pomysłu, to idź spać. Wtedy pomysł podrzuci ci nawet generałowa.

Chyba się położę, może się ujawni…

Pamiątka znaleziona w PeKaeSie

Schyliłem się i podniosłem.

List był, jak należy, nawet w kopercie, tyle że bez adresu. No to przepisałem całość. Może to do kogoś ze znajomych…

Listy z Berdyczowa

Krzysztof Dobrecki

„Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Synu Kochany, w pierwszych słowach naszego listu napisać chcemy, że ja i Matka czujemy się dobrze. Może to za sprawą tej nalewki ku zdrowotności, co i Tobie ją posyłamy, a może za całkiem inną przyczyną, bo sołtys Janicki twierdzi od poniedziałku, co to był po niedzielnych wyborach, że powietrze jakieś lepsze i lepiej się oddycha. Babka nasza Helenka mówi, żebym Ci na wszelki wypadek o tym wszystkim nie pisał, bo jak nic listy sprawdzają, no ale Babcia to jeszcze okupację pamięta i ma list, że «ciocia Andzia i ciocia Frania na wiosnę jak nic przyjadą».

Mnie się z Matką wydaje, że uni teraz do sprawdzania głowy nie mają, więc ci, Synu kochany, piszę szczerze, jak jest. A więc u nas zmówiliśmy się tak, że cała wieś głosowała na Dudę. Z wyjątkiem Szczepaniakowej, bo una poszła za Kukisem, ale obiecała, że jakby co, to i tak z nami koalicję zrobi.

Poszło o to, że ta motopompa, co cztery lata temu strażoki od Waldka Pawlaka dostali, okazała się jakaś felerna i działała ino w dyngus, a jak się co paliło, to zaraz się psuła. Taka jucha przemyślna. No to strażoki przestali głosować na ludowców, a reszta i tak była już dawno za Andrzejem.

Słyszeliśmy, że tam u Ciebie, Synu kochany, też głosowali tak jak my, więc im podziękowanie przekaż od całej naszej Wrzącej Wielkiej, i cieszymy się, że w tym kapitalistycznym zarobieniu głowy żeśta nie pogubili i swój chłopski rozum macie.

Teraz u nas dobrobyt jest, bo dwóch prezydentów mamy. No tego starego, co jeszcze nie odszedł, i tego nowego, co jeszcze nie przyszedł. Stary nic ino ordery i nominacje rozdaje, a nowy się spotyka z różnymi tam premierami i moja Jadźka, a Twoja Matka, mówi, że wygląda dobrze, a nam chłopom to jego żona i córka tyż się podoba. Przy okazji bałagan zrobił się taki, że ktoś z prokuratury ukradł akta z tych podsłuchów, co uni w tym warszawskim GeeSie gadali. Nasza bufetowa z «Zacisza» co prawda mówi, że una nie takie nagrania by mogła porobić, ale nikt jej nie wierzy, no bo jednak, co też my, chłopy ciemne, powiedzieć możemy, a to jednak, co by nie powiedzieć, reprezentacja narodu czy jakoś tak. Tyle że oklęte strasznie. Jeśli pamiętasz, taki był u nas «Jasiu Rewolta», co go stale za prowadzenie po pijanemu roweru zatrzymywali. Temu to by Sikorski czy ten Belka nie podskoczył. On umiał kląć przez całą wieś, a, jak wiesz, wieś nasza jest długa, a droga piaszczysta.

Tak czy inaczej taśmy nas zainteresowały, zwłaszcza ten kawałek, że jak się zarabia sześć tysięcy, to się jest głupi albo złodziej. Tak wychodzi, że mieli rację.

Póki co, to ty, synu, jeszcze nie wracaj. Jesienią napiszemy Ci co i jak, to się zastanowisz. Na razie podziękuj kolegom za to, że im się chciało w kolejkach jak za komuny stać i te głosy oddać. U nas radość wielka, a babcia mówi, że jak w 47, kiedyśmy Mikołajczyka poparli, no ale wyszło, jak wyszło. Więc ty jeszcze czekaj, aż tu wszystko poukładamy i Ci powiemy.

Pozdrawiamy Cię serdecznie.
Matka i Ojciec Twój Tadeusz.”

A. Likus Cannon

Żyj z klasą

Chciałbym,
żeby zaczęto od szanowania siebie:
wszystko inne wypływa z tego.

FRYDERYK NIETZSCHE

Zapach męskich perfum

Codziennie przed ósmą rano pokonuję tę samą drogę. Najpierw mijam uniwersytet z parkiem i ławeczkami, później idę uliczką pełną kawiarenek i restauracji, a w końcu szkołę, do której biegnie gromadka dzieci, chcących zdążyć przed pierwszym dzwonkiem. Wszyscy się śpieszą: jedni na nogach, inni na hulajnogach, reszta na rowerach.

Poranna krzątanina i miasto budzące się do życia, zwłaszcza wiosną, gdy zaczynają kwitnąć drzewa i słychać śpiew ptaków, ma nieopisany urok. Jednak każdy urok się nudzi i przestaje fascynować, gdy staje się rutyną.

Jednak tym razem w tym uroku coś się zmieniło. Oprócz codziennego pośpiechu i zapachu wiosny w powietrzu unosił się aromat świeżo parzonej kawy i męskich perfum.

Niedaleko szkoły, w bramie przy kafejce, stało trzech przystojnych chłopaków. Ubrani w robocze ubrania popijali cappuccino. Z daleka przyciągali uwagę przedstawicielek płci pięknej. Kobiety, bez względu na wiek, przyglądały im się. Jedne dyskretnie, inne ostentacyjnie. No cóż, nieczęsto spotyka się takich przystojniaków, zwłaszcza w godzinach porannych.

Mężczyźni intrygowali nie tylko swoim wyglądem, ale też zachowaniem. Nieśmiali albo raczej cisi, a jednocześnie pewni siebie, różnili się od tubylców. Wyczuwało się, że są obcokrajowcami, lecz trudno było określić, z jakiego kraju pochodzą.

Odprowadzając dzieci do szkoły, zwalniałam przed kawiarenką, gdzie wystawali przystojniacy i uważnie nasłuchiwałam, w jakim języku rozmawiają. A oni nic. Uparcie milczeli. Nie mówiąc słowa, popijali cappuccino. Już dawno nie widziałam tak przystojnych chłopaków. Ciekawe czy są Włochami, czy też nie – rozważałam przy śniadaniu, mając na myśli ich poranne umiłowanie do kawy. W tym to już ci nie pomogę – odparł mój mąż, w ogóle niezainteresowany moimi dociekaniami.

Logicznie starałam się wydedukować, skąd są młodzi chłopcy, lecz logika kompletnie mnie zawodziła. Strój roboczy wskazywał, że przyjechali dorobić, a więc muszą być z któregoś z państw Europy Wschodniej. Zamiłowanie do porannego cappuccino, że są Włochami, ale przeczył temu ich spokojny temperament i wygląd, dalece odbiegający od południowego typu. Dobre kosmetyki i zadbany wygląd, nawet w roboczym ubraniu, spod którego wyglądały lśniąco białe T-shirty, w ogóle zbijały z tropu.

Niebawem okaże się, że są Niemcami i całe moje konspiracyjne myślenie na nic – rozważałam w myślach, prowadząc dzieci do szkoły. Moi „znajomi” jak zwykle stali w tym samym miejscu i delektowali się cappuccino. Automatycznie zwolniłam kroku. Niespodziewanie jeden z nich, kończąc poranną kawę, rzekł: zbieramy się.

Na mojej twarzy pojawił się uśmiech. Już dawno nie byłam tak dumna, że jednak „nasi potrafią”. Potrafią się zachować, potrafią zadbać o siebie, potrafią pachnąć i, daję słowo, przyciągnąć uwagę każdej kobiety.

Powoli zmienia się nie tylko obraz Polaka przyjeżdżającego do pracy w Niemczech, ale zmienia się też poczucie wartości młodego pokolenia. Jest ono nie tylko bardziej pewne siebie niż ich rodzice, przyjeżdżający kiedyś na tzw. saksy, ale też mniej zafascynowane zachodnim sąsiadem.

Coraz częściej do pracy przyjeżdżają młodzi wykształceni ludzie, znający niemiecki lub angielski, coraz częściej miło uśmiechnięte panie na poczcie czy w sklepie odzywają się po polsku.

Opowieści o tym, że Polacy krępują się mówić na ulicy w ojczystym języku, przechodzą do lamusa i już niedługo będą wydawać się nieprawdopodobne.

Jednym słowem, Polak jak chce, to potrafi, bo o klasie człowieka świadczy nie narodowość, lecz zachowanie. A ja życzę nam, abyśmy mieli więcej pewności siebie i, jak powiedział Nietzsche, zaczęli od szanowania siebie, bo wszystko inne wypływa z tego.

Jolanta Helena Stranzenbach

Olga Boznańska

1865–1940

Dziewiętnastowieczne Monachium było jednym z najważniejszych w Europie ośrodków kształcenia artystycznego. Niezwykle ważną rolę, oprócz Akademii Sztuk Pięknych, odgrywały prywatne szkoły rysunku i Kunstverein. W bawarskiej stolicy warsztat doskonalili m.in. tacy polscy artyści jak: Jan Matejko, Józef Chełmoński, Jacek Malczewski, Adam Chmielowski (św. Brat Albert), bracia Kossakowie i Gierymscy.

Monachium – malarska mekka

Do tej malarskiej mekki w wieku niespełna 20 lat przybyła również jedna z najznakomitszych później malarek europejskich, pochodząca z Krakowa, Olga Boznańska. Według jej ojca Monachium było bowiem alternatywą dla „zepsutego Paryża". Tak też w 1886 roku Olga podjęła naukę w prywatnej szkole (gdyż wyższe uczelnie w Monachium były dla kobiet niedostępne), a trzy lata później wynajęła pracownię, w której doskonaliła technikę, kopiując obrazy mistrzów z monachijskiej Pinakoteki. W tym czasie dużo podróżowała po Europie, wystawiając swoje prace i zdobywając kilka międzynarodowych wyróżnień. Jej ojciec martwił się, co prawda, że Olga dużo pracuje i „wygląda jak trup (...) zabija się herbatą, papierosami i niejedzeniem", lecz okres monachijski był najszczęśliwszym i najbardziej beztroskim czasem w jej życiu. „Malowałam zażarcie od rana do nocy, nie bywałam prawie nigdzie, a żyłam entuzjazmem dla sztuki" – wspominała po latach. W Monachium nikt nie podważał jej artystycznych kompetencji, czego dowodem jest fakt, że w 1895 r. objęła kierownictwo Szkoły Malarskiej. Mimo zagranicznych sukcesów Boznańska cały czas utrzymywała kontakt z rodzinnym miastem i wysyłała swoje prace na krakowskie wystawy. Niestety – jak pisał Boy-Żeleński – „tutejsi mieszczanie woleli wpatrzonych w historię Polski epigonów Matejki i Siemiradzkiego (...) (a) prace Boznańskiej były przedmiotem pośmiewiska".

Paryż

W wieku 33 lat malarka zdecydowała się na przeprowadzkę do Paryża. Nie stanowiło to dla niej większego problemu, bowiem jako córka rodowitej Francuzki od dziecka władała dwoma językami, miała również w Paryżu kuzyna malarza, który pomagał jej w organizowaniu wystaw. Twórczości poświęciła się malarka całkowicie, nie zwracając uwagi na brak jakichkolwiek perspektyw finansowych. W zamian za to początek XX wieku przyniósł jej kolejne nagrody oraz Francuską Legią Honorową, a krytycy zachwycali się jej obrazami: „Panna de Boznańska nie maluje oczu, tylko spojrzenie, nie maluje ust, ale uśmiech lub łkanie... Malarka posiada cudowny dar wydobywania duchowości... jest sędzią śledczym nadzwyczaj przenikliwym". Sama Boznańska pisała, że jej obrazy są „uczciwe, pańskie /czyli eleganckie, wykwintne/ i nie ma w nich maniery ani blagi", a Stanisław Wyspiański, kiedy ujrzał na wystawie „Portret matki artystki", miał zapytać: „Jakże tu też malować, kiedy pani Boznańska robi takie cudne obrazy?".

Portrety

W dwudziestoleciu międzywojennym Olga stała się wziętą paryską portrecistką. Namalowała podobizny m.in. Sienkiewicza, Konopnickiej, Artura Rubinsteina i wielu zamożnych Amerykanów. Prace artystki doceniono i wystawiano w całej Europie. Charakteryzują się fascynacją nie formą, a kolorem. Oddziaływanie barw na siebie, ich zmienność, zależność od światła stanowiły inspirację dla malarki. Poza tym jej obrazy są mgliste, pozbawione ostrych konturów, skala barw jest oszczędna, często gości na nich szarość we wszystkich swoich odcieniach. Boznańska osiągnęła mistrzostwo w portretowaniu modeli, była „nieskończenie przenikliwą portrecistką, wczuwającą się bezbłędnie w psychikę człowieka". Pisano, że odsłania nie tylko twarze swych modeli, ale ich „moralną osobowość". Precyzja pędzla i analiza osobowości portretowanych wymagała jednak czasu. Malarka Zofia Stryjeńska tak podsumowała w swoich pamiętnikach tempo pracy Boznańskiej: „Malowała powoli, portret robiła wprost latami. Model się zestarzał, wyłysiał, ożenił, schudł, musiał pozować, chciał, czy nie chciał, chyba że umarł".

Bez malarstwa – żyć nie chciała

Póki Oldze dobrze się wiodło, jej paryska pracownia stanowiła modne miejsce spotkań artystów i intelektualistów. Lista adoratorów i sympatii Boznańskiej była długa i zawsze gościli na niej dużo młodsi mężczyźni. Zapewne dlatego sama artystka chętnie odmładzała się o pięć lat. Nie zdecydowała się jednak nigdy na stały związek, bojąc się, że przeszkodzi jej on w realizacji artystycznego powołania. Boznańska była ekscentryczką. Nosiła długie czarne suknie i staromodne kapelusze. W pracowni przy Bulwarze Montparnasse nie pozwoliła podłączyć elektryczności. Hodowała mnóstwo zwierząt. Miała psa Qui-Qui, koty, myszy, papugę i kanarki. Rzadko się uśmiechała, ale nawet, gdy przyszło jej żyć w ubóstwie, pozostała damą.

Od 1931 r. stan nerwowy artystki zaczął się pogarszać. Coraz bardziej dziwaczała, odsunęła się od ludzi, przestała dbać o wygląd. Kompletne załamanie przyszło z końcem 1934 r. wraz z samobójczą śmiercią siostry Izy – utalentowanej pianistki, ale alkoholiczki i morfinistki. Sytuacja nie uległa poprawie nawet po tym, gdy w 1938 r. malarka zdobyła nieoczekiwanie Grand Prix paryskiej Wystawy Światowej, a podczas Biennale w Wenecji sprzedano kilka jej obrazów. Umarła na zapalenie płuc w październiku 1940 r. w paryskim Szpitalu Sióstr Miłosierdzia. Malowała do końca życia, gdyż bez sztuki, bez możliwości pracy, żyć nie potrafiła i nie chciała. Kiedyś powiedziała: „Malarstwo to moje szczęście i innego nie pragnę na świecie".

Spieszmy się kochać ludzi
– tak szybko odchodzą

ks. dr hab. Jerzy Grześkowiak

W setną rocznicę urodzin ks. Jana Twardowskiego

1.06.2015–18.01.2006

Zamiast śmierci
racz z uśmiechem
przyjąć Panie
pod Twe stopy
życie moje
jak różaniec

Te słowa zapisał testamentalnie ten wyjątkowy poeta w ostatnich dniach życia. Wyryto je na klęczniku usytuowanym tuż po wejściu do kościoła Sióstr Wizytek w Warszawie. Ilekroć jestem w naszej stolicy, klękam tam, by podziękować Bogu za dar tego wspaniałego CZŁOWIEKA.

Jan Jakub Twardowski to jeden z najpopularniejszych pisarzy polskich XX wieku, poeta, aforysta, tłumacz, wykładowca literatury, kaznodzieja, spowiednik, duszpasterz dzieci i młodzieży oraz korpusu dyplomatycznego, prałat, rektor wspomnianego klasztoru. Jego twórczość to przekaz dobra, miłości, wiary i nadziei. Niezwykle oryginalna, prosta i zwięzła, pełna ciepła poezja zaowocowała licznymi laurami, nagrodami, medalami i odznaczeniami. Jej istota wciąż wymyka się opisom krytyczno-literackim, bo stale odsłania ona swe ukryte warstwy znaczeniowe, a czytelnicy, których liczba ciągle wzrasta, rekrutujący się z wszystkich pokoleń, odnajdują w niej swoje własne sprawy życia i wiary. Jego twórczość biorą na warsztat nie tylko profesjonaliści – kompozytorzy, plastycy, literaci, scenarzyści, staje się ona coraz częściej inspiracją dla dziecięcych i młodzieżowych konkursów recytatorskich, plastycznych i muzycznych.

O uprawianiu poezji ks. Jan powiedział: *„Pisanie wierszy jest czasem sprawą wstydliwą, czasem słabością. Już w szkole wytykają takiego palcami. Dlaczego pisze się wiersze? Dlatego że temu, kto je pisze, wydaje się, że ma coś bardzo ważnego, osobistego do powiedzenia, tak ważnego, że trzeba to ocalić i zapisać".*

Język ks. Twardowskiego jest prosty, pełen bezpośrednich zwrotów, barwny i dowcipny. Zapytany o istotę swoich wierszy, odpowiedział: *„Prostota, zwięzłość i humor".* Był zawsze wierny zasadzie: *„Mniej to znaczy więcej".* Jest to język dialogu, rozmowy – wynikającej z najważniejszej potrzeby – potrzeby przyjaźni. Wyznał kiedyś: *„Wiersze to jeszcze jeden sposób mówienia do drugiego człowieka – i do samego siebie".* Przedmiotem tej rozmowy jest prawda o Bogu, który jest Miłością i o Jego dziele – o świecie.

Wiara dziecęca

Wiara nie jest dla niego statyką, lecz „ciągłym odkrywaniem na nowo tajemnicy". W mowie wygłoszonej w czasie uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (22.04.1999) powiedział:

„Nie bardzo zdolny do pisania wierszy patriotycznych zrozumiałem, że mam pisać o Bogu – i to jest religijna liryka, a o Nim można pisać tylko językiem paradoksów:

Kto Boga stworzył
uczeń zapytał
ksiądz dał się przyłapać
poczerwieniał nie wie
A Bóg
chodzi jak po Tatrach w niebie
tak wszechmogący że nie stworzył siebie.

Bóg jest niezwykły: wszechmogący, a nie wszystko może. Dał człowiekowi wolną wolę, więc prosi go o miłość. Wszechmogący, a szuka człowieka, żeby nim się posłużyć. Wydaje mi się, że taki Bóg może być niewyczerpanym źródłem natchnienia".

Twardowski jest pełen zachwytu dla niepojętego Boga, który „jest jeden – i nigdy samotny". Wiara w Boga ma być wiarą dziecięcą – z ufnością i spontanicznie. Od dziecka uczy się słuchania, wrażliwości, szczerości, prostoty, zaciekawienia i podziwu dla świata. Jako doskonały gawędziarz opowiada: *„Pewien socjolog dostał się do nieba i z przyzwyczajenia zawodowego zaczął tam robić sondaże. Okazało się, że w niebie było najwięcej tych, którzy słuchali dziecięcych kazań. Ci, którzy słuchali doktorów, profesorów, siedzieli w czyśćcu, a dwóch w piekle".*

Oczarowanie światem

Ks. Twardowski jest zachwycony urodą i dziwnością widzialnego i niewidzialnego świata, oczarowany jego bezpośrednio odczuwalną tajemnicą, kolorem, dźwiękiem, zapachem, różnorodnością. Widzi urok szpaka, wilgi, dzikiego królika, szorstkowłosego wyżła; sądzi, że Bóg jest także Bogiem chrząszczy, mrówek, biedronek i szczypawek. Nazywa po imieniu kwiaty, drzewa, ptaki, zwierzęta, ryby, kamienie. Widzi dzięcioła, kosa, bociana, słonia, pstrąga, ślaz, borsuka, wrotycz, makolągwę – czyli konkretny, nie anonimowy świat. *„I zamiast o katedrach i gotykach wolę pisać o drzewach, które mają w sobie coś ze wspomnienia raju. Świat jest naprawdę cudowny…"*

Humor dyskretnego uśmiechu

Ks. Twardowski jest człowiekiem niezwykle pogodnym, obce są mu retoryka, dydaktyka i patos, lubi humor dyskretnego uśmiechu, nie unika ironii, nie boi się tanecznej radości – przecież Ewangelia znaczy „dobra, radosna nowina". Propaguje wizję Boga „uśmiechniętego".

Boże, po stokroć święty, mocny i uśmiechnięty –
Iżeś stworzył papugę, zaskrońca, zebrę pręgowaną –
(…)
dzisiaj, gdy mi tak smutno i duszno i ciemno –
uśmiechnij się nade mną

(Suplikacje)

Ks. Twardowski był bardzo wdzięczny tym, którzy pisali recenzje jego poezji, Uważał, że stale się od nich uczy. Zdumiewało go jednak, że omawiając jego wiersze pisano o dialektyce, antynomiach, Heraklicie, Heglu, Pascalu. I wyznaje:

„Przeraziłem się. Otworzyłem tom moich wierszy i natrafiłem na takie teksty: «polna myszka siedzi sobie, konfesjonał ząbkiem skrobie», «kto bibułę buchnie, temu łapa spuchnie», «siostra Konsolata, bo kąsa i lata», «rysowałem diabła bez rogów, bo samiczka» – i uspokoiłem się".

Ze zbioru anegdot opowiadanych przez ks. Twardowskiego zacytuję trzy:

– Sprzeczano się, co jest ważniejsze: pobożność czy wiedza. Powiedziano: chyba wiedza, bo pobożność może przeminąć, ale głupota pozostanie.

– To moi najlepsi parafianie – mówił ksiądz proboszcz, oprowadzając po cmentarzu. – Nie obmawiają mnie, nie piszą na mnie anonimów i najwięcej przynoszą dochodów.

– Kiedyś wybrałem się do spowiedzi świętej poza Warszawę. Jako pokutę ksiądz polecił mi przeczytać kilka wierszy księdza Twardowskiego.

Kayah

Tylko 800 km od Monachium raz w roku odbywa się wspaniały muzyczny festiwal, którego głównym przesłaniem jest życie, muzyka i pokój. W symbolicznym miejscu, przesiąkniętym tragiczną historią, twórcy wyrażają poparcie dla pokoju. 6. edycja Life Festival Oświęcim już za nami.

Chris de Burgh

Life Festival OŚWIĘCIM

Auschwitz – Miejsce Pamięci. **Oświęcim** – miasto pokoju

Auschwitz stał się dla świata symbolem wojny, terroru i ludobójstwa. Obóz Auschwitz został założony przez Niemców na terenie okupowanego Oświęcimia jako obóz dla polskich więźniów politycznych, których pierwszy transport przywieziono z więzienia w Tarnowie 14 czerwca 1940 r. W Auschwitz Niemcy zgładzili co najmniej 1,1 mln ludzi, głównie Żydów, a także Polaków, Romów, jeńców sowieckich. Od 1947 r. na terenach byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego działa Muzeum jako Miejsce Pamięci. Każdego roku Muzeum odwiedza ponad 1 milion osób z całego świata. Odczarowanie historycznie obciążonego miasta Oświęcim z wizerunku miejsca śmierci jeszcze kilka lat temu niektórym mogło wydać się pomysłem niemożliwym do zrealizowania. Podobno wszyscy zawsze zgodnie twierdzą, że coś jest niewykonalne, dopóki nie przyjdzie ten, który zwyczajnie nie zdaje sobie sprawy, że się nie da i to zrobi. W taki sposób powstał Life Festival Oświęcim – miejsce, gdzie przez kilka dni liczą się jedynie życie, pokój i muzyka. Life Festival Oświęcim odbywa się od 2010 roku. Pomysłodawcą i dyrektorem artystycznym jest dziennikarz radiowy Darek Maciborek. Do tej pory na festiwalu wystąpili m.in.: Eric Clapton (2014), Soundgarden (2014), Sting (2013), Peter Gabriel (2012), James Blunt (2011), Matisyahu (2011), Ray Wilson (2010, 2013), a także wielu polskich artystów: Edyta Bartosiewicz, Luxtorpeda, Perfect, Brodka, Voo Voo, Varius Manx, T.Love, Blue Cafe, Dżem, Kroke oraz Anna Maria Jopek i inni.

Poraz szósty światowe gwiazdy przeciw wojnie

Piątkowe koncerty Life Festival Oświęcim otworzył rockowy Sebastian Riedel i Cree. Następnie na scenie pojawiła się Mela Kotulek oraz pierwotni członowie Republiki. Na koncert zespołu Hey przybyły prawdziwe tłumy. Gdyby nie fakt, że Jessie Ware była już obecna gdzieś na backstage`u, to można by pomyśleć, że to właśnie polska formacja jest główną gwiazdą wieczoru. Brytyjka rozkołysała publiczność godzinnym nostalgicznym koncertem. Następny dzień także obfitował w doznania artystyczne.

Eteryczna muzyka Loli Marsh mogła na dobre wprawić część uczestników w rozmarzony nastrój, ale kolejny wykonawca szybko postawił ich na nogi. Taras Czubaj & Kozak System to pełen energii projekt, będący połączeniem ukraińskich piosenek ludowych z brzmieniami dub i reggae. W dobie konfliktu za wschodnimi granicami Polski występ Ukraińców na LFO miał szczególne znaczenie.

Kulminacyjny moment świetnie przyjętego koncertu Chrisa de Burgha nastąpił w trakcie „Lady in Red", kiedy Irlandczyk zszedł ze sceny do publiczności. Chris de Burgh w ramionach fanów – to jeden z tych momentów tegorocznego LFO, które zapamiętamy najlepiej. Później przyszedł czas na egzotyczną podróż i koncert z przesłaniem, czyli występ Kayah & Transoriental Orchestra. Kayah na scenie nie tylko śpiewała, ale też edukowała i bawiła. Skomentowała też odwołanie udziału Gorana Bregovica w LFO, mówiąc, że artystycznie tego żałuje, ale osobiście - nie.

Z zaproszenia Bregovicia organizatorzy festiwalu wycofali się po tym, jak kompozytor publicznie oświadczył, że popiera działania Rosji względem Ukrainy. Taka postawa jest zupełną odwrotnością idei festiwalu, a już szczególnie ostatniego dnia Life Festival Oświęcim reklamowanego hasłem „Artists Against War".

Szóstą edycję Life Festival Oświęcim zamknął występ gwiazdy reggae z Wielkiej Brytanii – grupy UB40. Po niełatwym w odbiorze koncercie Kayah, który wymagał od oświęcimskiej publiczności maksymalnego skupienia oraz otwarcia się na dźwięki z całego świata, UB40 byli poniekąd jak plaster miodu. Osłodzili ten ostatni dzień festiwalu i rozkołysali słonecznymi dźwiękami kilka tysięcy ludzi, sprawiając, że stadion przy ul. Legionów w Oświęcimiu przeistoczył się w największą dyskotekę w Małopolsce.

Justyna Gaj Skowronek

Zdjęcia z archiwum autorki i organizatora

Dziewczyna z okładki

URODA TALENT SUKCES

Doskonale się prezentująca i wykształcona. Na scenie czuje się jak ryba w wodzie. MONIKA CIERNIA, z ponad 150 występami w roku, to ewenement w skali europejskiej.

Urodziła się w Opolu, skąd pochodzi jej tata, a zakochała się w Krakowie, rodzinnym mieście mamy. Bywa w Krakowie często, tym bardziej, że znaczna część rodziny mieszka tam do dziś.

Miała zaledwie 4 latka, gdy wyemigrowała z rodzicami do Monachium. Monachium też kocha. Z sentymentem wspomina Szkołę Przedmiotów Ojczystych przy Polskiej Misji Katolickiej na Heßstrasse, do której uczęszczała równolegle z obowiązkową szkołą niemiecką.

Miałam bardzo dobrą edukację, gdyż chodziłam do świetnej szkoły niemieckiej, podstawowej i gimnazjum, a lekcje w polskiej szkole stanowiły idealne uzupełnienie. Uczono tam języka polskiego, katechezy, historii Polski i muzyki.

Dzięki przyparafialnej szkole oraz licznym występom na imprezach polonijnych już jako dziecko poznała polski folklor, taniec i śpiew. Przydało się to później na studiach, gdy młoda artystka pisała prace naukowe o Chopinie, badając wpływ muzyki ludowej na twórczość kompozytora.

Studia na wyższych uczelniach muzycznych w Monachium i Wiedniu ukończyła z tytułem magistra sztuki w kierunkach saksofonu, pedagogiki i kompozycji. W stolicy Bawarii tajniki jazzu poznawała pod okiem rodaka, wirtuoza saksofonu, profesora Leszka Żądło.

Uczennica i mistrz spotykają się do dzisiaj.

Monika Ciernia posiada też duże umiejętności menedżerskie. Udowodniła to przy organizacji na terenie Polski koncertów Eltona Johna, Bryana Adamsa, Guns N´Roses i Il Divo.

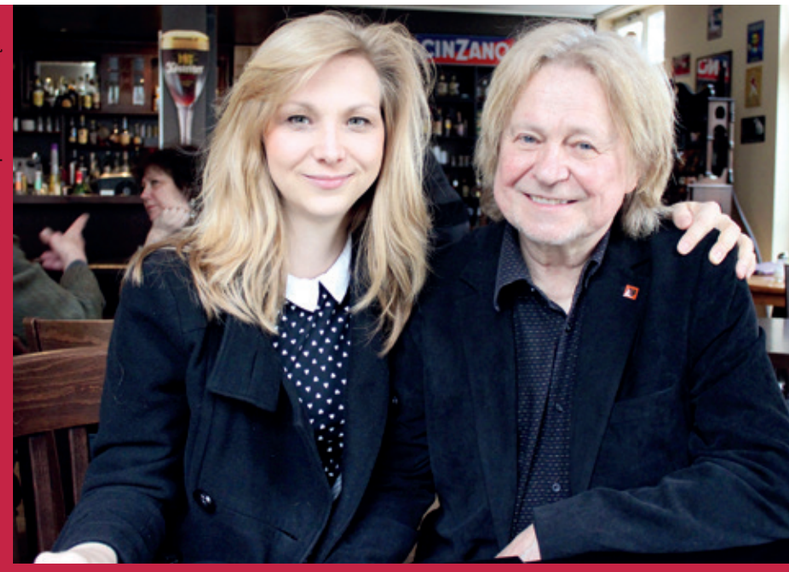
Mieszka po trosze w Wiedniu i w Monachium. Znaczną część życia spędza jednak poza domem, gdyż wiele koncertuje. Ze swym niezwykle szerokim repertuarem (jazz, pop, klassik, soul) i umiejętnością gry na sześciu instrumentach jest wręcz rozchwytywana. Koncertowała już w całej Europie, Stanach Zjednoczonych, na Tajwanie, w Algierii i Rosji. Dużo komponuje, również muzykę filmową. Wykłada także w Konserwatorium Wiedeńskim (Vienna Konservatorium). Opowiada z dumą:

Mam studentkę z Polski, chodzę na koncerty polskich muzyków i śledzę rynek jazzowy w Polsce. W wiedeńskim jazzowym środowisku bardzo się ceni i chwali polskich muzyków, gdyż naprawdę jest wielu Polaków, którzy grają i komponują na najwyższym światowym poziomie.

Skromna artystka nie dodaje, że w tym niezwykle kompetentnym wiedeńsko-monachijskim środowisku jazzowym ona sama zaliczana jest do grona najlepszych.

Najnowszy projekt Moniki Cierni „THE CAT PACK" (thecatpack.net) miał już swoją premierę w Wiedniu. W programie trzy piękne dziewczyny, trzy saksofony i własne aranżacje. Przedstawienie bardzo sceniczne, z muzyką połączoną z kabaretem i teatrem. Prawdopodobnie trasa koncertowa nie ominie też Monachium.

A więc do zobaczenia i do usłyszenia!

Monika Ciernia i prof. Leszek Żądło

Polecamy doskonałą stronę internetową artystki w języku niemieckim (monikasaxophon.de) ze świetnymi zdjęciami, opisem przebiegu kariery i terminami koncertów.

Monika spielt 6 Instrumente, hat sich aber irgendwann in das Saxophon verliebt. Fast zeitgleich entdeckte sie für sich den Zauber des Musikschaffens: Improvisation und Komposition.
Ihr Musikstudium absolvierte sie an Top-Musikhochschulen in München und Wien. Drei Studienabschlüsse (Magister bzw. Master of Arts) in Musik hat sie mittlerweile angesammelt (Saxophon, Pädagogik, Komposition) und wohnt seitdem in Wien und München.

35. rocznica powstania „Solidarności" (1980–2015)

Fenomen SOLIDARNOŚCI za Odrą

O wzajemnym oddziaływaniu antykomunistycznego ruchu oporu w PRL i w NRD z doktorem **Piotrem Zaricznym** rozmawia Jolanta Łada-Zielke

J.Ł-Z: *Dwa lata przed powstaniem NSZZ „Solidarność" Polak kardynał Wojtyła został papieżem. Jakie reakcje wywołało to wydarzenie w kręgach opozycjonistów ówczesnej NRD?*

P.Z.: Jest to bardzo frapująca kwestia. Wybór Polaka na papieża przypada na okres wczesnej fazy rozwojowej opozycji w NRD, która była wówczas w swoich strukturach niejednorodna. Wśród opozycjonistów nie było żadnej jednolitej reakcji ani odezwy. Kręgi związane z Ludwigiem Mehlhornem odniosły się do tego faktu z szacunkiem, natomiast grupy związane z Wolfgangiem Templinem bez entuzjazmu. Sam moment wyboru nie był tak istotny jak pierwsze pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny i reakcje Polaków na te wizyty, które szczególnie zaniepokoiły służby bezpieczeństwa w NRD. Ale generalnie Niemcy z NRD, wychowani bardziej w duchu luterańskim, zareagowali bez tak wielkich emocji jak w Polsce i pozycja Kościoła nie została przez to umocniona.

J.Ł-Z: *Z jakim oddźwiękiem spotkało się w NRD samo powstanie „Solidarności"?*

P.Z.: U większości społeczeństwa wywołało strach i niepewność. Tylko nieliczna mniejszość odniosła się do tego z radością. Obok takich żartów, zresztą skutecznie kolportowanych przez Stasi, że Polacy nic innego nie potrafią, tylko strajkować, odnajdujemy pojedyncze akty „solidarności z Solidarnością". Przykładem jest choćby postawa działacza opozycyjnego Rolanda Jahna, który publicznie manifestował poparcie dla Polaków, przyczepiając flagę „Solidarności" do swojego roweru.

J.Ł-Z: *Czy wzajemne kontakty opozycjonistów w Polsce i w NRD były w ogóle możliwe?*

P.Z.: Były możliwe i zostały przerwane, gdy zamknięto granice kraju w wyniku wprowadzenia stanu wojennego. Najwięcej relacji zostało nawiązanych w tzw. złotych latach siedemdziesiątych, gdy granice były otwarte dla ruchu bezwizowego i trwała ożywiona wymiana studencka. Wówczas wyżej wspomniani Templin i Mehlhorn studiowali w PRL i poznawali ludzi budujących struktury opozycyjne, zarówno wśród związkowców, intelektualistów, jak i ludzi związanych z Kościołem. Były to jednak pojedyncze kontakty, odnowione dopiero po stanie wojennym i to z dużymi kłopotami, gdyż Stasi bardzo pilnowała wszystkich, którzy interesowali się polską opozycją.

J.Ł-Z: *Jak wyglądał rok 1989 w NRD w porównaniu do Polski? Czy bez obrad Okrągłego Stołu i pierwszych wolnych wyborów w czerwcu nie doszłoby do upadku muru berlińskiego?*

P.Z.: Wtedy istotną rolę w mobilizacji społecznej odegrał przekaz kodu opozycyjnego i obrazów medialnych z PRL do NRD (czasami via RFN), wywołując tzw. efekt domina. Przekaz ten odbywał się za pośrednictwem nielicznych członków ruchu oporu z NRD, zafascynowanych polskim fenomenem „Solidarności". Nie przeceniałbym jednak innych czynników, takich jak polityka Gorbaczowa, załamanie się reżimu w NRD i na Węgrzech, oraz exodus Niemców z NRD przez Węgry do RFN, przy wsparciu tamtejszej ambasady. Rok 1989 w Polsce i NRD to zarówno podobieństwa, jak i różnice. W obydwu krajach ludzie demonstrowali, choć w Polsce odbywało się więcej demonstracji stacjonarnych w formie strajków, a w NRD demonstracji niestacjonarnych, np. poniedziałkowe w Lipsku. Inne natomiast były tradycje ruchu oporu i znaczenie roku 1956 dla ludzi przyszłej opozycji w PRL i NRD. Różnice widać także w nastawieniu tych kręgów do „Praskiej Wiosny" 1968 roku; sceptyczne polskie i entuzjastyczne niemieckie. Inne znaczenie w obu państwach miała rola Kościoła jako parasola ochronnego dla ruchów opozycyjnych. Inny był też aparat represji. Należy pamiętać, że gdyby Polacy rok w rok tracili tylu obywateli, co Niemcy z NRD (zarówno przed budową muru, jak i po), w wyniku wydalania z kraju, ucieczek i pozbawiania obywatelstwa, to nie wiadomo, jak silna byłaby wewnętrzna polska opozycja u progu lat osiemdziesiątych czy dziewięćdziesiątych. Do tych wszystkich aspektów należy dodać postawę części społeczeństwa niemieckiego po drugiej stronie Łaby, która mimo zimnowojennej propagandy i związanego z tym dyktatu strachu, popierała działania opozycji we Wschodnich Niemczech.

J.Ł-Z: *Czy powstanie „Solidarności" interesuje dziś już tylko historyków?*

P.Z.: Zainteresowanie historią, nawet najnowszą, jest coraz mniejsze. Nawet dla samych Polaków „Solidarność" to dziś kwestia mało istotna. Pamiętamy powierzchownie jej ikony, ale zapominamy o istocie tego Ruchu. Jednak ostatnie wybory w Polsce pokazały pokłady nonkonformizmu wśród młodych ludzi i duch „Solidarności", skutecznie propagowany przez nowe media, zasiał strach wśród pokolenia, które ją tworzyło, pozbawiając władzy taką ikonę Ruchu jak prezydent Komorowski.

J.Ł-Z: *Choć mija 25 lat od zjednoczenia Niemiec, obserwuje się ciągle różnice we wzajemnym traktowaniu obywateli RFN i byłej NRD. Czy widać także różnice, jeśli chodzi o ich stosunek do Polaków?*

P.Z.: Wśród Niemców w RFN i w byłej NRD stosunek do Polaków jest raczej neutralny. Dominuje brak wiedzy i zainteresowania, mimo wysiłków mediów i władzy politycznej. Oczywiście, im bliżej granicy z Polską, tym więcej informacji, projektów i po prostu zwykłych kontaktów międzyludzkich. Na tych terenach stosunek do Polaków jest też bardziej zróżnicowany.

J.Ł-Z: Dziękuję za rozmowę.

Doktor Piotr Grzegorz Zariczny

starszy wykładowca na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, koordynator uczelniany Niemiecko-Polsko-Rosyjskiego Projektu TRIALOG. W swojej pracy dydaktyczno-badawczej zajmuje się stosunkami międzynarodowymi po 1945 r., ze szczególnym uwzględnieniem polsko-niemieckich, a także obecnością Polski i Polaków we współczesnym niemieckim dyskursie prasowym.

PAMIĘTAMY

Pamięci polskich jeńców wojennych Stalagu 5A i robotników przymusowych (1939–1945) oraz Polaków „Displaced Persons" przebywających w ludwigsburgskich obozach przejściowych (1945–1952).

Taki napis widnieje na tablicy pamiątkowej poświęconej polskim robotnikom przymusowym. Uroczyste jej odsłonięcie miało miejsce w Ludwigsburgu 9 maja br., w 70. rocznicę zakończenia II wojny światowej. Uroczystość była ukoronowaniem wieloletnich starań prowadzonych z pełnym poświęceniem przez Tadeusza Rogalę i Stanisława Paszewskiego z Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Ludwigsburgu.

Gościem honorowym uroczystości była robotnica przymusowa Wacława (Dąbrowska) Grabowska-Gałązka. Ponadto wzięli w niej udział: Werner Spec – Burmistrz Ludwigsburga, Wolfgang Drexler – Wiceprezydent parlamentu Badenii-Wirtembergii, Aleksander Korybut-Woroniecki – konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Monachium, Jan Dziedziczak – Poseł PiS, członek Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą, Ksiądz Eugeniusz Bartnik – proboszcz Polskiej Parafii Katolickiej w Ludwigsburgu, przedstawiciele polskich organizacji polonijnych, misji katolickich, Polskiej Szkoły w Remseck oraz liczna polsko-niemiecka grupa tych, dla których pamięć o tamych tragicznych latach nie jest obojętna.

Najbardziej wstrząsające słowa nie są w stanie wyrazić tego, co się wtedy wydarzyło. Wspominała o tym robotnica przymusowa, która w wieku 14 lat została wydarta rodzinie i wywieziona do III Rzeszy, do przymusowej pracy trwającej często ponad 12 godzin na dobę. Wacława (Dąbrowska) Grabowska-Gałązka – bo o niej tu mowa – miała szczęście przeżyć i dokonać czynu niezwykłego: zamieniła niezmierzone cierpienie na dobro, gdyż została lekarzem pediatrą, osobą pomagającą cierpiącym dzieciom. Pani Wacława zakończyła swą mowę podziękowaniami skierowanymi do tych, którzy pomogli jej na nowo uwierzyć w ludzi. Po jej wypowiedzi zapadła grobowa cisza, a w oczach wielu pojawiły się łzy.

We wszystkich przemówieniach podkreślano, jak ważna jest z jednej strony pamięć, a z drugiej – wspólne budowanie wolnej i demokratycznej Europy. Mówcy dawali świadectwo wielkiego i głębokiego rozumienia zaistniałych wydarzeń, podkreślając to, jak istotna jest nie tylko współpraca narodów w dziedzinie wymiany gospodarczej, kuturowej, ale i świadome pokojowe współistnienie oparte na historycznym dziedzictwie.

Temu zadaniu muszą już sprostać nowe pokolenia, które nie zaznały okropności wojny, ale które powinny wiedzieć, jakie nieszczęścia niesie ona ze sobą. Właśnie udział uczniów z Polskiej Szkoły w Remseck w uroczystości odsłonięcia tablicy stał się dla nich doskonałą lekcją historii, a wręcz symboliczne było moderowanie uroczystości (w obu językach) przez przedstawicielkę młodego pokolenia – Annę Okupską.

„Ave Maria" Mozarta i Schuberta, zagrane na trąbce przez Karla Nemeczka, powiodły myśli przybyłych w sfery artystycznych doznań i bardzo głębokich przemyśleń.
Tablicę poświęcił ks. Eugeniusz Bartnik, uroczyście odsłonili ją sponsorzy, a honorowi goście, przedstawiciele organizacji polonijnych i Polskiej Szkoły złożyli biało-czerwone wiązanki kwiatów. Odczytano też list od prezydenta Łodzi Hanny Zdanowskiej.

Uroczystości towarzyszyła wystawa materiałów dokumentalnych – zdjęć, listów, dokumentów, rysunków – opatrzonych wspólnym tytułem „Spojrzenie w przeszłość". Wystawę wzbogaciła, swoimi niezwykle interesującymi pracami, Elżbieta Mulas – artystka pochodząca z Wrocławia, a tworząca w Stuttgarcie. Wystawę otworzył Jochen Raithel – przewodniczący Centrum Kultury Karlskaserne w Ludwigsburgu, a uczniowie Szkoły Muzycznej Kunstzentrum w Ludwigsburgu zaprezentowali „Allegretto" Grażyny Bacewicz oraz „Polski Taniec" Severna. Wystawę w Kunstzentrum – Karlskaserne Ludwigsburg można było oglądać do końca czerwca.

Wielkie podziękowania należą się organizatorowi uroczystości, Polskiemu Stowarzyszeniu Kulturalnemu przy Misji Katolickiej w Ludwigsburgu, sponsorom – firmom i instytucjom niemieckim, a także katolickiej diecezji Rottenburg-Stuttgart

Tablica umieszczona została w Ludwigsburgu (Alt-Württemberg-Allee 40, 71638 Ludwigsburg) obok parkingu Finanzamtu.

Małgorzata Piegsa
(zdjęcia Zbigniew Rogalski)

KWIATY DO POLSKI Tel: **07021 861 169**

Barbara Müller

TANIO, SZYBKO I SOLIDNIE - ZAPRASZAMY
Przy zamówieniu podaj numer 06 – to mała niespodzianka

KWIATY
uważa się za najbardziej elegancką formę okazywania uczuć
DLA
jubilatów, solenizantów lub tak po prostu bez okazji
KAŻDEGO
komu chcemy pogratulować, podziękować lub dodać otuchy

W naszej ofercie między innymi:
Bukiety okolicznościowe + sekt, piwa,
wina lub bomboniera, kawa, maskotka,
kosze kwiatowe, kosze obfitości, wiązanki, wieńce...

Kwiaty dostarczamy także **na terenie całych Niemiec** oraz innych państw

Fax: 07021 86 32 25

POL-KWIAT
EKSPRES KWIATOWY

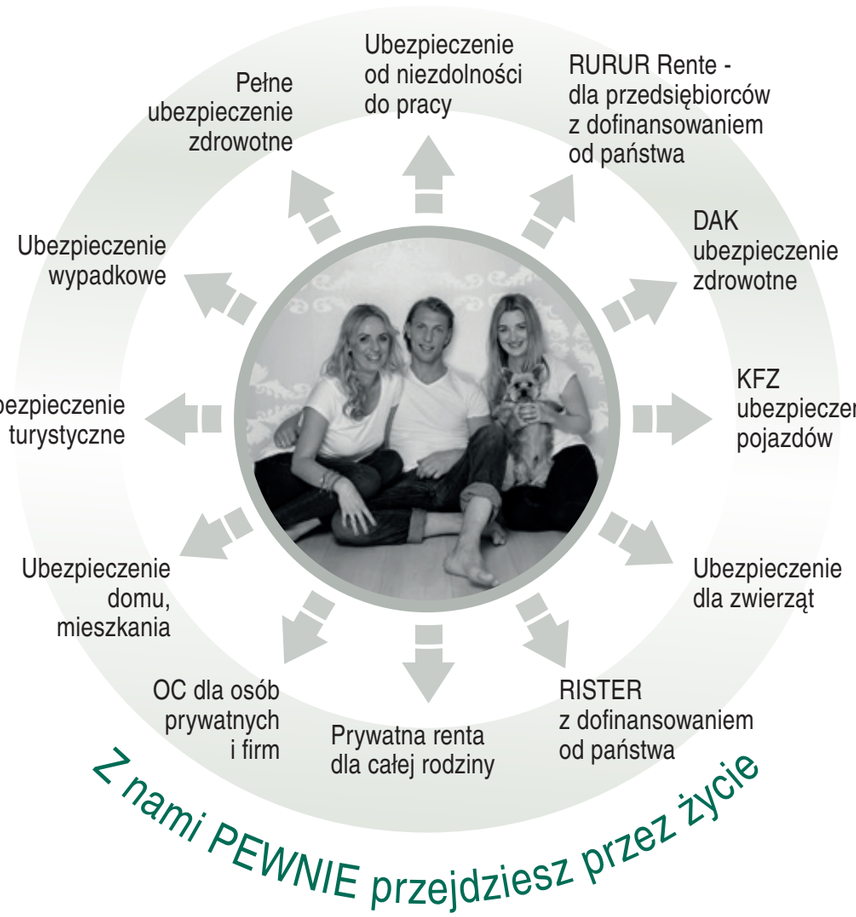
www.polkwiat.eu

HanseMerkur
Versicherungsgruppe

Monika Fandrich
Generalagentin – Agent ubezpieczeniowy

Johann-Clanze-Str. 24, 81369 München
Tel. 0170 314 6006, Fax 040 411 996 75589
monika.fandrich@hansemerkur.de
www.hansemerkur.de/web/monika.fandrich

DAK Gesundheit

Śmiech jest ćwiczeniem fizycznym wielce dla zdrowia korzystnym

Arystoteles

UŚMIECH LECZY

Dr Clown

„Wyleczony" śmiechem? Znany jest przypadek amerykańskiego pisarza Normana Cousinsa, który w 1964 roku zapadł na ciężką chorobę autoimmunologiczną. Cierpiał z powodu bólu, nie mógł się też poruszać. Wiedział, że depresja zmniejsza szansę na wyleczenie, zamienił więc salę szpitalną na hotelowe łóżko i zadbał o duże dawki śmiechu. Całymi godzinami oglądał komedie. I choroba się cofnęła. Opublikował on opis swego leczenia, a naukowcy zaczęli analizować ten „cud". Może więc najlepszym gwarantem długowieczności jest optymizm i wiara w siebie?

Warto się śmiać! Śmiech:

- zapewnia nam lepsze dotlenienie organizmu, bo zwykle oddychamy za płytko
- śmiejąc się, podczas jednego wdechu pobieramy litr powietrza więcej
- zmniejsza chrapanie, gdyż „gimnastykuje" mięśnie podniebienia i gardła
- poprawia odporność, bo mobilizuje organizm do szybszego wykrywania „wrogów" atakujących organizm i do skuteczniejszej jego obrony.

Katarzyna Dera
Koordynator i szkoleniowiec wolontariuszy, koordynator programów CSR Fundacji „Dr Clown"

Fundacja „Dr Clown"
ul. Jagiellońska 58 lok. 128 a
03-468 Warszawa
Tel. (+48 22) 854 05 02
Numer konta bankowego:
PL 84 1140 2017 0000 4302 0846 2436
SWIFT BREXPLPWMUL

NIE PRZEGAP SZANSY!

już dziś rezerwuj miejsce w najnowszym wydaniu katalogu

Polskojęzyczny Informator Branżowy PL NAVIGATOR

2015/2017

Kontakt w dziale reklamy:
reklama@mm-gazeta.de
tel. **0163 / 153 00 57**

PŁACISZ RAZ - REKLAMUJEJSZ SIĘ 2 LATA
www.plnavigator.de

reklama od 40€ na dwa lata

DAISY Personal

Karolina Sliwa
Leonrodplatz 2, 80636 München
Mobil: 015233782826, Tel. 08912193022
info@daisy-personal.de
www.daisy-personal.de

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA FIRM:

terminy po wcześniejszym telefonicznym lub mailowym uzgodnieniu

- rejestracja działalności gospodarczej
- korespondencje z urzędami i instytucjami publicznymi
- wypełnianie druków i formularzy
- obsługa rachunków i upomnień o płatności
- pomoc w uzyskaniu świadczeń socjalnych np. Kindergeld
- tłumaczenia przysięgłe
- kooperacja z biurem podatkowym (Steuerberater)

Company Support GmbH.

GWARANTUJE FACHOWE USŁUGI DLA POLONII

Księgowość
Buchhaltung / Lohnbuchhaltung
Serwis Biurowy

Bunzlauerstr. 38, 80992 München

TEL +49 (0)89 **96 05 27 47**
FAX +49 (0)89 **96 05 27 48**

S1/U3 Moosach
Tramwaj - 20 Moosach Bahnhof
Autobus - 51 / 162 / 169 Moosach Bahnhof

KANCELARIA
PODATKOWA
Swantje Dera
DORADCA PODATKOWY

PUTZBRUNNER STR.82, 81739 MÜNCHEN

Oferujemy kompleksową i indywidualną paletę usług doradztwa gospodarczego i podatkowego dla przedsiębiorców, a także dla firm jednoosobowych i osób fizycznych.

Posiadamy specjalistyczną wiedzę fachową i doświadczenie w obsłudze klientów zagranicznych, szczególnie z Polski.

Naszym atutem jest szybka i profesjonalna obsługa przy uwzględnieniu wszystkich przywilejów podatkowych.

prosimy o kontakt:
MONIKA SCHADHAUSER TELEFON: 089/92927798

DER ONLINESHOP DIGITALTVSHOP
telewizja na kartę HDTV
nC+ z POLSATEM 1 i 2
Polskie programy bez umowy i abonamentu
44 Programy w tym 5 do 15 HD
Nowość! Smart HD dekoder z nagrywarką na kartę
Sprzedaż i montaż!!! zestawów satelitarnych
Czerwiec 2015 - polscy nadawcy kończą nadawanie w SD (DVB-S)
Nie czekaj do czerwca!
Już teraz wymień swój stary odbiornik na nowy!
SPRAWDŹ OFERTĘ!
80339 München-City, Theresienhöhe 3
Wejście: Schwanthaler Str.110
www. DigitalTVShop.de
Kom.: 0179/4316130 po polsku

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
języka niemieckiego

Prof. Dr.-Ing.
Markus Bergulla
Stauffenbergstr. 3 85051 Ingolstadt
Tel.+49 171 4222277
markus@bregulla.org

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
języka polskiego i niemieckiego
- wieloletnie doświadczenie
- teksty ekonomiczne, prawnicze, urzędowe
- świadectwa i inne dokumenty
- uwierzytelnienia
- tłumaczenia ustne

Anna Reißig
Altstadt 105, 84028 LANDSHUT
Tel./Fax: 0871 / 97 50 44 59
Mobil: 0170 / 2 44 09 69
E-Mail: anna.reissig@t-online.de
www.polnisch-niemiecki.com

Spadek po dalekim krewnym

– skutki podatkowe na gruncie polskiego prawa podatkowego

W dzisiejszym artykule omówię skutki podatkowe otrzymania spadku od dalekiego krewnego lub osoby obcej na gruncie polskich przepisów podatkowych.

Zasady opodatkowania

Nabycie w drodze spadku rzeczy lub praw majątkowych wykonywanych na terytorium Polski podlega co do zasady opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn. Wysokość podatku zależy od stopnia pokrewieństwa ze spadkodawcą. Tylko najbliższa rodzina, po spełnieniu prawem wymaganych warunków, jest zwolniona z podatku. W Polsce wyodrębnione zostały trzy grupy podatkowe. Dalecy krewni i osoby obce względem spadkodawcy należą do trzeciej grupy podatkowej. Tu obciążenia podatkowe są najwyższe i wynoszą odpowiednio 12 proc., 16 proc. lub 20 proc. Podatek naliczany jest według skali od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku. Dla nabywców zaliczanych do trzeciej grupy podatkowej kwota wolna wynosi 4.902 zł. Do wartości rzeczy nabytych od tej samej osoby dolicza się wartość rzeczy wcześniej nabytych od tej samej osoby w przeciągu 5 lat.

W podatku od spadków i darowizn podatnik jednak sam nie dokonuje obliczenia podatku. Podatnik ma obowiązek jedynie złożyć zeznanie podatkowe na druku SD-3 w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego. Przeważnie jest to miesiąc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o stwierdzeniu nabycia spadku lub od rejestracji aktu poświadczenia dziedziczenia. W składanym zeznaniu podatnik określa osobę spadkodawcy i nabyty majątek. Na tej podstawie naczelnik urzędu skarbowego wyda decyzję, w której określi wysokość podatku. Termin płatności podatku wynosi 14 dni od doręczenia decyzji spadkobiercy.

Wartość spadku

Należy pamiętać, iż podstawę opodatkowania będzie stanowiła czysta wartość spadku, tj. po potrąceniu długów i ciężarów. Wartość spadku określa się na podstawie stanu z dnia nabycia i cen rynkowych z dnia powstania obowiązku podatkowego. Do długów i ciężarów spadkowych zalicza się m.in. obowiązek wykonania polecenia lub zapisu, koszty leczenia i opieki w czasie ostatniej choroby spadkodawcy (gdy nie były pokryte z jego majątku), koszty pogrzebu spadkodawcy łącznie z nagrobkiem (jeśli nie zostały pokryte z zasiłku pogrzebowego lub majątku spadkodawcy), koszty postępowania spadkowego, wynagrodzenie wykonawcy testamentu, wypłaty z tytułu zachowku lub inne określone w przepisach prawa cywilnego.

Wartość przedmiotów spadkowych określa sam spadkodawca, urząd skarbowy przyjmuje tak podaną wartość pod warunkiem, iż odpowiada ona wartości rynkowej. Wartość tę ustala się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku z dnia powstania obowiązku podatkowego. Możliwe jest jednak indywidualne wskazanie cech danego przedmiotu wpływających na zmniejszenie jego wartości np. gdy dana nieruchomość jest bardzo stara, nieremontowana od wielu lat, ma utrudniony dostęp do drogi publicznej lub uciążliwe sąsiedztwo. Gdy organ podatkowy nie akceptuje wskazanej w zeznaniu wyceny, wezwie spadkodawcę do jej podwyższenia i poda przedział cenowy istniejący na rynku dla danej rzeczy. Jeżeli nabywca nie dokona korekty wskazanej wartości, naczelnik urzędu skarbowego zatrudni rzeczoznawcę, który wykona wycenę odziedziczonej rzeczy. Gdy wartość wskazana przez rzeczoznawcę będzie znacząco różnić się od wskazanej w zeznaniu, koszty wyceny poniesie spadkobierca.

Zwolnienia z podatku

Istnieje jednak sytuacja, gdy spadkobierca z III grupy podatkowej może być zwolniony z podatku. Następuje to w przypadku, gdy spadkobierca nabył dom lub mieszkanie od osoby, nad którą sprawował opiekę, na podstawie pisemnej umowy z podpisem notarialnie poświadczonym, przez co najmniej dwa lata od dnia poświadczenia podpisu przez notariusza. Nie wlicza się w tej sytuacji do podstawy opodatkowania czystej wartości nieruchomości do łącznej wysokości nieprzekraczającej 110 m² powierzchni użytkowej. Podatnik taki jest zwolniony z opodatkowania pod warunkiem nieposiadania własnego mieszkania własnościowego, komunalnego lub nawet umowy najmu (chyba, że przekaże go dzieciom, wnukom, Skarbowi Państwa lub gminie). Nabywca taki musi w ciągu miesiąca złożyć zeznanie SD-3 i wskazać w nim informacje o majątku, a jednocześnie w uwagach do zeznania musi poinformować naczelnika urzędu skarbowego, iż zamierza skorzystać ze zwolnienia w ramach ulgi mieszkaniowej. Jeśli wszystkie warunki zostaną spełnione, naczelnik urzędu skarbowego wyda decyzję, w której przyzna ulgę. Aby nie stracić zwolnienia, musi on zamieszkać w odziedziczonym lokalu i nie można dokonać jego zbycia w ciągu 5 lat od dnia złożenia zeznania lub od dnia zamieszkania w nabytym lokalu – gdy przed złożeniem zeznania w nim nie mieszkał (musi to nastąpić w ciągu roku od dnia złożenia zeznania). Fakt zamieszkania w danym lokalu musi być potwierdzony zameldowaniem na pobyt stały.

Nabywając spadek, należy więc pamiętać o konieczności rozliczenia się z urzędem skarbowym, jednak umiejętne stosowanie przepisów prawa lub skorzystanie z pomocy adwokata pozwoli w niektórych przypadkach uniknąć zapłaty podatku i pozwoli w pełni cieszyć się odziedziczonym majątkiem.

Kancelaria Adwokacka
SEMPER LEX
Prawo i Podatki

Adw. Monika Skrzypek-Paliwoda
ul. Kurzy Targ 5
50-103 Wrocław, POLSKA
tel.+48 71 79 38 900
tel. kom. +48 660 464 896
www.semperlex.pl
kancelaria.semperlex@gmail.com

powroty

Monika Skrzypek-Paliwoda
A D W O K A T
reprezentująca w całym kraju sprawy Polaków mieszkających za granicą, prowadząca Kancelarię Adwokacką w Polsce pod nazwą SEMPER LEX Prawo i Podatki

Business Galan Group
kompleksowa obsługa firm

- Serwis księgowo-finansowy.
- Pomoc w wypełnianiu druków, formularzy. Obsługa korespondencji klienta z urzędami i instytucjami publicznymi.
- Obsługa rachunków i upomnień o płatności.
- Pomoc w uzyskaniu wszystkich świadczeń socjalnych (Kindergeld, Arbeitslosengeld II) itp.
- Doradztwo ekonomiczne.
- Współpraca z biurani podatkowymi (Steuerberater) i kancelariami adwokackimi.
- Tłumaczenia
- Kredyty na zakup Auta / Santanderbank, carcredit.
- Kredyty Bankowe
- Analiza i Kontrola Umow / Arbeitsvertrag, Mietvertrag u.s.w.
- Wymówienia umów / Arbeit, Versicherungen , Telefone u.s.w.
- Analiza posiadanych i planowanych ubezpieczeń / konieczność i ich ekonomiczność
- Arbeitslosengeld / Agentur für die Arbeit
- Analiza Rachunkow za Telefon, Mieszkanie, Auto

Häberlstr. 12
80337 Munchen
(U3, U6 Goetheplatz)

tel. 0179 760 39 47
bgg@gmx.org

pn., śr. 8.30 - 17.00
wt., cz. 8.30 - 20.00

piątki: przyjęcia po uzgodnieniu terminu

Kancelaria Adwokacka

Zakres możliwych porad prawnych:

- Doradztwo w zakresie prawa pracy
- Rejestracja działalności gospodarczej
- Zakładanie spółek cywilnych oraz kapitałowych
- Sprawdzanie i opracowywanie wszelkich typów umów gospodarczych i prywatnych
- Dochodzenie wierzytelności pozasądowo oraz sądowo
- Obrona przy wykroczeniach i w sprawach karnych

Olaf Groborz

Donnersbergerstraße 46, 80634 München
S-Bahn Donnersbergerbrücke U1 Rotkreuzplatz

Tel.: 0 89/13 95 83 72 Fax.: 0 89/13 95 83 73 Email: olaf.groborz@gmx.de

Żaden podatnik nie jest zobowiązany do takiego przedstawienia rzeczy, aby musiał zapłacić podatek. Każdemu wolno jest starać się go unikać lub kształtować tak, aby dług podatkowy był jak najmniejszy.
(BHF-Urteil vom 20.05.1997, Az. VIII B 108/96)

DORADCA PODATKOWY
Steuerberaterin

Magister Ekonomii Agnieszka Jaros

89335 **Hochwang**
Zur Herrgottsruhe 6
tel.: **08223/409 677**, fax.: **08223/409 678**

Współpraca z **Adwokat Marzeną Stantic**
81677 **München**
Klausenburger Straße 9 Geb. C
tel.: **089/909 387 85**, fax.: **089/820 86 141**
tel. kom.: **0179/298 67 70**

e-mail: info@jaros-steuerbuero.de

Kompletny serwis biurowy dla pracowników i osób posiadających firmę w Niemczech.

Jestem magistrem ekonomii. Mam wszystkie niemieckie uprawnienia doradcy podatkowego.*

Oferuję pomoc i wypełniam oświadczenia podatkowe, robię księgowość i bilanse przedsiębiorstw.

Obliczam pensje pracownicze, potwierdzam dochody oraz wykonuję rozliczenia roczne.

Udzielam wszelkiej pomocy w sprawach podatkowych oraz innych, koniecznych przy prowadzeniu firmy w Niemczech.

Reprezentuję interesy klienta przed każdym urzędem oraz prowadzę niezbędną korespondencję.

Zatrudniam tylko wykwalifikowanych pracowników (Steuerfachangestellte und Bilanzbuchhalter), którzy udzielą Państwu fachowych porad oraz pomogą we wszystkich sprawach urzędowych.

Biura są czynne codziennie od poniedziałku do piątku, w sobotę tylko po wcześniejszym ustaleniu terminu.

* W Niemczech do doradctwa podatkowego uprawnione są tylko osoby spełniające wymogi określone ustawą podatkową i posiadające tytuł doradcy.
* Tytułem doradcy podatkowgo może legitymować się tylko osoba, która zdała jednolity w całych Niemczech egzamin państwowy.

www.jaros-steuerbuero.de

GREAT PLACE TO WORK® DEUTSCHLANDS BESTE ARBEITGEBER 2014

Personal HOFMANN®

Wir sind eine internationale Unternehmensgruppe mit über 20.000 Mitarbeitern in Deutschland, Österreich, England, der Tschechischen Republik und den USA.
Wann dürfen wir Sie begrüßen?
www.hofmann.info

Für renommierte Unternehmen aus dem Raum München suchen wir zum nächstmöglichen Zeitpunkt mehrere:

Staplerfahrer (m/w)	CNC-Fachkräfte (m/w)	Maschinenbauer (m/w)
Lagermitarbeiter (m/w)	Elektriker (m/w)	Instandhalter (m/w)
Produktionsmitarbeiter (m/w)	Heizungsbauer (m/w)	Werkzeugmechaniker (m/w)
Anlagenführer (m/w)	Schweißer (m/w)	Kfz-Mechatroniker (m/w)

I. K. Hofmann GmbH
Riesenfeldstr. 16
80809 München
Tel.: 089/3574668-0
muenchen3@hofmann.info
www.hofmann.info

Od ponad 25 lat z Wami Ireneuszem Czlonką

- Księgowość
- Podatki
- Obsługa firm i osób prywatnych

Dypl. Księgowy
certyfikat
Steuerberaterkammer

Tel. 089/570 21 40 Fax 089/41 41 11 31 Ludwig-Richter-Str. 17 80687 München

Krystyna Borowska-Wünsch

ADWOKAT

Członek Izby Adwokackiej w Warszawie i Rechtsanwaltskammer w Monachium

- doradztwo prawne w zakresie prawa rodzinnego i cywilnego, w tym prawa umów gospodarczych
- dochodzenia roszczeń i prawa spadkowego
- możliwość reprezentowania Państwa w Niemczech jak również stałego lub sporadycznego reprezentowania Państwa przed wszystkimi sądami i instytucjami w Polsce

Schulstr.10 (U-Bahn Rotkreuzplatz) · 80634 München
Tel. **089 13038628** · Fax **089 13038627** · Mobil **0172- 9959 216** · E-Mail: **kbwuensch@t-online.de**

TEKST I ZDJĘCIA Sebastian Wieczorek

w świecie hazardu

WELCOME TO LAS VEGAS

Las Vegas to hazard. I kto choć raz tu był, nie ma co do tego żadnych wątpliwości. W tym surrealistycznym mieście, czy też raczej rozległej oazie na pustyni, jesteśmy świadkami tego, jak miasto oddało się niemal wyłącznie kultowi hazardu. Ale Las Vegas w amerykańskim stanie Nevada to także jedno z najtańszych miast po względem zakwaterowania, wyżywienia i rozrywki w całych Stanach Zjednoczonych.

Drogami Nevady

Aby poznać przez dwa tygodnie stan Nevada, skorzystaliśmy z popularnej w niemieckich biurach podróży oferty tzw. „Fly & Drive", zawierającej, oprócz przelotu samolotem za Atlantyk, również wypożyczenie samochodu. Sama wypożyczalnia to niewielki klimatyzowany barak ze szkła i aluminium i potężny parking, na którym stoją tysiące różnych samochodów. Czarnoskóra pracownica wypożyczalni po załatwieniu formalności wręcza kluczyki i niezbędne dokumenty. Po chwili szczęśliwi siedzimy w trzymiesięcznej Toyocie, w której największą trudność sprawia mi automatyczna skrzynia biegów. Prawa noga na pedale gazu, a lewa z przyzwyczajenia, zamiast na sprzęgle, ląduje na hamulcu. Wystarczyło jednak kilka godzin i automatyczna skrzynia biegów zostaje na dobre „opanowana". Dla Europejczyka poruszanie się po amerykańskich drogach nie jest problemem. Przydaje się jednak znajomość angielskiego, bo wiele znaków jest pisanych. Zamiast znaku zakazu skrętu w lewo znajdziemy białą tablicę z czarnym napisem „No turn left", a znak z napisem „Ped-X-ing" oznacza to samo co „przejście dla pieszych". Generalnie drogi są doskonale oznaczone i każda z nich ma swój numer. Warto zapamiętać jedną zasadę: wszystkie drogi biegnące poziomo z zachodu na wschód mają numery parzyste, natomiast droga o numerze nieparzystym na pewno biegnie z północy na południe USA. Trudno się więc zgubić. Musimy jednak wyjątkowo uważać na przestrzeganie ograniczeń prędkości. Wrażenie nieograniczonej przestrzeni sprawia, że noga na pedale gazu staje się jakby cięższa. A niestety amerykańskie patrole policyjne bywają bezwzględne. Szerokie autostrady i drogi stanowe Nevady zdają się nie mieć końca.

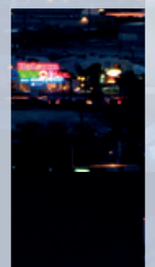

Światła Las Vegas

Do Las Vegas jedziemy drogą stanową US-93, prowadzącą wśród skalistych grzbietów górskich Black Mountains, a po drodze mijamy olbrzymią zaporę Hoover Dam. Wybudowana na rzece Kolorado jest największą zaporą wodną na świecie, liczy 232 metry wysokości. Już na przedmieściach Las Vegas „atakują" nas neonowe reklamy i wymyślne formy architektoniczne, zachwalające największe szanse i jeszcze większe wygrane jednym z wielu tutejszych kasyn. Pierwsze chwile spędzone w stolicy światowego hazardu to prawie jak wstąpienie do innego świata, w którym można mieć wrażenie, że czas odmierzają obroty kół ruletek, a językiem jest pieniądz.

Po kilku godzinach „aklimatyzacji" Las Vegas może być dla nas niezłą atrakcją, pod warunkiem, że swoich wszelkich nadziei i posiadanych oszczędności nie wiążemy ze zdobyciem fortuny w kasynie. Zadziwia widok bogatych ludzi trwoniących swoje majątki, a także zwykłych ludzi stojących godzinami i napełniających maszyny ćwierćdolarówkami wyciąganymi z plastikowych kubełków.

Ironią losu może być fakt, że Nevada, najrzadziej zaludniony stan USA, był pierwszym stanem, w którym… zabroniono hazardu – zalegalizowano go ponownie w 1931 roku. Jednak prawdziwy początek hazardowego Las Vegas rozpoczął się w 1946 roku, kiedy to słynny gangster Bugsy Singel otworzył pierwsze kasyno o nazwie „Flamingo" w miejscu nazywanym „Strip". Dzisiejszy rejon „Strip" to wręcz pocztówkowy obraz Las Vegas – wydaje się, że składa się ono prawie wyłącznie z oślepiających neonów, reklam, ciągnących się słynnym Las Vegas Boulevard, który ma prawie 3000 przecznic. To tutaj znajdują się największe i najsłynniejsze kasyna i hotele, tworzące ekscytujące krainy fantazji. Nim jednak rozpoczniemy wędrówkę po kasynach Las Vegas, na początek dobra rada. Wszystkie kasyna otwarte są całą dobę, a wstęp do nich jest bezpłatny. Kasyna przeznaczone są po to, aby oczywiście tracić w nich pieniądze, chociażby dzięki „jednorękim bandytom", grze w pokera i w „kości" czy też wszechobecnym tam ruletkom.

Miasto kasyn i...

Zwiedzanie Las Vegas rozpocznijmy od legendarnego „Caesar's Palace". Ruchome chodniki przenoszą nas w głąb ogromnego labiryntu automatów i stolików pokrytych zielonym suknem. W samym środku kasyna, w którym mieszczą się najlepsze restauracje i sklepy, kopuła budynku jest oświetlona w taki sposób, aby stworzyć iluzję naturalnego nieba, wyjątkowo szybko ukazującego cały cykl dobowy, od świtu do zmierzchu. Zachwyca obsługa kasyna. Męska przebrana jest w stroje rzymskich centurionów, a żeńska przemyka się w makijażach i strojach przypominających czasy Kleopatry. Tuż obok, przed kasynem „Mirage", chodnik wypełniają tłumy oczekujące na cogodzinny pokaz erupcji wulkanu, przed kasynem „Treasure Island" („Wyspa Skarbów") – na walki statków piratów, a pobliski „Circus Circus" przyciąga wyczynami cyrkowymi. Przenieśmy się do średniowiecza i odwiedźmy koniecznie kasyno „Excalibur" z ogromnym mostem zwodzonym oraz bezustannym, pseudośredniowiecznym korowodem. Po drugiej stronie ulicy kasyno „Tropicana" przenosi nas w „ciepłe kraje". Dosłownie po chwili znajdziemy się pod imitacją „Sfinksa" – jak ktoś powiedział – ładniejszym niż w egipskiej Gizie… Będąc w Las Vegas, stańmy przed tutejszą Statuą Wolności przed kasynem „New York, New York", spójrzmy koniecznie na „paryską" wieżę Eiffla lub przenieśmy się do romantycznej „Wenecji". Przejażdżka włoską gondolą niczym nie różni się od tej w Europie, i tu, i tam przystojni gondolierzy, śpiewając swe romantyczne pieśni, skłaniają zakochane pary do niczym nieskrępowanego okazywania sobie uczuć, wyznań miłosnych i uniesień serca.

Będąc już wewnątrz tutejszych kasyn, prawie niemożliwe staje się znalezienie wyjścia na zewnątrz. Ruch trwa nieprzerwanie dzień i noc i w szczelnie odizolowanym, pozbawionym okien wnętrzu kasyn szybko tracimy poczucie czasu. Gdy nawet uda nam się wydostać na ulicę, piekące przez cały rok w Nevadzie słońce wpędzi nas pewnie z powrotem do świata hazardu. Zdecydowanie najlepszą porą do przemierzania „Strip" jest noc, kiedy to całe Las Vegas błyszczy od świateł i neonów. Wszystkie kasyna, żeby skusić gości do wejścia do środka i zatrzymać ich tam, mają otwarte przez całą dobę wyśmienite i niedrogie restauracje. Wszelkie drinki – piwo, wino, wódka i koktajle we wszystkich kasynach są za darmo dla graczy, a ci, którzy nie grają, płacą za nie jak na amerykańskie warunki i tak niewiele.

Wzdłuż głównej ulicy Las Vegas Boulevard, liczącej ponad trzy mile, oprócz kasyn i hoteli, są stacje benzynowe, bary szybkiej obsługi oraz kaplice ślubne. Zawarcie związku małżeńskiego w stanie Nevada jest łatwiejsze niż gdziekolwiek w Ameryce.

Czerwony Kanion

Zaledwie kilka mil na zachód od Las Vegas znajduje się Czerwony Kanion – Red Rock Canyon National Conservation Area, który zajmuje część pustyni Mojave. Miejsce to wyróżnia się pośród innych niespotykaną nigdzie indziej rudoczerwoną kolorystyką naturalnych wypiętrzeń skalnych, a wyrzeźbione przez wiatr, deszcze i lód oraz grawitację geologiczne rzeźby dają świadectwo działania pierwotnych sił natury. O każdej porze dnia miejsce to zaskakuje swoimi niepowtarzalnymi widokami, wzbudzając wśród obserwatorów okrzyki zachwytu. Tak samo piękny jest tu wschód i zachód słońca, strugi ulewnego deszczu i poranna rosa. Miejsce to jest także rajem dla fanów wspinaczek, zwanych climbingiem. Wystarczy tylko zaopatrzyć się w odpowiednie buty, osprzęt i mieć silne ręce, a nieokiełznana, dzika przyroda zapewni resztę atrakcji.

Uprawianie hazardu czy chociażby tylko przyglądanie się graczom to nie wszystkie atrakcje Las Vegas. Jest ono miastem, którego nie powinniśmy pominąć, zwiedzając południowo-zachodnie wybrzeże USA, chociażby już tylko ze względu na niewiarygodnie niskie ceny noclegów w ekskluzywnych hotelach.

Tyskie Sommerfest

Für die ganze Familie die helle Frajda!

Wstęp wolny. Eintritt frei.

11.07 **BRITA Arena Wiesbaden**
Berliner Str. 9

13:00 Uhr bis 20:00 Uhr

BAYER FULL
Mit dem Mega-Hit „Blondyneczka"

MAJKA JEŻOWSKA
Mit dem Hit „Najpiękniejsza w klasie"

MIROSŁAW SZOŁTYSEK
Mit dem Hit „Dej się pocałowac"

- ***TOLLES KINDERPROGRAMM***
- ***POLNISCHE SPEISEN & TYSKIE***
- ***ÜBERDACHTE TRIBÜNEN***

INFOHOTLINE: 0157 - 360 72 560

PolskaNoc **AFTERSHOWPARTY ab 21:00 Uhr**
2 AREAS in der BRITA ARENA

BIER BEWUSST GENIESSEN. DON'T DRINK AND DRIVE

www.tyskie-pils.de

Mit Unterstützung von

MoneyGram. transfer pieniężny

unitymedia

Ogrody zimowe

symbioza domu z ogrodem

- ogrody zimowe
- zadaszenia tarasów
- nietypowe konstrukcje przestrzenne
- fasady szklane
- rolety i markizy
- drzwi harmonijkowe i przesuwane
- okna i drzwi z PCV i aluminium

- wysoka jakość produktów
- dogodne terminy
- atrakcyjne ceny
- realizacje w na terenie całej UE

pomiary & produkcja & transport & montaż

Fabryka Ogrodów Zimowych Almont System

43-356 Bujaków, ul. Bielska 3

tel./fax: 0048 33 814 41 59
fax: 0048 33 821 10 12

e-mail: ogrodyzimowe@almontsystem.pl
www.almontsystem.pl

rok założenia firmy 1996

ALMONT SYSTEM

Kancelaria Podatkowa

Steuerberater
Dipl.-Kfm.
Pawel Madzarow

Wasserburger Landstr. 200
81827 München
p.madzarow@gmail.com
Tel.: **01795468121**
Tel.: **089/99936501**
Fax: **089/99936502**
Terminy po telefonicznym
lub mailowym uzgodnieniu

doradztwo podatkowe
księgowość
sporządzanie zeznań podatkowych
korespondencja z urzędami skarbowymi

www.steuerberater-madzarow.de

Izabela S. Demacker
Rechtsanwältin

Doradztwo prawne w języku polskim i niemieckim
z uwzględnieniem niemiecko-polskich przepisów prawnych
w dziedzinach:

prawa rodzinnego i spadkowego | prawa pracy
prawa karnego oraz wykroczeń | prawa gospodarczego
prawa ruchu drogowego

Tel.: 0 89 | 85 63 63 55

Müllerstr. 40
80469 München

www.kanzlei-demacker.de
info@kanzlei-demacker.de

STEGMANN
Personaldienstleistung

Praca w Niemczech

Pilnie zatrudnimy osoby na stanowiska:

branża przemysłowa
- spawacz MIG, MAG, TIG,
- ślusarz-narzędziowiec
- mechanik samochodowy, przemysłowy
- lakiernik przemysłowy, samochodowy
- elektryk, elektronik, mechatronik
- monter instalacji sanitarnych i klimatyzacji

branża lotnicza
- mechanik lotniczy
- elektryk lotniczy

branża inżynierska i IT
- inżynier konstruktor
- inżynier budowy maszyn
- inżynier elektronik
- programista JAVA
- administrator sieci

Wymagania:
- dobra znajomość języka niemieckiego
- kilkuletnie doświadczenie w danym zawodzie

Oferujemy:
- umowę o pracę na warunkach niemieckich
- atrakcyjne wynagrodzenie plus dodatki
- zakwaterowanie opłacone przez firmę
- opiekę w Niemczech przez koordynatora

Stegmann Personaldienstleistung GmbH
Tel.: +49 89/747218-20 · Tel. kom: +49 172/4090521
Ridlerstraße 37 · 80339 München
eu-recruiting@stegmann-personal.de

www.stegmann-personal.de
Ein Unternehmen der 7|S| Group.

W tych branżach jest najwięcej pracy

Liczba osób bezrobotnych w Niemczech tylko w maju zmniejszyła się o 81.000, do poziomu 2.762 mln, co jest najniższym wynikiem od blisko 24 lat! Głównym powodem takie stanu rzeczy jest coroczne wiosenne ożywienie. Po odliczeniu czynników sezonowych, takich jak wzrost zatrudnienia w budownictwie i innych branżach związanych z pracą na zewnątrz, bezrobocie w RFN zmniejszyło by się o 6.000 osób.

Dodatkowo dynamicznie rozwijające się branże cały czas szukają wykfalifikowanych pracowników. Aktualnie w Niemczech w Urzędach Pracy zostało zgłoszonych 557.000 miejsc pracy do obsadzenia – o 15,7% więcej niż rok temu.

Dobra sytuacja na rynku ma odzwierciedlenie w poszczególnych branżach. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Arbeitsagentur für Arbeit w zdecydowanej większości branż zwiększyło się zapotrzebowanie na siłę roboczą, w porównaniu do zeszłego roku wyraźnie ono wzrosło.

Zgodnie z powyższym 10% aktualnie nieobsadzonych miejsc pracy przypada na opiekę zdrowotną i społeczną, a kolejne 8% na handel hurtowy i detaliczny. Duża liczba pracowników jest poszukiwana także do robót budowlanych, gastronomii, doradztwa, zarządzania i obsługi firm. Spora liczba wakatów jest także w administracji państwowej oraz działalności związanej z utrzymaniem porządku w budynkach.

Patrząc z perspektywy poszczególnych branż:

- W przemyśle elektronicznym i metalurgicznym liczba wakatów to 38.000 co daje w porównaniu do zeszłego roku wzrost odpowiednio o 7,7 oraz 12,5%.
- Dużym zainteresowaniem cieszą się również zawody związane z technologią mechaniczną i samochodową (36.300 wolnych miejsc pracy, +15,9%).
- Nie słabnie również zapotrzebowanie na sprzedawców – obecnie zgłoszono w Urzędach Pracy około 37.900 ofert dla nich, co daje wzrost rzędu 14,6%.
- Poszukujący pracy w branży transportu i logistyki korzystają z ytrzymującego się na wysokim poziomie zapotrzebowania. Obecnie firmy poszukują odpowiednio 37.300 (+27,4%) oraz 29.200 (+23,5%) pracowników.
- Ogromną popularnością na rynku pracy cieszą się także pracownicy służby zdrowia oraz opieki medycznej (jak np. opiekunowie osób starszych) a także zawody kosmetyczne jak fryzjerzy, kosmetyczki czy technicy medycyny. W Federalnym Urzędzie Pracy zgłoszono dla nich odpowiednio 33.900 oraz 30.000 wolnych miejsc pracy.
- Pracowników poszukuje się także do branży turystycznej oraz hotelarstwa, dla których odnotowano w urzędach 26.600 miejsc pracy.

Niestety bardzo często zdarza się, że oferty dotyczą pracy w niepełnym wymiarze bądź w sektorze niskich wynagrodzeń. Prof. Barbara Riedmüller (Freie Universität Berlin) uważa, że taki trend utrzymuje się od dłuższego czasu i w większości branży opieki, edukacji oraz handlu detalicznego.

Źródło: Bild, job-profi.pl

Walka o pracowników!

Możliwość przejścia na emeryturę w wieku 63 lat sprawiła, że duża część pracowników stała się wręcz niezastąpiona. Firmy dosłownie walczą o ich pozostanie w pracy, oferując m.in. podwyżki i awanse.

Z emerytury w wieku 63 lat korzystają najwyraźniej nawet ci, którzy się na nią nie wybierają. Według przeprowadzonych badań firmy panicznie boją się utraty swoich fachowców i, chcąc ich zatrzymać, oferują sowite podwyżki i awanse.

W co dziewiątym zakładzie pracy w Niemczech pracownicy korzystają z możliwości wcześniejszego przejścia w stan spoczynku. Pracodawcy biją na alarm i grzmią, że tracą w ten sposób kluczowe ogniwa swoich firm. Potwierdza to wynik ankiety przeprowadzonej przez IAB – 12% pracodawców

przyznało, że przynajmniej jeden z ich pracowników już skorzystał z tej możliwości lub zamierza to uczynić w przeciągu najbliższych trzech lat.

25% firm reaguje na zaistniałą sytuację, oferując swojej załodze elastyczne godziny pracy, wspomniane podwyżki, a także premie oraz awanse. Blisko połowa ankietowanych pracodawców deklaruje, że wakaty po emerytowanych pracownikach zostaną na nowo obsadzone. 1/3 firm chce restrukturyzować dane działy.

Przypomnijmy – wraz z 1 lipca 2014 osoby pracujące w Niemczech mają możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę w wieku 63 lat jeśli tylko mogą wykazać 45 lat, składkowych.

Źródło: SPIEGEL, job-profi.pl

AGS

Agentur Grażyna Szkultecka

Agencja obsługi firm
- księgowość
- rachunkowość
- tłumaczenia
- ubezpieczenia
- i inne konsultacje

Zapraszam!

Grażyna Szkultecka (M.A.)
Herzog-Wilhelm-Str. 21
80331 München
Tel: 089 / 86 36 98 32
Fax: 089 / 97 89 51 24

Godziny otwarcia:
- wtorki 8.30 - 20.00
- środy 8.30 - 15.00
- czwartki 8.30 - 20.00
- piątki 8.30 - 15.00
- pierwsze soboty miesiąca 12.00 - 17.00

Inne terminy
po telefonicznym uzgodnieniu

Łukasz **Sowada**
Geprüfter Versicherungsfachmann IHK
Broker ubezpieczeniowy

PORADY
I INFORMACJE
DOTYCZĄCE
UBEZPIECZEŃ

OC firm
OC prywatne
komunikacyjne
emerytalne
na życie
zdrowotne
wypadkowe

Thalkirchner Str.184, 81371 München
Tel.: **089 41 41 41 351**
Mobil: **0176 104 224 97**
Fax: **089 41 41 41 352**
lukasz.sowada@googlemail.com

PIENIĄDZE NA DZIECI **KINDERGELD**

Bazując na wieloletnim doświadczeniu kompetentnie pomagamy osobom pracującym w Niemczech (polskie kontrakty, umowy o pracę i firmy jednoosobowe „Gewerbe") przy złożeniu wniosku, oraz kompleksowym tłumaczeniu (bez udzielania porad prawnych) wszystkich pism i formularzy urzędowych otrzymanych z Kasy Świadczeń Rodzinnych, dotyczących procedury uzyskania niemieckiego zasiłku na dzieci (Kindergeld) w wysokości **184,- € miesięcznie** (oraz **nadpłaty do 4 lat wstecz**) na dzieci mieszkające w Polsce do ukończenia 25-go roku życia, jeśli nadal kontynuują lub kontynuowały naukę.

Oferujemy tanie i bardzo dobre
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

Tel.: **0179 484 50 63** lub **(030) 367 533 40**
SUERTE, Sławomir Wawrzyniak, Postfach 200318, 13513 Berlin

!!! Obsługujemy osoby z całych Niemiec !!!

www.kindergeld.com **E-Mail: kontakt@kindergeld.com**

04.07. - SUMPTUASTIC
„Kołysanka", „Pustkowia"

19.09. - ANDRE
„Ale ale Aleksandra"

escape
CLUB & LOUNGE MUNICH

28.11. - ANDRZEJKIPARTY
Zespół MASTERS
„Serce do koperty", „Ona"

24.10. - ETNA
„Maminsynek", „Rolnik"

07.11. - SHANTEL
„A ty daj, daj"

Landsberger Straße 163
80687 München

Tramhaltestelle **Am Lokschuppen**
S-Bahn **Hirschgarten**

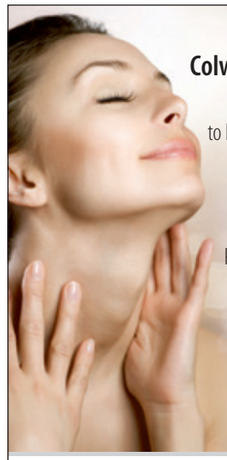
Nowe miejsca pracy

Firmy w RFN chcą w tym roku stworzyć o wiele więcej miejsc pracy niż szacowano jeszcze pół roku temu!

Ankieta przeprowadzona przez niemiecki DIHK (Deutsche Industrie- und Handelskammertag) wykazała, że do końca roku niemieccy przedsiębiorcy chcą stworzyć w sumie 250.000 miejsc pracy. Badanie przeprowadzono również w listopadzie zeszłego roku. Wtedy firmy prognozowały stworzenie 150.000 miejsc pracy.

Nowe stanowiska będą przede wszystkim dotyczyć zawodów związanych z służbą zdrowia. Tylko 95.000 miejsc pracy zostanie utworzonych w tym roku w samej branży zdrowotnej. Kolejne 80.000 w sektorze usług, przede wszystkim w pracy tymczasowej.

Źródło: job-profi.pl

Colway to firma Polska od 11 lat na rynku z sukcesem i ugruntowaną pozycją!
Colway International
to Nowy Awangardowy projekt w skali światowej, którego jeszcze nie było.
To Polski aktywny **KOLAGEN NATURALNY**,
kosmetyki z najwyższej półki biotechnologicznej,
suplementy diety-**ZDROWA APTEKA.**
Plan finansowy oraz produkty, które nie mają odpowiednika na rynku.
To Ty decydujesz o swoim życiu!
Możesz już dziś zadbać o przyszłość i zdrowie
oraz niezależność finansową, swoją i najbliższych.

ZAPRASZAM
https://agnieszkabanach.colwayinternational.com/

COLWAY
INTERNATIONAL

Josephsburg-Apotheke

Josephsburg APOTHEKE

Josephsburg-Apotheke
Mariola Huber
Josephsburgstr. 60
81673 München Berg am Laim
Tel.089/43660304
Fax.089/43660306
e-Mail: josephsburg-apotheke@hotmail.com
www. josephsburg-apotheke.de

Dojazd: U2: Josephsburgstraße
Tramwaj Nr.19: Mutschellestraße
Apteka znajduje się na rogu
Josephsburgstraße/Else-Rosenfeld-Straße

godziny otwarcia:
pon.-piąt. **8.30-18.30**, sob. **8.30-12.30**

PORADY
w języku polskim, bułgarskim i rumuńskim

Miss Polonia in Deutschland

Zostań naszą MISS!

MISS POLONIA in Deutschland 2015

Jeśli masz skończone 18 lat, jesteś panną i na stałe mieszkasz w Niemczech, to właśnie Ty możesz zostać MISS POLONIA in Deutschland 2015. Jak co roku na uczestniczki finałów czekają cenne nagrody!

Czekamy na Twoje zgłoszenie!

Warunki uczestnictwa:
- wiek: w maju 2015 r. ukończone 18 i nieprzekroczone 25 lat;
- stan cywilny – panna;
- stałe zameldowanie w Niemczech;
- nie wymagamy posiadania polskiego obywatelstwa;
- mile widziana znajomość języka polskiego

Zgłoszenia należy wysyłać na adres:
GS Agentur, Sperberstr. 56, D-33604 Bielefeld.
Dodatkowo, drogą elektroniczną na adres:
info@gsagentur.de prosimy przesłać zdjęcia kandydatki (portretowe, całej sylwetki oraz w stroju kąpielowym) w dobrej rozdzielczości.

Więcej informacji na stronie:
www.miss-polonia-deutschland.de

Anja Czech–Grollmann
Rechtsanwältin

Nymphenburger Str. 20
80335 München
Deutschland

tel.: +49 (0) 89 / 51 51 49 53
fax: +49 (0) 89 / 54 82 82 85
ac@anwaltskanzlei-czech.de
www.anwaltskanzlei-czech.de

ANJA CZECH-GROLLMANN
Arbeitsrecht Mediation Familienrecht

The Word Prodigy - Ewa Bembnista

Übersetzungen • Dolmetschen • Consulting • Arbeitsvermittlung

Tłumacz przysięgły

języka polskiego i niemieckiego

Moja oferta:
Tłumaczenia: uwierzytelnione, zwykłe, ustne i pisemne we wszystkich zakresach
Doradztwo i pomoc urzędach:
składanie wniosków na Kindergeld, Harz IV (zasiłek na utrzymanie), mieszkania socjalne, uznanie kwalifikacji zawodowych itp., dofinansowanie do kursów języka niemieckiego, wypełnianie formularzy, sporządzanie pism urzędowych
Pomoc w poszukiwaniu pracy:
- profesjonalne sporządzanie życiorysów i podań o pracę
- wyszukiwanie adekwatnych ofert pracy
- tłumaczenie podczas rozmów kwalifikacyjnych
- tłumaczenie umów o pracę

Fasanenstr. 148,
82008 Unterhaching
Dojazd
(15 min. od centrum Monachium):
S3, kierunek Holzkirchen, przystanek Fasanenpark
Tel.: **015777453603**
info@wordpro.eu

w w w . w o r d p r o . e u

ADALMAR
www.prasa-polska.com

KOLPORTAŻ PRASY POLSKIEJ
NA TERENIE EUROPY ZACHODNIEJ
SPRZEDAŻ HURTOWA 030-77391863
PRENUMERATA 030-77391864

USŁUGI KURIERSKIE DO 1 TONY Z BELGII, HOLANDII i NIEMIEC DO POLSKI

SYCHer Sprachen Sprechen SYS

SZKOŁA JĘZYKOWA & BIURO TŁUMACZEŃ

- **kursy językowe:**
  niemiecki, angielski, włoski, hiszpański i inne
- **różnorodne formy kursów**
- **specjalne oferty dla firm**
- **tłumaczenia**

NASZYM CELEM JEST ZREALIZOWANIE PAŃSTWA CELÓW!

SYCHer Sprachen Sprechen · M.A. Aneta Sych · Dachauer Straße 178 · 80992 München
www.sych-sprachdienstleistungen.de · Tel. +49 (0)89-14 90 39 58 lub +49 (0)172-7 86 94 59

KLĄTWA DOBROBYTU

czyli niewydolność naczyń wieńcowych

CZ.3

lek. stom.
Marian Znorowski

Rośliny lecznicze

Doniosłe znaczenie profilaktyczne i terapeutyczne przy niewydolności tętnic wieńcowych mają witaminy i substancje roślinne, o czym świadczą liczne doniesienia literatury fachowej. Przede wszystkim substancje o właściwościach przeciwutleniających chronią transportowany w naczyniach krwionośnych cholesterol przed utlenieniem i przed odkładaniem się produktów tego utlenienia w naczyniach, a więc chronią naczynia krwionośne przed tworzeniem się w nich blaszki miażdżycowej.

Najbardziej efektywnymi substancjami w zapobieganiu rozwojowi miażdżycy są polifenole, zwłaszcza ich grupa zwana flawonoidami roślinnymi, zawarte w warzywach, owocach, herbacie, kawie, winie czerwonym. Polifenole mają korzystny wpływ na płynięcie i deformację krwi oraz agregację krwinek w naczyniach krwionośnych tzw. reologię krwi, na podniesione ciśnienie krwi i na metabolizm tłuszczów. Ponadto wielkie znaczenie mają ich właściwości przeciwzapalne, gdyż odkładanie się blaszki miażdżycowej, zgodnie z dzisiejszym stanem wiedzy medyczej, ma podłoże zapalne.

Spośród owoców na uwagę zasługują przede wszystkim ciemnoniebieskie i czarne jagody, które zawierają tak ważne dla ochrony naczyń lipidy, witaminy i polifenole o działaniu przeciwutleniającym. Dużą ilość związków polifenolowych zawiera wino czerwone. Związki te łącznie z resweratrolem, który występuje w winogronach, malinach, morwach, śliwkach, orzechach ziemnych i japońskim rdeście, posiadają silne właściwości przeciwutleniające i naczyniowo-protekcyjne oraz zapobiegają utlenianiu innych substancji. Poza tym resweratrol posiada zdolność niszczenia komórek rakowych i korzystnie wpływa na metabolizm tłuszczów.

Przedstawicielami flawonoidów o silnych właściwościach antyoksydacyjnych, uszczelniających i chroniących naczynia przed szkodliwym „złym" cholesterolem, jakim jest LDL-cholesterol, są kwercetyna i rutyna. Obydwa flawonoidy przedłużają działanie witaminy C i zmniejszają cytotoksyczność utlenionego cholesterolu. Kwercetyna chroni też przed tworzeniem się zakrzepów krwi, co ma doniosłe znaczenie dla przepływowości krwi w tętnicach wieńcowych. Kwercetyna występuje m.in. w kwiatach głogu i kasztanowca, także w niektórych warzywach i owocach, takich jak: jarmuż, szalotka, cebula, truskawki, żółte kabaczki czy ciemne winogrona. Rutyna jest flawonoidem pochodzenia roślinnego, który może być pozyskiwany z pąków perełkowca japońskiego, ziela gryki, ruty, berberysu pospolitego, dziurawca zwyczajnego, mięty pieprzowej czy czarnego bzu. Rutyna wzmacnia i uszczelnia najmniejsze naczynia krwionośne, czyli naczynia włosowate, poprawia również elastyczność ścian wszystkich naczyń krwionośnych. Jako flawonoid wykazuje działanie antyoksydacyjne, zwalczając wolne rodniki. Ponadto zmniejsza toksyczne działanie utlenionego cholesterolu, co powoduje obniżenie ryzyka chorób serca i miażdżycy. Według ostatnich badań rutyna może zapobiegać nadmiernej krzepliwości krwi i być wykorzystana w profilaktyce u pacjentów, którym grozi udar czy atak serca.

Bogaty w oligomeryczne procyjanidyny i inne flawonoidy, m.in. rutynę, jest głóg. Efekt jego spożywania jest bardzo obszerny, bowiem substancje w nim zawarte rozszerzają naczynia wieńcowe, poprawiając dokrwienie serca, chronią serce przed reaktywnymi związkami środowiska, wymiatając wolne rodniki itd.

Wśród roślin zapobiegających miażdżycy tętnic na pierwszym miejscu wymienić należy jemiołę. Wyciąg z pędów i liści jemioły stosuje się pomocniczo w leczeniu nadciśnienia, zaburzeń rytmu serca oraz miażdżycy. Przeprowadzona raz lub dwa razy w roku kuracja z jemioły reguluje ciśnienie krwi i stabilizuje krążenie, a zatem można ją stosować zarówno przy wysokim, jak i przy obniżonym tętniczym ciśnieniu krwi, gdyż działa regulująco na serce. W celu wzmocnienia działania leczniczego jemioły, zerwanej z dębu, topoli lub brzozy, należy ją łączyć ze skrzypem polnym zawierającym krzemionkę, która zapobiega tworzeniu się miażdżycy i odtwarza elastyczność naczyń krwionośnych. Garść skrzypu należy gotować w litrze wody przez pół godziny pod przykryciem, po czym dosypać łyżkę drobno pociętego ziela jemioły i odstawić do naciągnięcia. Jest to dzienna dawka, którą należy pić często w małych ilościach. W przypadkach wymagających odwapnienia organizmu dodać należy do tak przygotowanego napoju płatki owsiane, co najmniej dwie łyżki dziennie. Alternatywnie, zamiast skrzypu, stosować można pokrzywę, podbiał lub rdest ptasi.

Obiecująca jest trzydniowa kuracja naparem liści laurowych dla odwapnienia naczyń krwionośnych. Przez 5 minut w 300 ml wody należy gotować 5 g suszonych liści laurowych, które powinny naciągnąć przez 4 godziny, najlepiej w termosie. Otrzymany po odcedzeniu wywar należy pić małymi łykami przez cały dzień. Kurację należy powtarzać co najmniej dwa razy w odstępie dwóch tygodni.

Oczyszczeniu zwapnionych naczyń krwionośnych służy również kuracja cytryną i czosnkiem. Cytryna oczyszcza naczynia krwionośne, wykazuje właściwości przeciwzakrzepowe i wzmacnia serce. Również czosnek oczyszcza naczynia krwionośne, ponadto wzmacnia system odpornościowy, niszczy bakterie i usuwa wolne rodniki. Obrany czosnek oraz dobrze umyte i pocięte w kostkę cytryny wraz z białą wewnętrzną skórą należy sparzyć litrem gotującej wody, zmiksować, a następnie odcedzić, dodać 2–3 łyżki miodu i zlać do butelek. Tak sporządzony napój (z 30 ząbków czosnku i 4 wolnych od oprysków cytryn) należy przechowywać w chłodnym i ciemnym miejscu i pić po 2–3 łyżki trzy razy dziennie. Podczas kuracji należy pić wodę mineralną niegazowaną. Kuracja trwa przez 3 tygodnie, po czym następuje 8-dniowa przerwa, zanim zostanie podjęty drugi 3-tygodniowy cykl kuracji.

Ryzyko choroby niedokrwiennej serca zmniejsza duże spożycie tokoferolu lub β-karotenu. Osoby z ograniczoną krzepliwością krwi nie powinny jednak podejmować suplementacji tokoferolu bez konsultacji z lekarzem. Warto nadmienić, że Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności definiuje 300 mg α-tokoferolu jako ilość maksymalnie tolerowaną, czyli ilość, którą dorosła zdrowa osoba może przyjmować dziennie przez całe życie bez ryzyka dla zdrowia. Również witamina C chroni przed miażdżycą i odkładaniem się cholesterolu, ponadto bierze udział w przemianie cholesterolu do produktów wydalanych z organizmu, a jej obecność wzmacnia działanie witaminy E, istotnego przeciwutleniacza posiadającego zdolność rozpuszczania skrzepów, zapobiegającego utlenianiu związków tłuszczowych przez rodniki nadtlenkowe.

Poziom złego cholesterolu obniżają kwasy tłuszczowe zarówno jednonienasycone (omega-9), jak i wielonienasycone (omega-3, omega-6), podwyższając jednocześnie poziom dobrego cholesterolu. Również tyroksyna, hormon produkowany przez tarczycę, luteina i pektyny wybitnie obniżają stężenie cholesterolu we krwi. Podobnie Sitosterol, sterol roślinny, przyczynia się do obniżenia stężenia cholesterolu w organizmie, hamując jego wchłanianie z jelit z powrotem do organizmu.

Cenne warzywa

Do warzyw o wyjątkowych walorach zdrowotnych należą cebula i czosnek. Substancje zawarte w cebuli (m.in. kwercetyna) rozpuszczają fibrynę – składnik białka powodującego zakrzepy krwi. Cebula ma też korzystny wpływ na elastyczność i szczelność naczyń krwionośnych, obniża ciśnienie. Cebulę należy jeść surową, minimum jedną średniej wielkości dziennie, gdyż smażona traci swoje drogocenne działanie. Alternatywą może być syrop lub sok z tego warzywa. Trzeba jednak pamiętać, że cebula może powodować wzdęcia i zgagę. Osoby z niewydolnością nerek i wątroby powinny konsultować ten rodzaj domowego leczenia z lekarzem. Czosnek sprawdza się w leczeniu wielu chorób. Trudno też nie docenić jego roli w przeciwdziałaniu miażdżycy. Szacuje się, że codzienne spożywanie czosnku powoduje spadek ryzyka wystąpienia zawału nawet do 50 proc. Dzięki zawartości związków siarkowych roślina ta obniża ciśnienie krwi i zapobiega powstawaniu zatorów. Czosnek najskuteczniej działa zjedzony na surowo, chociaż też i po przegotowaniu zachowuje swoje przeciwzatorowe działanie.

Jednak osiągnięcie wysokiej stopy życiowej, konsumpcja dóbr materialnych i kulturowych oraz wykorzystanie możliwości rekreacyjnych i wypoczynkowych wraz z całą społeczną siecią informacyjno-komunikacyjną nie ma żadnej wartości, jeśli wystąpi niewydolność wieńcowa i serce przestanie bić. By tego uniknąć, warunki bytowe muszą zostać skorygowane i oczyszczone z plag dobrobytu, jakimi są stres, wysokie tempo życia i brak czasu, zanieczyszczenie środowiska, hałas, trudności komunikacyjne i poszargane więzi międzyludzkie – jednocześnie powiększone o dobra i usługi wyrażające się w harmonijnej koegzystencji ludzi ze sobą, ze środowiskiem i z naturą. W naturze, w naszych cennych ziołach znajdujących zastosowanie przy leczeniu miażdżycy, w ziołach o właściwościach rozkurczających i odwapniających naczynia krwionośne, wspomagających przepływ krwi i pobudzających krążenie, takich jak skrzyp polny, rdest ptasi, dziurawiec zwyczajny, pączki sosny i liść rozmarynu i in., a które rosną wokół nas, drzemie klucz do przezwyciężenia klątwy i niewydolności wieńcowej.

* * *

Artykuł ten jest też zamieszczony na stronie internetowej: www.znorowski.com

Na pytania odpowiada

dr Marian Znorowski
tel.: 08131/729440; 089/9579500;
praxis@znorowski.com

Stomatolog
dr Marian Znorowski
stomatologia ogólna
stomatologia dziecięca
Am Oberanger 14
85221 Dachau
Tel.: 08131/729 440
www.znorowski.de
praxis@znorowski.com
w szczególności:
ortodoncja | implanty | profilaktyka i estetyka
Akceptujemy EU tymczasową kartę ubezpieczeniową
pracujemy też w soboty | mówimy po polsku | 7 minut od S2 do praktyki

LEKARZ RODZINNY
Dr. med. Małgorzata Petzold
med. naturalna, chirotherapia, akupunktura

Rosenheimerstr. 79
81667 Monachium
tel. 089/489 567 49
S-Bahn Rosenheimer Pl.

implanty to nasza pasja
Centrum
Stomatologii i Implantologii
Monachium – Giesing
Dr. Olaf I. Januszkiewicz
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München
(dojazd: U2 Silberhornstraße)
089 – 652 327
Godziny przyjęć - tylko po wcześniejszym ustaleniu terminu
· Stomatologia zachowawcza i endodoncja
· Pedodoncja
· Periodontologia
· Stomatologia estetyczna
· Ortodoncja
· Protetyka
· Chirurgia
· Implanty
· Wybielanie
młoda entuzjastyczna kadra * doświadczeni stomatolodzy * sympatyczna atmosfera * bezstresowe leczenie zębów

Logopädie im Münchner Osten
Terapia mowy

Terapia wszystkich zaburzeń mowy u dzieci (także przy wielojęzyczności), jak również neurologicznych zaburzeń mowy u dorosłych (Afazja, Dysartria).

TERAPIA MOŻE ODBYWAĆ SIĘ PO NIEMIECKU LUB PO POLSKU

Przyjmujemy pacjentów prywatnych oraz ubezpieczonych we wszystkich kasach chorych

Anna Machowski & Kolleginen

Teuchertstr. 28, 81829 München

Tel.: 089-189 042 09
Mobil: +49-(0) 179 676 32 72

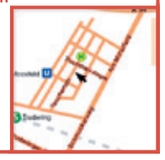
sprachtherapie_machowski@yahoo.de

Nasz gabinet znajduje się w Kirchtruderingu/am Moosfeld w pobliżu Messestadt Riem

DOJAZD:

- U2 - kierunek Messestadt Ost - **stacja Moosfeld**
- S4 - kierunek Ebersberg - **stacja Trudering**
- autobus nr 139 z Messestadt Riem - **przystanek Truchthari-Anger**

Od wszystkich przystanków i stacji 3-5 min. pieszo

Dr. MU Debrecen Zsuzsanna Linde-Krakowsky

DERMATOLOG • ALERGOLOG

Wtorek **9.00-14.00**
Czwartek **9.00-14.00**
Piątek **9.00-14.00**

Viebigplatz 4, 80686 München
tel. 089/573 356; fax 089/578 942

- Hautärztin
- Allergologie
- Venerologie
- Laserchirurgische Behandlung
- Ästetisch-kosmetische Medizin

MÓWIMY PO POLSKU
(lekarz niemieckojęzyczny)

www.dr-linde.de

DŁUGOLETNIE DOŚWIADCZENIE W DERMATOLOGII

Szansa dla samotnych

POLSKO-NIEMIECKIE

Biuro Partnersko-Matrymonialne

z 18-letnim doświadczeniem i dużymi sukcesami

- **Pomaga Nawiązać Znajomości**
- **Poznać Ciekawych Ludzi**
- **Zawrzeć Przyjaźń Lub Małżeństwo**

Pragniesz zmienić swoje życie,
odnaleźć partnera/partnerkę,
o którym zawsze marzyłaś,
nie czekaj na przypadek,
pomóż swojemu szczęściu i przekonaj się,
jak setki naszych szczęśliwych par,
że naprawdę warto!

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!
TEL. 089-326 00 321
089-326 00 322

Nasza dewiza:
Uczciwość - Dyskrecja
- Profesjonalizm - Skuteczność

POSZUKUJEMY WSPARCIA DO NASZEJ PRAKTYKI
(Zahnarzthelferin)

Zahnarzt am Marktplatz

Joanna Kozlowski

Lekarz Stomatolog
Specjalista Implantolog

Marktplatz 7, 85375 Neufahrn
Tel. **08165-4866**, Fax **08165-708676**

info@zahnarztpraxis-kozlowski.de
www.zahnarztpraxis-kozlowski.de

Zakres leczenia:

- leczenie dzieci i dorosłych,
- profilaktyka,
- wypełnienia światłoutwardzalne i porcelanowe,
- leczenie kanałowe,
- korony, mosty i protezy,
- system CEREC ,
- implanty,
- leczenie paradontozy,
- szyny zgryzowe,
- zabiegi kosmetyczne (np. wybielanie, licówki).

Gabinet mieści się w centrum Neufahrn
na północ od Monachium, samochodem A9
- kierunek Norymberga - zjazd Eching, Neufahrn, S-Bahn S1

GODZINY OTWARCIA:

pon. wt. śr.: 9.00-13.00 / 14.00-18.00

czw.: 11.00-18.00; pt.: 8.00-14.00

Skorzystaj z naszych nowoczesnych pomieszczeń

Wir behandeln alle Typen

Ortodoncja

Dr.med. dent Agnieszka Gremminger

Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München — Tel. 089/43 10 93 30, Fax 089/43 10 93 32
Riem-Arcaden, Werner Eckert Str. 10, 81829 München — Tel. 089/43 57 07 57
Poing, Alte Gruber Str. 6 — Tel. 08121/9 95 90 55

info@dr-gremminger.de www.dr-gremminger.de

Lekarz Ogólny-Internista

Feldmann Irena

Landsberger Straße 497
81241 München

Telefon: 089/88 14 89
Fax: 089/82020328
feldmann.irena@yahoo.de

Dr. med. Małgorzata Ritter

Specjalistka Medycyny Ogólnej | **Lekarz domowy i rodzinny** | **Medycyna Estetyczna**

- **badania zdrowotne, przedoperacyjne, Labor, EKG, Holter, Sonografia, Spirografia**
- **badania okresowe kobiet , mężczyzn i młodzieży**
- **terapia zmarszczek : kwas hialuronowy, botulina**
- **mezoterapia: wypadanie włosów, bóle stawów**

82178 Puchheim
Adenauerstr. 6
Tel. **089/ 80 43 50**
Fax **089/ 89 02 09 17**
www.**arztpraxis-ritter.de**

GODZINY PRZYJĘĆ:
pn. - pt. **9.00 – 12.00** oraz pn., wt., czw., **16.00 – 18.00**

Dr med. Norbert Karasiński

Specjalista chorób kobiecych i położnictwa

- prowadzenie ciąży
- diagnostyka prenatalna
- leczenie niepłodności-diagnostyka i terapia
- cytologia
- operacje ginekologiczne, plastyczne brzucha i piersi
- oraz operacje miejsc intymnych w Wolfart Klinik

82152 Planegg k. Monachium
Bahnhofstr. 41
tel: 089 / 859 55 59
www.karasinski.de/pl

Godziny przyjęć:

pon-wt-czw 8-12 i 15-18; śr 10-14 i 15:30-19:30;
pt - dzień operacyjny (przyjęcia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu)

Dojazd: S6, kierunek Tutzing, ósma stacja od Hauptbahnhof

Masz problem z alkoholem?
Skontaktuj się z nami

Polskojęzyczna Intergrupa Anonimowych Alkoholików „Bawaria"

Strona internetowa: **www.aabawaria.pl**
Adres e-mail: **kontakt@aabawaria.pl**
Tel. **0151- 45495514**

STOMATOLOG

dr. medycyny dentystycznej
Katharina Juretzki

Amalienstr. 60
(przy Uniwersytecie)
80799 München

Tel.: 089/39 37 20

endokrynologia . chiroterapia (kręgarz) . akupunktura

Dr. med. Marian Tymiec

dr med tymiec

lekarz internista - ogólny

tel.: 089 488 493 · fax: 089 489 21 12

Steinstr. 30 · 81667 München
(S-Bahn) Rosenheimerplatz - (U-Bahn) Max-Weber-Platz

Polskie ślady w MONACHIUM

MAREK PROROK

Radio Wolna Europa

Wielu z nas spędza szmat czasu w bawarskiej metropolii. Spacerując bądź też tylko przemieszczając się w innych celach, przemierzamy ogromne przestrzenie grodu nad Izarą i nie przypuszczamy nawet, że w tym odległym od naszej Ojczyzny mieście znajduje się wiele miejsc, które różnymi wydarzeniami wplotły się w zawiłą historię Rzeczypospolitej.

Na terenie Ogrodu Angielskiego (Englischer Garten) przy Oettingenstraße 67 ma swoją siedzibę Instytut Nauk Politycznych im. Rodzeństwa Scholl (Geschwister-Scholl-Institut für Politikwissenschaft), będący częścią składową Uniwersytetu Ludwika Maksymiliana. Rodzeństwo Sophie i Hans Scholl byli członkami antynazistowskiej organizacji Biała Róża (Weiße Rose). W 1943 roku za kolportaż ulotek na terenie monachijskiego uniwersytetu zostali skazani na karę śmierci i zgilotynowani.

Sam budynek Instytutu został zbudowany po drugiej wojnie światowej i miał od początku bardzo interesujące polityczne koneksje związane także z Polską. We wspomnianym budynku przez ponad czterdzieści lat miało swoją siedzibę Radio Wolna Europa. Zostało ono utworzone w roku 1949 w Nowym Jorku przez amerykański Narodowy Komitet na Rzecz Wolnej Europy i było finansowane ze środków Centralnej Agencji Wywiadowczej(CIA). Radio Wolna Europa nadawało audycje dla mieszkańców krajów tak zwanej „demokracji ludowej", które po II wojnie światowej znalazły się w strefie wpływów Związku Radzieckiego, oraz dla mieszkańców trzech republik nadbałtyckich (Litwy, Łotwy i Estonii) anektowanych przez reżim radziecki. Obok RWE istniało też Radio Swoboda transmitujące audycje na teren pozostałych republik Związku Radzieckiego. Dla nas, Polaków, szczególne znaczenie miała Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa, która w dniu 3 maja 1952 roku o godzinie 11.00 nadała swoją pierwszą audycję z terenu monachijskiej rozgłośni. Jej organizatorem i długoletnim dyrektorem był Jan Nowak-Jeziorański, człowiek wyjątkowo dla Polski zasłużony, najbardziej znany jako legendarny „kurier z Warszawy", utrzymujący łączność pomiędzy Komendą Główną Armii Krajowej a Rządem Rzeczypospolitej w Londynie.

Zadaniem rozgłośni była walka z propagandą i indoktrynacją, prostowanie fałszów, ukazywanie prawdy historycznej oraz dostarczanie pełnej informacji o tym, co dzieje się w Polsce i na świecie. Niebagatelne znaczenie miało również podtrzymywanie oporu moralnego polskiego społeczeństwa i wspieranie niezależnej myśli społeczno-politycznej. Warto w tym miejscu zacytować fragmenty pierwszej audycji radiowej prowadzonej przez Jana Nowaka-Jeziorańskiego: *Będziemy mówili wam prawdę. Wiedzcie, że żadna kurtyna fałszu i kłamstw nie zdoła nam nigdy przesłonić waszego oblicza – prawdziwego oblicza Polski. (…)*

Przeżywamy jak i wy uczucie zniewagi i upokorzenia, gdy w imieniu Polski przemawia dziś szajka renegatów, a stary szpicel NKWD nazwiskiem Bierut ośmiela się występować jako prezydent Rzeczypospolitej.

Szczególną rolę odgrywała Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa w chwilach ważnych wydarzeń historycznych oraz tak zwanych przesileń politycznych. W początkowych latach funkcjonowania rozgłośni były to: śmierć Stalina, uwięzienie prymasa Stefana Wyszyńskiego czy też wydarzenia polskiego października 1956 roku. Niebagatelne znaczenie miało zaangażowanie rozgłośni w obronę Polaków zamieszkałych na terenie Związku Radzieckiego. Jednak największym osiągnięciem tego okresu była emisja na falach radiowych audycji „Za kulisami partii i bezpieki", opartej na zeznaniach ppłk. Józefa Światły – zbiegłego z Polski wysokiego funkcjonariusza Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. Informacje zawarte w tej audycji wstrząsnęły aparatem władzy w Polsce i znacząco przyczyniły się do rozwiązania znienawidzonego przez społeczeństwo resortu bezpieczeństwa i skazania kilku jego najokrutniejszych funkcjonariuszy. Do listopada 1956 roku audycje RWE były regularnie zagłuszane nadajnikami krótkofalowymi instalowanymi na budynkach państwowych. W późniejszych latach rozgłośnia była ważnym źródłem informacji – w okresie wydarzeń marcowych 1968 roku, przesilenia z grudnia 1970 roku, a szczególną rolę odegrała w latach osiemdziesiątych minionego stulecia.

O tym, że monachijska rozgłośnia dla władz PRL była dokuczliwa, że była jej „solą w oku", świadczy medialna wrzawa, jaka przetoczyła się przez polskie media na początku roku 1971. Głównym bohaterem tego doskonale wyreżyserowanego show był oficer polskiego wywiadu kapitan Andrzej Czechowicz. Ów agent, zatrudniony na mało eksponowanym stanowisku w Biurze Studiów i Analiz Radia Wolna Europa, został wykreowany na bohatera polskiego wywiadu, który przez siedem lat, grając na nosie zachodnim służbom, rozpracowywał od wewnątrz znienawidzoną rozgłośnię radiową. Rzeczywista wartość działalności kapitana Czechowicza była żadna, ale medialnie wynoszono ją do poziomu telewizyjnego bohatera wielu Polaków, agenta J-23. W dniu 30 czerwca 1994 roku Rozgłośnia Polska RWE nadała swoją ostatnią audycję z Monachium.

Jakie było znaczenie Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa w powojennej historii Rzeczypospolitej? Niełatwo jest dać na to pytanie jednoznaczną, wspartą badaniami, odpowiedź. Przez wiele lat nikt nie prowadził badań nad słuchalnością audycji radiowych. Pierwsze badania zostały zlecone przez władze PRL pod koniec lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Było one jednak tajne i dostępne tylko dla wybranych, trudno jest też dzisiaj ocenić ich rzetelność. Badania te wskazywały, że w okresie stabilizacji politycznej Radia Wolna Europa słuchało w naszej ojczyźnie około 10 procent badanych, jednak w momentach kryzysowych słuchalność wzrastała lawinowo. Ocenia się, że w latach 1981–82 Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa słuchała połowa Polaków.

Od redakcji: *w Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa pracowali m.in. patron Polskiej Szkoły (Szkolnego Punktu Informacyjnego przy Konsulacie Generalnym RP) w Monachium Tadeusz Chciuk-Celt, a także redaktor Mojego Miasta – Bogdan Żurek.*

Laureaci

II edycji konkursu **Biznes w Niemczech**

Interaktywne lustra z inteligentną powierzchnią reklamową, technologia filmowania 360 stopni do tworzenia wirtualnej rzeczywistości, najlżejszy portfel świata z włókna węglowego zabezpieczający przed kradzieżami zbliżeniowymi, urządzenie monitorujące parametry mikroklimatu w pomieszczeniach oraz usługa internetowa do komunikacji sklepów z użytkownikami w czasie rzeczywistym. Te projekty najbardziej zachwyciły jurorów II edycji konkursu Biznes w Niemczech.

Laureaci konkursu Biznes w Niemczech wezmą udział w szkoleniach z modelowania biznesu przygotowane przez Black Pearls, następnie otrzymają wsparcie prawne od Kancelarii prawnej Anny Marii Miller, wsparcie consultingowe od getsix® Consulting, a we wrześniu wyjadą na misję gospodarczą do Monachium i Lipska.

Podczas czterodniowej wizyty studyjnej zorganizujemy dla laureatów spotkania biznesowe z inwestorami, przedsiębiorcami i instytucjami wspierającymi startupy na rynku niemieckim. Laureaci będą mieli szanse nawiązać istotne kontakty biznesowe, poznać system wspierania startupów w Bawarii oraz zdobyć wiedzę potrzebną do ekspansji zagranicznej – opowiada Justyna Gaj Skowronek, organizatorka projektu Biznes w Niemczech.

Laureaci II edycji projektu Biznes w Niemczech

Abyss Glass
http://abyssglass.pl/

Abyss Glass – lustrzana interaktywna powierzchnia reklamowa. Lustro posiada spersonalizowany interfejs, umożliwiający dopasowanie wyświetlanych treści do potrzeb odbiorcy. Zapisane ustawienia będą widoczne od razu na lustrze. Lustra Abyss Glass są oparte na systemie boxów. Każda funkcja znajduje się w konkretnym boxie. Reklamodawca sam wybiera funkcje, które mają się pojawić na lustrze. Można emitować reklamy produktów, wizualizacje muzyki, informacje o promocjach, bieżących i nadchodzących eventach lub wydarzenia ze świata.

Bivrost
http://www.bivrost360.com/

BIVROST to marka unikalnych rozwiązań dla twórców wideo 360 stopni.

Dzięki nim możliwe jest rejestrowanie, zarządzanie i dystrybucja materiału przeznaczonego dla wirtualnej rzeczywistości i nowego formatu YouTube.

Technologia nagrywania BIVROST to prawdopodobnie najłatwiejszy sposób rejestrowania sferycznego i stereoskopowego obrazu.

Ten wyjątkowy format wnosi nową jakość do świata kinematografii i reklamy, przenosząc widza w centrum prezentowanego świata i pochłaniając jego uwagę poprzez doświadczenie absolutnej imersji.

Carbon Workshop
http://www.carbonworkshop.pl/

zCARBONka to jeden z najmniejszych portfeli na świecie, wykonany jest z włókna węglowego, które jest 3-krotnie mocniejsze od stali i o 30% lżejsze od aluminium. Na portfelu umieszczone jest imię właściciela, naniesione przy wykorzystaniu technologii druku 3D. Wbudowana ochrona Pay-pass blokuje dostęp do danych z kart zbliżeniowych. Produkt został wprowadzony na rynek w marcu 2015 r. Prace nad prototypem rozpoczęły się w listopadzie 2014 r. Finansowanie na uruchomienie produkcji zostało pozyskane dzięki internetowej kampanii finansowania społecznościowego (crowdfunding), na polskim portalu odpalprojekt.pl. Projekt uzyskał 11 tys. zł finansowania, co pozwoliło startupowi Carbon Workshop na wyprodukowanie pierwszej serii 150 zCARBONek.

Emerald
http://emeraldair.co

Emerald to inteligentne urządzenie, które w prosty sposób monitoruje wszystkie istotne parametry pomieszczeń: temperaturę, wilgotność, ciśnienie i – co najważniejsze – zawartość szkodliwych substancji chemicznych w powietrzu. Urządzenie połączone jest z aplikacją na urządzenia mobilne, typu smartfon i tablet, która pokazuje wszystkie parametry mikroklimatu w czasie rzeczywistym. Dedykowana aplikacja informuje o przekroczeniu norm, podając związane z tym zagrożenia oraz gotowe rozwiązania, co można zrobić, aby zagrożeń uniknąć. Komunikacja może odbywać się na odległość, więc parametry domu czy biura będziemy mogli sprawdzać z każdego miejsca na Ziemi.

LiveCall
http://livecall.io

LiveCall to usługa, dzieki której rozmawiasz głosowo z osobami, które odwiedzą Twoją stronę internetową. Dokładnie tak jak przez telefon, ale nie wymaga wybierania numeru lub instalowania dodatkowego oprogramowania. Wszystko wbudowane jest w przeglądarkę internetową. LiveCall zachęca do rozmowy, zwiększając konwersje i liczbę nowych klientów. Nadajemy ludzkie oblicze biznesowi internetowemu, pokazując, że za stroną internetową pracują prawdziwi ludzie.

Zapraszamy do odwiedzenia projektu Biznes w Niemczech w internecie:
www.bizneswniemczech.pl
www.facebook.com/BizneswNiemczech

Kontakt:
Justyna Gaj Skowronek -
koordynatorka projektu Biznes w Niemczech
e-mail: j.gaj@justapr.pl tel. 0048 – 509 - 216 - 076

Rewolucja kasowa

Dyskont żywnościowy Aldi Nord wprowadza na terenie całych Niemiec bezgotówkowe płatności przy pomocy smartfonu oraz karty Maestro.

Wraz z nowymi możliwościami płatności Aldi Nord chce wyjść naprzeciw oczekiwaniom swoich klientów. Dodatkowo cały proces płacenia zostanie usprawniony i znacząco przyśpieszony. Przykładowo – dla sum nieprzekraczających 25 euro w sklepach sieci Aldi nie trzeba będzie wklepywać PIN-u przy terminalu.

Jak to działa?

Dane dotyczące płatności są przekazywane przy pomocy technologii Near-Field-Communication (NFC). Wystarczy więc trzymać urządzenie (np. smartfon) tuż przy kasie, by można było dokonać płatności. Wpierw musi ona (płatność) zostać odblokowana przez właściciela urządzenia – przy pomocy kodu lub odcisku palca.

Sygnał jest odbierany tylko kilka centymetrów od kasy, co ma służyć bezpieczeństwu. Osoby trzecie, chcąc przejąć dane, musiałyby równie blisko trzymać swoje urządzenie, co przy sklepowej kasie można łatwo zauważyć.

By móc korzystać z bezgotówkowych płatności, należy posiadać kartę maestro obsługującą technologię NFC lub karty debetowe V-Pay jak np. „Visa Paywave", „Mastercard paypass" czy „Girogo". W przypadku płacenia smartfonem musi on posiadać chip technologii NFC. Dodatkowo należy wgrać aplikację typu „wirtualny portfel" (np. „MyWallet") z zintegrowaną wirtualną kartą maestro lub kartą debetową V-Pay.

Mimo wdrażania nowych rozwiązań płatniczych, nadal będzie można płacić przy pomocy Girocard czy Maestro.

Źródło: job-profi.pl

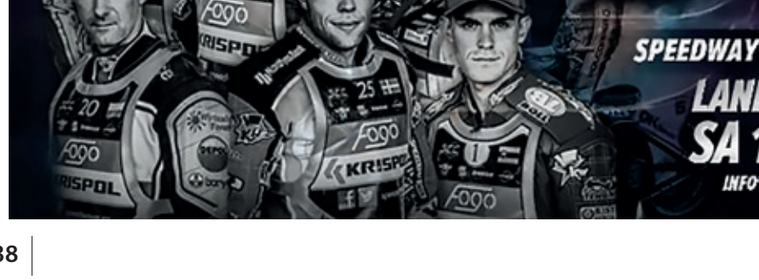

Niemcy

Dodatek urlopowy

Wielu pracowników w lecie cieszy się na ciepły deszcz pieniędzy od pracodawców. Co ciekawe, nawet połowa osób zatrudnionych w Niemczech nie otrzymuje dodatku urlopowego (Urlaubsgeld)!

Z przeprowadzonej przez Fundację Hansa-Böcklera ankiety w sieci wynika, że tylko 43% pracowników w Niemczech może się cieszyć z dodatkowego zarobku podczas najpiękniejszych tygodni roku. Co ciekawe istnieją duże rozbieżności pomiędzy poszczególnymi grupami zawodowymi, wschodem i zachodem Niemiec, a nawet płcią pracowników.

Dodatek urlopowy otrzymuje 47% mężczyzn i tylko 37% kobiet. Na zachodzie kraju z dodatkowych pieniędzy w portfelu cieszy się 45% pracobiorców, podczas gdy na wschodzie tylko 30%. Jeśli chodzi o wielkość firmy – 33% małych przedsiębiorstw (mniej niż 100 pracowników) wypłaca w lecie coś ekstra. W przypadku firm zatrudniających więcej niż 500 osób jest to z kolei 54%. Interesującym może wydawać się również fakt, że znaczenie odgrywa także wynagrodzenie – pośród pracowników z miesięczną pensją nie przekraczającą 1.000 euro zaledwie 17% może liczyć na Urlaubsgeld. W górnym przedziale wynagrodzeń (między 5.000 a 6.000) premię urlopową otrzymuje ponad połowa pracobiorców.

Wysokość dodatku urlopowego waha się między 155 a 2.270 euro

W sektorze średnich wynagrodzeń dodatek urlopowy zgodny ze zbiorowymi układami pracy to między 155 a 2.270 euro. Podczas gdy pracownik zatrudniony na gospodarstwie w Meklemburgii Pomorzu Przednim ma prawo do 154,50 euro, pracownik zatrudniony w przemyśle żelaznym lub stalowym może liczyć na 2.621 euro. W tym drugim przypadku dodatek urlopowy jest wypłacany razem z premią bożonarodzeniową i stanowi 110% miesięcznego wynagrodzenia.

(job-profi.pl)

Nowości z życia SV POLONIA Monachium

Integracyjny festyn rodzinny Polonii Monachium

W niedzielę 14 czerwca na terenie miejskich obiektów SV Polonii Monachium odbył się kolejny festyn integracyjny. Organizatorami festynu byli: stowarzyszenie sportowe SV Polonia Monachium oraz Rada Rodziców polskiej szkoły przy Konsulacie RP w Monachium.

Jak co roku organizatorzy przygotowali bogaty program sportowy, artystyczny i kulinarny, a siły wyższe rozpostarły parasol ochronny nad kilkutygodniowym wysiłkiem członków klubu, jego partnerów, a także wolontariuszy, zapewniając świetną pogodę, co akurat tego dnia – gdy po Monachium krążyły burze – graniczyło z cudem.

Festyn rozpoczął się o godzinie 13.00. Prezes SV Polonia Janusz Stankowski przywitał gości, a uroczyste otwarcie uświetniła wspaniałym występem na akordeonie utalentowana polska artystka Jolanta Szczelkun.

Pierwszym sportowym akcentem był mecz Orlików Polonii (roczniki 2004 i 2005) z drużyną naszych sąsiadów i przyjaciół z niemieckiego klubu DJK Sportbund Monachium-Ost. Po ciekawym meczu, głośno dopingowana przez licznych gości festynu, zwyciężyła drużyna Polonii (5:2).

Nowością na naszym festynie był występ greckiej grupy tanecznej, zespołu „O Nikotsaras". Pokaz tradycyjnych greckich tańców bardzo wszystkim się spodobał. Z kolei greccy artyści mieszkający w Monachium (gr. Monachou) zachwycili się gorącym przyjęciem przez polską publiczność i spontanicznie zaprosili nas na swój festyn, w dniu 5 lipca, organizowany przez FC Hellas.

Sportowym punktem kulminacyjnym był z pewnością mecz olbojów SV Polonii z reprezentacją Polski oldbojów w futsalu. Pomimo walecznej postawy w tym pojedynku musieliśmy uznać wyższość gości z Polski, którzy zaaplikowali „polonistom" przyspieszony kurs gry na małym boisku, strzelając w ciągu godziny 14 goli. Trzeba przyznać, że ta drużyna zagrała na poziomie godnym reprezentacji Polski.

Rada rodziców polskiej szkoły przygotowała dla dzieci wiele atrakcji sportowych, w czym dzielnie pomagali jej harcerze z monachijskiego hufca. Każde dziecko po zebraniu odznak za wykonanie zadań sprawnościowych mogło odebrać piękny pamiątkowy medal z logo klubu.

Około setki dzieci wzięło udział w warsztatach plastycznych, które w czasie pikniku zorganizowały panie Jolanta Modlińska i Kinga Wyszyńska, oraz w konkursie plastycznym na plakat na temat SV Polonii.

Rodzice naszych „orlików" przygotowali pyszne ciasta, kawę i hot dogi. Na naszym festynie nie mogło oczywiście zabraknąć loterii, polskiej kiełbaski z grilla, bawarskich tradycyjnych napojów, polskiej muzyki oraz, tradycyjnie, sanitariuszy z Niemieckiego Czerwonego Krzyża, którzy czuwali nad bezpieczeństwem uczestników.

Festyn zakończyliśmy wspólną polsko-grecką „zorbą". Taniec sprawił wiele radości zarówno greckim tancerzom, jak i gościom festynu, którzy dali się wciągnąć do zabawy, a także tym wolącym taniec obserwować. Reprezentanci Polski udowodnili, że nie tylko świetnie grają w futsal, ale że też nieźle tańczą.

Tegoroczny festyn odbył się pod hasłem integracji i zaowocował nawiązaniem intensywnych i cennych kontaktów z innymi grupami etnicznymi, z którymi dzielimy przestrzeń w naszym mieście, Monachium. Festyn uświetnili swoją obecnością także pan konsul Aleksander Korybut Woroniecki z małżonką.

Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji imprezy: partnerom, sponsorom, członkom rady rodzicow SPK, harcerzom, rodzicom „orlików" oraz członkom naszego klubu. Po raz kolejny udowodniliśmy, że wspólnym wysiłkiem można wiele osiągnać, także dla dobra wspólnego, dla dobra polskiej społeczności w Monachium.

Już dziś zapraszamy na nasz przyszłoroczny jubileuszowy festyn z okazji – to niewiarygodne – 10-lecia istnienia klubu!

UNSER VEREIN WIRD UNTERSTÜTZT VON:

HAUPTSPONSOREN:

BOETRONIC PERSONALMANAGEMENT GMBH
BBL-Service
Generalkonsulat der Republik Polen in München
DAK Gesundheit
pldf Polscy Doradcy Finansowi
AGNIESZKA MILLER
DARIUSZ FIGURA AUTOMOBILE
MOJEMIASTO www.mm-gazeta.de

daria nadolska

Ukończyła orłowskie Liceum Plastyczne, studiowała na Europejskiej Akademii Sztuk i gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych.
Wiele wystawia, angażuje się w rozwijanie plastycznych talentów uzdolnionych w tym kierunku dzieci. Mieszka w Bawarii.

MOTTO na dziś

Nie ten jest biedny, kto ma mało, lecz ten - kto więcej pragnie.

Kochani Czytelnicy,

wakacje za pasem, tymczasem w programach telewizyjnych wrze. Nowe przesłuchania do programu „Twoja Twarz Brzmi Znajomo" (to już 4 edycja!). Podczas gdy większość z was może oglądać słoneczko lub wdychać świeże powietrze (nawet siedząc przy uchylonym oknie w pracy), ja siedzę sobie od rana do późnej nocy w podziemiach, niemal piwnicach, wytłumionych szczelnie, żeby żaden dźwięk ani żaden promyk słońca nie dotarł do sali przesłuchań i nie zakłócił aktorom, wokalistom, a czasem i tancerzom, tych ważnych chwil skupienia, potrzebnych do wydawania z siebie coraz to ciekawszych dźwięków. A dźwięki bywają interesujące nad wyraz. Szczególnie, jeśli ktoś „skacze na głęboką wodę" i jako mężczyzna niedoświadczony (chodzi mi tylko o śpiew, proszę drogich czytelników) stara się śpiewać operę niczym Maria Callas. Używa falsetu, czyli swojej najcieńszej wersji wokalu, a że mu „nie idzie", to zahacza czasem mimochodem o tchawicę, co objawia się wydawaniem dźwięków podobnych do tych, jakie łoś lub niedźwiedź wydają w okresie godowym. I tu tzw. przesłuchiwacz (czyli np. ja) próbuje zachować pełną powagę i szacunek, bo przecież… przesłuchiwany się stara. On musi dużo się napracować, może też się lęka nieco i stąd ta niedyspozycja, bo… I tu następuje u przesłuchiwacza najpierw lekkie drganie ramion, potem jego oczy wypełniają się zduszanymi do granic możliwości iskierkami łez… Jeszcze jedno zahaczenie wokalisty o tchawicę i… hamowany od minuty wybuch śmiechu już nie daje się zahamować. Po kolei parskają na sali wszyscy dobrze wychowani, zarażeni śmiechem niczym cholerą jakąś. Cóż powiedzieć, Drogi Uczestniku? Polegliśmy, nie daliśmy rady, wybacz nam. Albo może… zanim dotrzesz na przesłuchania, poproś znajomych, rodzinę o zdanie – niech oni Cię najpierw usłyszą. A może nagraj się na telefon i odsłuchaj, usłyszy swój „słowiczy" śpiew. Czy aby na pewno jesteś już gotowy? Jeśli i Tobie chce się śmiać, nie idź na przesłuchanie.

Choć my i tak jesteśmy Ci wdzięczni za ten bezcenny moment. Zostałeś zapamiętany! Na wieki wieków. Amen.

MOJEMIASTO

KĄCIK MUZYCZNY Agnieszki HEKIERT

Agnieszka Hekiert

www.hekiert.com

- wokalistka jazzowa, czynnie działająca na scenie europejskiej. W Polsce jest jednym z najlepszych vocal coach'ów (trenerów śpiewu) pracujących z młodymi, zdolnymi wokalistami w programach *Mam Talent, X-Factor, Fabryka Gwiazd* (2008), *My Camp Rock II* (2010), a obecnie *Twoja Twarz Brzmi Znajomo*. W 2012 ukazała się nowa płyta Agnieszki „Stories" nakładem Universal Music Polska (dostępna w iTunes i dobrych sklepach muzycznych).

Co, gdzie, kiedy?

LIPIEC/SIERPIEŃ

MONACHIUM

04.07.2015	18:00	Deutsch-Polnisches Sommerfest Hansahaus, Brienner Str. 39a (Rgb)
10.07.2015	18:00	Nauka gry w brydża. Brydż towarzyski i sportowy w Klubie Brydżowym przy Stowarzyszeniu Polsko-Niemieckim „LECH" e.V. Miejsce: Dominikuszentrum, Hildegard-von-Bingen-Anger 1-3, informacje: Jadwiga Suchocka, tel.: 089/ 201 12 70. (www.bezatu.de). Kolejne spotkania: 24.07.2015, w sierpniu – przerwa urlopowa.
11.07.2015	19:00	Galowy Bal „Lato 2015", występ polskiego zespołu „Show Band"; adres: Bürgerhaus zur Post, Kirchenplatz 1; dojazd: S-Bahn S4 Haar-München; dalsze informacje – Barbara Grabowski, tel.: 089/6708230, 017663193087; bg-syrenka@gmx.de
18.07.2015	10:30	Uroczystość nadania imienia Tadeusza Chciuka-Celta oraz przekazania sztandaru Szkolnemu Punktowi Konsultacyjnemu przy Konsulacie Generalnym RP w Monachium; Mittelschule przy Cincinattistr. 63, Monachium (dojazd: S-Bahn S3/S4 München-Fasangarten lub autobus nr 145, przystanek: Fasangarten) tel. 0049 176 32 44 99 89, mail: polskaszkola@gmx.de lub radarodzicowspk@yahoo.de

LANDSHUT

11.07.2015	19:00	Druga runda SEC, zawody żużlowe, OneSolar Arena, AC – Landshut, Speedwaybahn Ellermühle Flugplatzstrasse 10; Bilety dostępne za pośrednictwem serwisu etix.com

SCHONDORF

17.07.2015	19:30	Wernisaż Grażyny Guerrero w Studio Rose, Bahnhofstraße 35, Schondorf am Ammersee

Polecamy stronę Deutsch-Polnische Gesellschaft e.V. (Towarzystwo Niemiecko-Polskie Monachium) z aktualnymi terminami (www.dpgm.de)

Zalecamy sprawdzenie terminów u organizatora.

PINiądze

Stoję przed bankomatem.
Nie mogę sobie przypomnieć numeru PIN.
Dzwonię do Brodoziaka.
– Czy pamiętasz jaki mam PIN do karty? – pytam raczej bez nadziei.
– Bardzo łatwy! 17 lat po powstaniu styczniowym – mówi B. triumfalnie.

…szyfr do roweru – 42 lata po koronacji Chrobrego, druga karta 1345 lat po bitwie pod Cedynią, hasło do banku internetowego 67 lat przed hołdem pruskim, PIN do telefonu – Batory był 16 lat wcześniej pod Pskowem, aby otworzyć …

POZDRAWIAM

12345 (znana też jako **KURA**)
www.kura-kura.pl

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU FILMOWEGO

Filmy ufundowane przez PISF otrzymują:

Danuta Biel (Altfraunhofen), Wiesława Filipiak (Monachium), Joanna Stich (Bayreuth), Justyna Weber (Monachium)

Serdecznie gratulujemy!

PETER BOHN

Język ten sam,

lecz dwa różne światy...

Życie Petera Bohna (1944–2004), autora książki „Marschbefehl nach Weimar", przebiegało pomiędzy dwoma światami: Bawarią, w której urodził się i wychował, oraz Turyngią, gdzie po II wojnie światowej pozostała część jego rodziny. Jego wspomnienia ukazały się nakładem wydawnictwa Frieling, dwa lata przed śmiercią autora. Dzięki temu mamy możliwość zapoznania się z cennym dokumentem z dziejów wzajemnych stosunków NRD i RFN.

Autor, a zarazem główny bohater powieści, prowadzi narrację w trzeciej osobie. Jest bystrym obserwatorem oraz uważnym słuchaczem, pisze ze sporą dozą ciepła i humoru, wiernie przytaczając fakty i treść wypowiedzi swoich rozmówców. Akcja rozpoczyna się w lecie 1953, po upadku powstania robotniczego w NRD, kiedy Peter, dziewięcioletni chłopiec, wyrusza na wakacje pociągiem z Regensburga do miejscowości Kirchheilingen w Turyngii. Jego wujostwo są posiadaczami dużego gospodarstwa wiejskiego, które tracą parę lat później wskutek przymusowej kolektywizacji. Już na granicy z NRD chłopiec staje się świadkiem aroganckiego zachowania wschodnioniemieckich służb celnych w stosunku do pasażerów.

Od 1974 r., na mocy umowy pomiędzy Erichem Honeckerem a Willim Brandtem, zezwolono oficerom Bundeswery na wyjazdy za wschodnią granicę. Peter, który w międzyczasie doszedł do stopnia Oberleutnanta i założył rodzinę, może dzięki temu nadal odwiedzać krewnych w Turyngii. W pierwszą podróż zabiera swoich bliskich. Po drodze wyrzuca komiksy z Myszką Miki, które wziął ze sobą jego starszy syn; celnicy przeszukujący bagaż mogliby potraktować je jako nielegalnie przemycaną antysocjalistyczną literaturę. Widok samochodu z zachodnioniemiecką rejestracją wywołuje u niektórych obywateli NRD zawiść i nieufność. Kiedy rodzina chce zatrzymać się w drodze na obiad, nie zostaje wpuszczona do trzech kolejno napotkanych lokali. Za to krewni przyjmują ich serdecznie, częstują lokalnymi specjałami (np. turyńską kiełbasą) i opowiadają o codziennym życiu. Przedstawiciele służby bezpieczeństwa uważnie obserwują gości z RFN. Po ich odjeździe cioteczny siostrzeniec Petera, też zawodowy żołnierz, zostaje przesłuchany najpierw przez dowódcę, później przez Stasi, na temat kontaktów z rodziną na Zachodzie.

Bohater zauważa różnice w poziomie życia Niemców po obu stronach granicy, oglądając wystawy sklepowe i widząc zawyżone ceny niektórych artykułów. Przykładowo para damskich rajstop kosztuje w NRD 18 marek, podczas gdy w Landshut płaci się za identyczną tylko 90 fenigów. „Żeby sprawić sobie jedną parę rajstop każda z nas musi poświęcić trzy godziny pracy dla zwycięstwa socjalizmu" – komentuje sarkastycznie jedna z ciotek Petera. Członkowie rodziny opowiadają anegdotę o wizycie delegacji polskich kobiet w Meiningen, które wykupiły wszystkie biustonosze z okolicznych sklepów. Pojawia się także „Intershop", odpowiednik naszego „Pewexu", w którym za wymienialną walutę można nabyć luksusowe towary. We Wschodnich Niemczech korzystne są tylko ceny pieczywa.

Na temat prostych żołnierzy radzieckich, stacjonujących w strefie przygranicznej, mieszkańcy wypowiadają się ze współczuciem. Szeregowcy i młodsi oficerowie mieszkają w nieogrzewanych pomieszczeniach, w fatalnych warunkach higienicznych. Często muszą stać na warcie nawet trzy doby z rzędu, bez jedzenia i picia, niezależnie od pogody. Miejscowa ludność dokarmia tych młodych ludzi, z czego ich przełożeni doskonale zdają sobie sprawę i jest im to na rękę.

W 1990 r. Peter Bohn znów udaje się do Turyngii, tym razem do Weimaru, z rozkazem przeprowadzenia restrukturyzacji tamtejszych jednostek wojskowych NVA (Nationale Volksarmee der DDR) i wcielenia ich do Bundeswery. W trakcie procedury wychodzą na jaw przypadki współpracy kilku oficerów ze Stasi i byli agenci zostają zwolnieni ze służby.

47 lat życia w różnych ustrojach społecznych powoduje, że niektórzy Niemcy z Zachodu mają zafałszowany obraz swoich wschodnich pobratymców. Kuzyna Petera zabolała uwaga jednego z krewnych, który stwierdził, że jak obywatele byłej NRD nauczą się porządnie pracować, to zacznie im się lepiej powodzić.

Powieść jest dostępna w sprzedaży internetowej. Gdyby została przetłumaczona na język polski, zrobiłaby u nas podobną furorę, jak swego czasu film Wolfganga Beckera „Good bye, Lenin!". Polscy czytelnicy, zwłaszcza pamiętający czasy komunizmu, na pewno odkryją tam wiele wspólnego z autentycznymi bohaterami opisanej przez Petera Bohna historii.

Jadwiga Zabierska

Nowości książkowe

LATO 2015

CZYTADŁA MAGOTY

Małgorzata Gąsiorowska

Wielkimi krokami zbliża się czas wakacyjnego wypoczynku, co dla większości z nas oznacza również więcej czasu na czytanie. Wielu wydawców właśnie w tym czasie wprowadza na rynek swoje najgorętsze nowości, a co drugi tytuł nosi dopisek „światowy bestseller" czy też „najlepsza książka tego roku". Jak się w tym wszystkim nie pogubić i wybrać z tego coś naprawdę interesującego? Najlepiej już wcześniej zapoznać się z zapowiedziami i na spokojnie wybrać najciekawsze tytuły, a jeśli nie macie na to czasu, to zapraszam do mojego podsumowania.

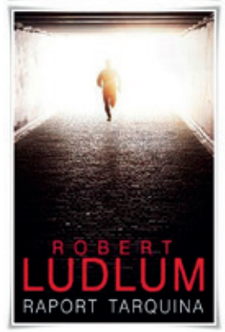
DLA KOBIET

„Ten jeden dzień" *Gayle Forman.* Życie Allyson jest poukładane, zaplanowane, uporządkowane. Okazuje się jednak, że wystarczy jeden dzień, a wszystko może się zmienić. Ostatniego dnia swoich europejskich wakacji Allyson poznaje Willema, obiecującego młodego aktora i wolnego ducha. Willem różni się od Allyson pod każdym względem. Kiedy jednak namawia ją, aby zmieniła swoje plany i pojechała z nim do Paryża, Allyson zgadza się… Ta spontaniczna, nietypowa dla niej decyzja rozpocznie dzień pełen ryzyka i romansu, wyzwolenia i intymności.

„Przemilczenia" *Susan E. Wright.* Jest rok 1964. Maggie budzi się w szpitalu psychiatrycznym. Nie wie, kim jest i niczego nie pamięta, a więc musi odtworzyć swoje dawne życie i rozpocząć nowe. 44 lata później Jonathan dowiaduje się, że zostanie ojcem. Bardzo tego pragnie, ale ma podstawy wątpić, czy odnajdzie się w tej nowej życiowej roli. Jak wiążą się te dwie, na pozór zupełnie różne historie?

„Tajemnica domu Helclów" *J. Dehnel, P. Tarczyński, M. Szymiczkowa.* Zbrodnia w stylu vintage. Profesorowa Szczupaczyńska ma tysiąc spraw na głowie. Musi pamiętać o pulardzie na obiad, nie zapomnieć kupić wina przeciwko cholerze, sprawdzić, czy nowa służąca dobrze wyczyściła srebra. I jednocześnie potwornie się nudzi. Kraków w 1893 roku nie obfituje w atrakcje. Kiedy więc przypadkiem dowiaduje się, że w słynnym Domu Helclów zaginęła jedna z pensjonariuszek, zaczyna działać. Z wrodzoną dociekliwością – niektórzy mogliby ją nazwać wścibstwem – rozpoczyna śledztwo.

DLA MĘŻCZYZN

„Demony Normandii" *Graham Masterson.* Mieszkańcy małego miasteczka w Normandii ciągle jeszcze wspominają dramatyczny dzień 1944 roku, kiedy trzynaście czarnych amerykańskich czołgów zlikwidowało niemiecką dywizję pancerną. Jedyną pamiątką jest przerdzewiały czołg z zaspawanym włazem stojący przy drodze. Mieszkańcy nie chcą go usunąć, twierdząc, że mieszkają w nim demony.

„Raport Tarquina" *Robert Ludlum.* Na wyspie Parrish, u wybrzeży Wirginii, z dala od wścibskich oczu ulokowano pilnie strzeżony rządowy ośrodek psychiatryczny. To szpital dla byłych pracowników wywiadu, którzy są w posiadaniu ściśle poufnych informacji. Tak jak Hal Ambler z Wydziału Operacji Konsularnych, były agent, który zna wiele ważnych tajemnic państwowych. (...) Istnieje jednak pewna zasadnicza różnica pomiędzy nim a pozostałymi pacjentami szpitala – wbrew temu, co twierdzą lekarze, Ambler nie jest szalony. Musi więc jak najszybciej znaleźć sposób, by uciec ze szpitala, dowiedzieć się, kto go tam umieścił i odkryć prawdę o tym, kim był i dlaczego ktoś jest gotów zaryzykować wszystko, aby zobaczyć go martwego.

„Belfast. 99 ścian pokoju" *Aleksandra Łojek.* Belfast przyciąga turystów. Jednak mało kto wie, że w tym mieście przeszłość „dzieje się teraz". Słowo „kłopoty" ma tu zupełnie inne znaczenie, a to, jak wymawiasz „h", ze stuprocentową dokładnością określa twoje wyznanie. Belfast to miasto paradoksów. Ludzi, których jedyną winą było to, że urodzili się w złym miejscu w złym czasie. Którzy przeżyli zamachy bombowe, widzieli, jak giną ich bliscy, a być może sami zabijali. Wreszcie mają pokój – ale płacą za niego wysoką cenę, bo muszą patrzeć na katów i morderców, którzy żyją tuż obok.

Mam nadzieję, że znaleźliście coś dla siebie, a po więcej informacji o tym, co warto czytać, zapraszam na **www.magotaczyta.blogspot.de** oraz **www.facebook.com/magotkowo**.

RZECZOZNAWCA samochodowy

Kfz-Sachverständiger

Piotr Sobiecki

Doradztwo i konsultacje!

Wyceny i kosztorysy w zakresie uszkodzeń powypadkowych pojazdów osobowych, motocykli i aut dostawczych.

Opinie techniczne sporządzane są według prawa niemieckiego i w języku niemieckim.

Na wyceny szkód powypadkowych dojeżdżamy w miejsce podane przez klienta.

Kfz-Sachverständigenbüro Peter Sobiecki
Joseph-Dollinger-Bogen 18
80807 München
tel.: 089/35656771
tel. kom.: 0177/5181461
fax.: 089/35656772
e-mail: info@ps-gutachter.de
www.ps-gutachter.de

Warsztat samochodowy

BOSCH Service

Bosch Car Service Dachau

AUTOGAS KARLSFELD

Sławomir Ratajczyk

85757 KARLSFELD, Dieselstr. 17
tel. 0152/287 95 199, tel. 08131/3186190
e-mail: sfafik@interia.pl

bosch-carservice-dachau.de

Autogaz • Elektronika • Mechanika

PAWEL Kfz Werkstatt

www.autogasmuenchen.com
info@autogasmuenchen.com

WARSZTAT mechaniki samochodowej

GibGas Pawel Kfz Werkstatt UG
Bodenseestr 222, 81243 München
tel.: 089 41612234 i 089 26214696

NAPRAWY I SERWIS:
- instalacji gazowych
- mechaniki i elektroniki
- blacharstwo, lakiernictwo
- obsługa firmowych flot samochodowych

Na terenie Monachium działamy od 2007 r.

Zespół sześciu wykwalifikowanych mechatroników gwarantuje najwyższą jakość wykonywanych usług. Części samochodowe zakupujemy od różnych dystrybutorów, co pozwala nam na utrzymanie korzystnych cen.

ZAPRASZAMY

PRZYKŁADOWE CENY USŁUG:
- Diagnostyka komputerowa Launch lub VCDS lub Vag Can Pro 39€
- Sprwdzenie auta przed zimą (Wintercheck) 29€
- Wymina tarcz i klocków hamulcowych (przód Passat b5 1,9 TDI z materiałem) 199€
- Klimaservice (400 g R134a inkl) 49€

NAUKA jazdy

Perlacherstr. 67
81539 München
Giesing

PKW-LKW-KRAD

FAHRSCHULE BATYRA

tel.: 089 69 77 73 74
Mobil: 0176 210 412 79

www.fahrschule-batyra.de

prawo jazdy również w j. polskim w kategoriach:
B - BE - C1 - C1E - C - CE

Auto-Remi

Jakość niemiecka, ceny polskie!

specjaliści z ponad 10. letnim doświadczeniem w naprawach samochodowych

Auto-Remi
Geretsriederstr. 3
81379 München
Tel: 089 787 47 580
Fax: 089 71998275
Mobil 0173 79 28 303

PRZYKŁAD: wymiana 4 kół z wywarzeniem od 25 EURO

pn. - pt. 09:00 – 18:00
sb. 09:00 – 13:00

- serwis i naprawy opon
- przeglądy techniczne (TÜV/HU)
- przygotowanie samochodu do przeglądu
- inspekcje regularne według specifikacji producenta
- kompleksowe naprawy samochodu (np. silnika, skrzynie biegów itd.)
- roboty blacharskie i lakiernicze
- naprawy powypadkowe
- pomoc administracyjna po wypadku (rzeczoznastwo, adwokat itd.)

Pracujesz w Niemczech Zarobisz więcej!

Dobra wiadomość jest taka, że z badań Fundacji Bertelsmanna oraz Prognos AG wynika, że wynagrodzenia w Niemczech w najbliższych 5 latach nadal systematycznie będą rosnąć. Zła wiadomość dotyczy osób z niskimi zarobkami oraz pracujących w zawodach społecznych – oni zyskają znacznie mniej niż np. pracownicy przemysłu.

Średnio wynagrodzenie pracownika w Niemczech w okresie 2012 – 2020 wzrośnie o 2200 euro. Według przeprowadzonych symulacji w tym samym okresie pracownicy z górnego sektora płac (roczny dochód około 54.700 euro) zarobią o 5.300 euro więcej, podczas gdy osoby z rocznym dochodem plasującym się w granicach 7.200 euro w portfelu będą miały dodatkowe 720 euro.

Podwyżki będą uzależnione od branży, w jakiej jest czynny zawodowo dany pracobiorca. Zgodnie z tym pobory zatrudnionych w opiece zdrowotnej lub społecznej od 2012 do 2020 roku wzrosną o 1.050 euro. Z kolei pracownicy branż chemicznej i farmaceutycznej zyskają w tym samym czasie (po odliczeniu inflacji) 6.200 euro.

Fundacja uważa, że wzrost płac jest spowodowany powiększającą się luką na rynku pracy oraz niżem demograficznym. Dotyczy to jednak przede wszystkim branż z rosnącą produktywnością. Z badań wynika także, że najmniej zyskają rodzice samotnie wychowujący dzieci, zatrudnieni w handlu detalicznym czy też w wspomnianych zawodach społecznych.

Źródło: job-profi.pl

MIĘDZYNARODOWY PRZEWÓZ OSÓB

BUSREISEN NACH POLEN / OMNIBUS TOURS TO POLAND

- połączenia autokarowe z 100 miast niemieckich do 165 miast polskich
- komfortowe autokary turystyczne z pełnym wyposażeniem
- dobrze, solidnie, komfortowo, tanio !

Regularne linie autokarowe do Polski

eurobus ORLAND

Informacja i sprzedaż biletów w Niemczech

Biuro Podróży ORLAND - EUROBUS
Karl-Götz-Str. 17, 97422 Schweinfurt

Tel.: +49 9721 / 475 900

www.orland.de

eMail: schweinfurt@orland.de

Bilety lotnicze i autobusowe • Indywidualne wyjazdy • Pobyty SPA i sanatoryjne
Wyjazdy dla młodzieży • Dla seniorów, organizacji • Konferencje • Pielgrzymki

www.polen-spezialist.de

POLENREISEN
Informationszentrum der Stadt Krakau

POLENREISEN im Krakauer Haus
Informationszentrum der Stadt Krakau
Hintere Insel Schütt 34, 90403 Nürnberg
Telefon: 09 11 / 22 50 31
Fax: 09 11 / 22 50 33
E-Mail: info@polenreisen-nuernberg.de

Jesteśmy do Państwa dyspozycji:
pon., wt., czw.: 9-13, 14-18;
śr. i pt. 9-13; sb. 10-13

Impressum

MOJEMIASTO

WYDAWCA: Grzegorz Spisla - werbe-agentur spisla Kreuzackerstr. 44, 84036 Kumhausen; **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335, fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de; **REDAKTOR NACZELNY:** Bogdan Żurek. **WSPÓŁPRACA:** Magdalena Felchnerowska. Zamieszczone teksty podlegają prawu autorskiemu. Przetwarzanie tylko za zgodą wydawcy. Redakcja nie odpowiada za niezamówione artykuły i zdjęcia. Za treść ogłoszeń, artykułów sponsorowanych oraz reklam redakcja i wydawnictwo nie ponoszą odpowiedzialności. **DRUK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **NAKŁAD:** 8000.

HERAUSGEBER: werbe-agentur spisla Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** Tel. +49 871 97 46 335, Fax +49 3222 1460 899, e-mail: redakcja@mm-gazeta.de; Der Inhalt unterliegt dem Urheberrecht. Die Verwertung aller Beiträge ist nur mit der schriftlichen Zustimmung des Herausgebers gestattet. Für unverlangt eingesandte Bild- und Textbeiträge keine Gewähr. Herausgeber und Redaktion haften nicht für den Inhalt der veröffentlichen Anzeigen. **DRUCK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **AUFLAGE:** 8000.

W A Ż N E A D R E S Y

Konsulat Generalny RP w Monachium
Röntgenstr. 5, 81679 München
Tel.: 089/418 60 80;
www.monachium.msz.gov.pl

Deutsch-Polnische Gesellschaft München e.V.
Towarzystwo Niemiecko-Polskie w Monachium
Postfach 70 04 44, 81304 München
Tel.: +49 89 785 29 54
mail@dpgm.de, www.dpgm.de

Krakauer Haus
Hinter Insel Schütt 34, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 22 41 20

Polska Parafia Katolicka Augsburg
Thommstr. 24B, 86153 Augsburg
Tel.: 0821/30749

Polska Parafia Katolicka w Ingolstadt
Gaimersheimerstr.32, 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841/84845

Polska Parafia Katolicka Karlsruhe
Südendstr. 39, 76137 Karlsruhe
Tel.: 0721/24654

Polska Parafia Katolicka Ludwigsburg
Moldaustr. 20, 71638 Ludwigsburg
Tel.: 07141/893369

Polska Parafia Katolicka w Monachium
Heßstraße 24, 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Polska Parafia Katolicka Nürnberg
Arminiusstr.21, 90402 Nürnberg
Tel.: 0911/473355

Polska Parafia Katolicka Regensburg
Plattlinger Str.6, 93055 Regensburg
Tel.: 0941/794478

Polska Parafia Katolicka Stuttgart
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711/564184

A D W O K A C I :

BOROWSKA-WÜNSCH Krystyna
Schulstr.10, 80634 München
Tel.: 089/13038628

BRONSKA Renata
Klara-Heese-Str. 8, 81545 München
Tel.: 089/43519381

CZECH-GROLLMANN Anja
Nymphenburger Strasse 20, 80335 München
Tel.: 089/51 51 49 53

DEMACKER Izabela S.
Müllerstr. 40, 80469 München
Tel.: 089/85 63 63 55

DERKACZ Oskar
Sonnenstr. 27 / 2. OG, 80331München
Tel.: 089/12 76 25 46

DUDEK Ilona
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

GROBORZ Olaf
Donnersbergerstr. 46, 80634 München
Tel.: 089/13 95 83 72

MOTKOWSKI Christoph
Herzog-Wilhelm-Str. 21, 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

PAZUR Maciej
Trappentreustr. 42, 80339 München
Tel.: 089 / 307 86 768, Mobil: 0176 / 77225482

PRZIBYLLA Alexander
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

ULATOWSKI Witold
Karlstrasse 60, 80337 München
Tel.: 089/260 242 96

A U T O - U S Ł U G I :

AUTOGAS KARSFELD
Dieselstr. 17, 85757 Karsfeld
Tel.: 0152 / 287 95 199

AUTO-REMIN
Geretsriederstr. 3, 81379 München
Tel.: 089 / 787 47 580

Pawel KFZ Werkstatt
Bodenseestr. 222, 81243 München/Neuaubing
Tel.: 089/262 14 696

Rzeczoznawca samochodowy – Piotr Sobiecki
Joseph-Dollinger-Bogen 18, 80807 München
Tel.: 089/35656771, Mobil: 0177/5181461

D O R A D Z T W O P O D A T K O W E :

BRONSKA Renata
Klara-Heese-Str. 8, 81545 München
Tel.: 089/43519381

JAROS Agnieszka
Zur Herrgottsruhe 6, 89335 Hochwang
Tel.: 08223/409 677
Klausenburgerstraße 9 Geb. C, 81677 München
Tel.: 089/909 387 85, Mobil: 0179/298 67 70

MADŻAROW Paweł
Wasserburger Landstr. 200, 81827 München
Tel.: 089/99936501, Mobil: 0179 5468121

PRZIBYLLA Alexander
Oskar-von-Miller-Ring 31, 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

DERA Swantje
Putzbrunner Str. 82, 81739 München
Tel.: 089/92927798

D O R A D C A P O D A T K O W Y :

JAROS Agnieszka
Klausenburgerstraße 9 Geb. C, 81677 München
Tel.: 089/909 387 85, Mobil: 0179/298 67 70
Zur Herrgottsruhe 6, 89335 Hochwang
Tel.: 08223/409 677

MADŻAROW Paweł
Wasserburger Landstr. 200, 81827 München
Tel.: 089/99936501, Mobil: 0179 5468121

K S I E G O W O Ś Ć :

BBL Service
Paul-Heyse-Str. 6, 80336 München
Tel.: 089/322 123 78

BBS Sozoniuk Izabela
Jutastr.7, 80636 München
Tel.: 089/51997638, Mobil: 0162/4143601

Company Support GmbH
Bunzlauerstr. 38, 80992 München
Tel.: 089 / 96 05 27 47

CUKIERDA Dorota
Neutharder Str. 22, 76689 Karlsdorf
Tel.: 07251/349057

LASOTA Janina
Gaimersheimerstraße 19, 85057 Ingolstadt
Tel./Fax: 0841 1426098

L E K A R Z E :

OGÓLNY:

FELDMANN Irena
Landsberger Str. 497, 81241 München – Pasing
Tel.: 089/ 88 14 89

PETZOLD Małgorzata
Rosenheimerstr. 79, 81667 München
Tel.: 089/48 95 67 49

RITTER Małgorzata
Adenauerstr. 6, 82178 Puchheim
Tel. 089 / 80 43 50

TYMIEC Marian
Steinstr.30 81667 München
Tel.: 089/488 493

ZADROŻNY Jacek
Therese-Giehse-Alee 33, 81739 München
Tel.: 089/67907332

GINEKOLOG:

KARASIŃSKI Norbert
Bahnhofstr.41, 82152 Planegg k. München
Tel.: 089/859 55 59

SCHWARZ Mariusz
Karl-Köglsperger-Str. 31, 80939 München
Tel.: 089/311 99 57

STOMATOLOG:

JANUSZKIEWICZ Olaf I.
Tegernseer Landstraße 29, 81541 München Giesing
Tel.: 089/652 327

JURECKI Katharina
Amalienstr. 60, 80799 München
Tel.: 089/39 37 20

KOZLOWSKI Joanna
Marktplatz 7, 85375 Neufahrn
Tel.: 08165/48 66

SITEK Christian
Moosacher Str. 58c, 80809 München
Tel. 089 59 52 73

STEINBERG Richard i DOMANSKI Hanna
Müllerstr.27, 80469 München
Tel.: 089/2609541

ZNOROWSKI Marian
Am Oberanger 14, 85221 Dachau
Tel.: 08131/729440

LOGOPEDIA:

MACHOWSKI ANNA & KOLLEGINEN
Teucherstr. 28, 81829 München
Tel.: 089/189 042 09

KARDIOLOG:

MURA Roman
Tal 15/2, 80331 München
Tel.: 089/2166930

ORTODONTA:

GREMMINGER Agnieszka
Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München
Tel.: 089/43 10 93 30

PSYCHOLOG KLINICZNY I PSYCHOTERAPEUTA:

KACZMAREK Anna, Donna Mobile
Theresienhöhe 1, 80339 München
Mobil: 0152/07215774

PSYCHOTERAPEUTA, KINEZJOLOG I HYPNOSE MASTER COACH:

STANKOWSKI Marta
Jahnstr. 35, 80469 München
Tel.: 089/24405818, Mobil: 0177/4904328

N A U K A J A Z D Y :

BATYRA Michael
Perlachstr. 67, 81539 München
Tel.: 089/69 77 73 74

O B S Ł U G A F I R M :

AGS Agentur SZKULTECKA Grażyna
Herzog-Wilhelm-Str. 21, 80331 München
Tel.: 089/86 36 98 32

S K L E P Y :

Sklep KUBA
Tegernseerland str. 91, 81539 München
Tel.: 089/69349163

Zschokkestr 69, 80686 München
Tel.: 08952057940

R-MARK`T
Helene-Mayer-Ring 7a
80809 München
Tel.: 0176 / 62 65 16 69

S Z K O Ł Y J Ę Z Y K O W E :

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.
Dachauer Straße 178, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

T Ł U M A C Z E N I A :

BEMBNISTA Ewa
Fasanen Str. 148, 82008 Unterhaching/München
Tel.: 015777453603, www.wordpro.eu

MILLER Agnieszka
Ismaninger Str. 65, 81675 München
Tel.: 089/688 5005

REISSIG Anna
Altstadt 105, 84028 Landshut
Tel./Fax 0871/97 50 44 59, Mobil: 0170/2 44 09 69

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.
Dachauer Straße 178, 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

WYPIJEWSKA-KOCHEMS Hanna
Gottfried-Böhm-Ring 43, 81369 München
Tel.: 089/78 65 21

U B E Z P I E C Z E N I A :

Polscy Doradcy Finansowi PLDF GmbH
Hanauer Str. 3, 80992 München
Tel.: 089/590 68 590

SOWADA Łukasz
Thalkirchner Straße 184, 81371 München
Tel.: 089 41 41 41 351, Mobil: 0176/104 224 97

U R O D A :

Polski Salon Fryzjerski – OCHMANN
Landsbergerstr. 12, 80339 München
Tel.: 089/5023146

Salon Kosmetyczny
Züricher Str. 29, 81476 München
Tel.: 089/75937387

Salon Urody BaBea
Albert-Roßhaupterstr 112, 81369 München
Tel.: 0152/33856745

I N N E :

Agencja Reklamowa SPISLA
Kreuzackerstr.44, 84036 Kumhausen
Tel.: 0871/97 46 335

Biuro Partnersko-Matrymonialne w Monachium
Tel: 089/326 00 321

FYDA – wsparcie językowe w sprawach organizacyjno-finansowych
Wöhlerstr. 20, 81247 München
Tel.: 0170 / 2151 931

Josephsburg-Apotheke - Mariola Huber
Josephsburgstr. 60, 81673 München Berg am Laim
Tel.: 089/43660304

Naprawa komputerów - Usługi IT - Andrzej Skora
Richard-Strauss-Str. 23, 81677 München
Tel.: 0151 14754149

POLKWIAT – Kwiaty do Polski
www.polkwiat.eu Tel.: 07021861169

Kancelaria Adwokacka

z a p r a s z a

Ilona Dudek
Rechtsanwältin
Fachanwältin für Familienrecht

Alexander Przibylla
Rechtsanwalt

prawo rodzinne . prawo pracy . prawo karne . prawo gospodarcze . prawo spadkowe .
regulacja wypadków drogowych . deklaracje podatkowe i księgowość

Oskar-von-Miller-Ring 31 . 80333 München
Telefon: 089 287 297 330 . Fax: 089 287 297 339

UDZIELAMY PORAD W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Übersetzungen & Consulting

I N T E R S E R V I C E

Serdecznie zapraszam do korzystania z szerokiej oferty usług
Biura Tłumaczeń i Informacji Agnieszki Miller

- tłumaczenia zwykłe i przysięgłe wszelkich tekstów i dokumentów z języka polskiego na niemiecki oraz inne języki świata
- tłumaczenia ustne podczas negocjacji handlowych i konferencji, organizacja spotkań biznesowych, asysta podczas targów, kongresów, delegacji, rezerwacja hoteli, pomoc w organizacji wyjazdów turystycznych
- specjalistyczne tłumaczenia medyczne (pisemne i ustne) **www.leczeniewmonachium.pl**
- pomoc w formułowaniu pism urzędowych i w wypełnianiu formularzy
- informacje dotyczące zawierania związków małżeńskich, podjęcia studiów wyższych, nostryfikacji dyplomów itd.
- pomoc w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych w Niemczech oraz w Polsce (np.: legalizacje i transkrypcja dokumentów stanu cywilnego)

oraz

- profesjonalna obsługa firm jednoosobowych oraz spółek: rzetelna obsługa biurowa, doradztwo i pomoc w fazie podejmowania działalności gospodarczej oraz podczas jej wykonywania

Biuro Tłumaczeń i Informacji Agnieszka Miller
Ismaninger Str. 65, 81675 München

Tel. +49 (0)89 / 688 5005
Fax +49 (0)89 / 41929022
Mobil: +49 (0)172 / 7743443
Mobil: +49 (0)152 / 02019653
E-mail: post@a-miller.de

www.a-miller.de

KANCELARIA ADWOKACKA

Oskar Derkacz

Sonnenstr. 27 / 2. OG
80331 München
Fax: (089) 12 76 25 47

- **Prawo Karne** (obrona w sprawach karnych i wykroczenia)
- **Prawo Pracy** (pomoc przy wypowiedzeniach i odprawach)
- **Prawo Cywilne** (przygotowywanie i sprawdzanie umów)
- **Pomoc w nagłych wypadkach** (aresztowanie, przeszukanie itp.)

Gwarantujemy bezpośredni kontakt z adwokatem
tel. kom.: 0179-41 94 26 4

Tel.: (089) 12 76 25 46 **E-Mail: kanzlei@derkacz.net**

CM Christoph Motkowski RECHTSANWALT

Kancelaria Adwokacka

Christoph Motkowski

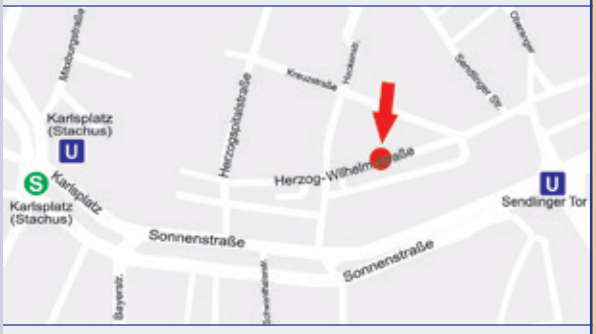
RECHTSANWALT

DORADZTWO PRAWNE
W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM:

- prawo cywilne
  dochodzenie roszczeń i sporządzanie umów
- prawo gospodarcze
  obsługa firm i transakcji handlowych
- prawo podatkowe
  sporządzanie rozliczeń podatkowych
- prawo pracy
  wypowiedzenia i odprawy
- prawo drogowe
  wypadki i odszkodowania
- prawo karne
  obrona w sprawach karnych

Herzog-Wilhelm-Str. 21
80331 München
Stachus/Sendlinger Tor
Tel.: 089/218 955 62
Fax: 089/218 955 63
Mobil: 0162 8012373
E-mail: **info@kanzlei-motkowski.de**

www.kanzlei-motkowski.de

COLWAY INTERNATIONAL

Sięgnij po najlepsze naturalne składniki kosmetyczne świata!

Edyta Ratajczyk
OneColway Nürnberg
Tel.: **0176 / 822 47 564**
www.edytaratajczyk.colwayinternational.com

Krzysztof Nowak
OneColway Nürnberg
Tel.: **0175 / 460 28 15**
www.krzysztofnowak.colwayinternational.com

Poznaj najnowsze osiągnięcia polskiej biotechnologii oraz działanie Polskiego Kolagenu Natywnego